

Türkiye Sermaye Piyasaları

Eylül 2020

3 *Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği*

11 *Türkiye Sermaye Piyasaları*

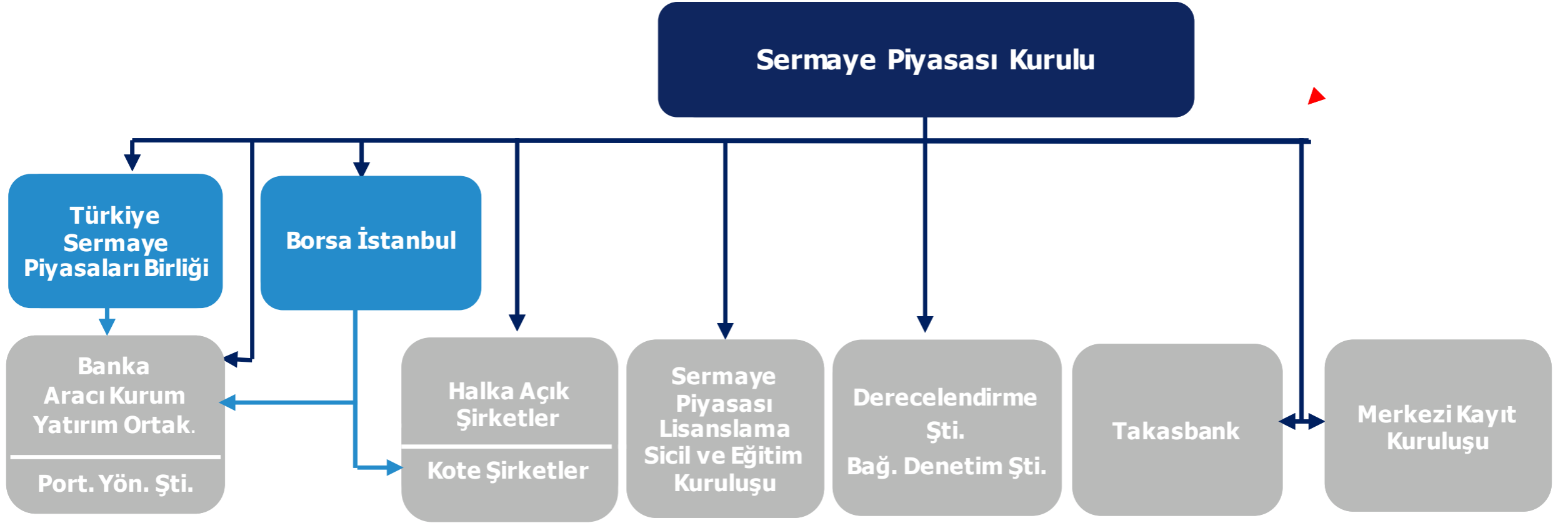
34 *Yatırım Kuruluşları*

57 *Yatırımcı Profili*

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

SERMAYE PİYASASI KURUMLARI

- Sermaye piyasalarını temsil eden, kamu tüzel kişiliğine haiz, özdüzenleyici bir meslek örgütüdür.
- Nisan 2001'de kurulmuş, 2014 yılında yeniden yapılanarak üyelik tabanı genişlemiştir.
- Sermaye Piyasası Kurulu denetimi altındadır.
- Üyeleri sermaye piyasalarında faaliyette bulunan tüm banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarıdır.
- Üyelik zorunludur.

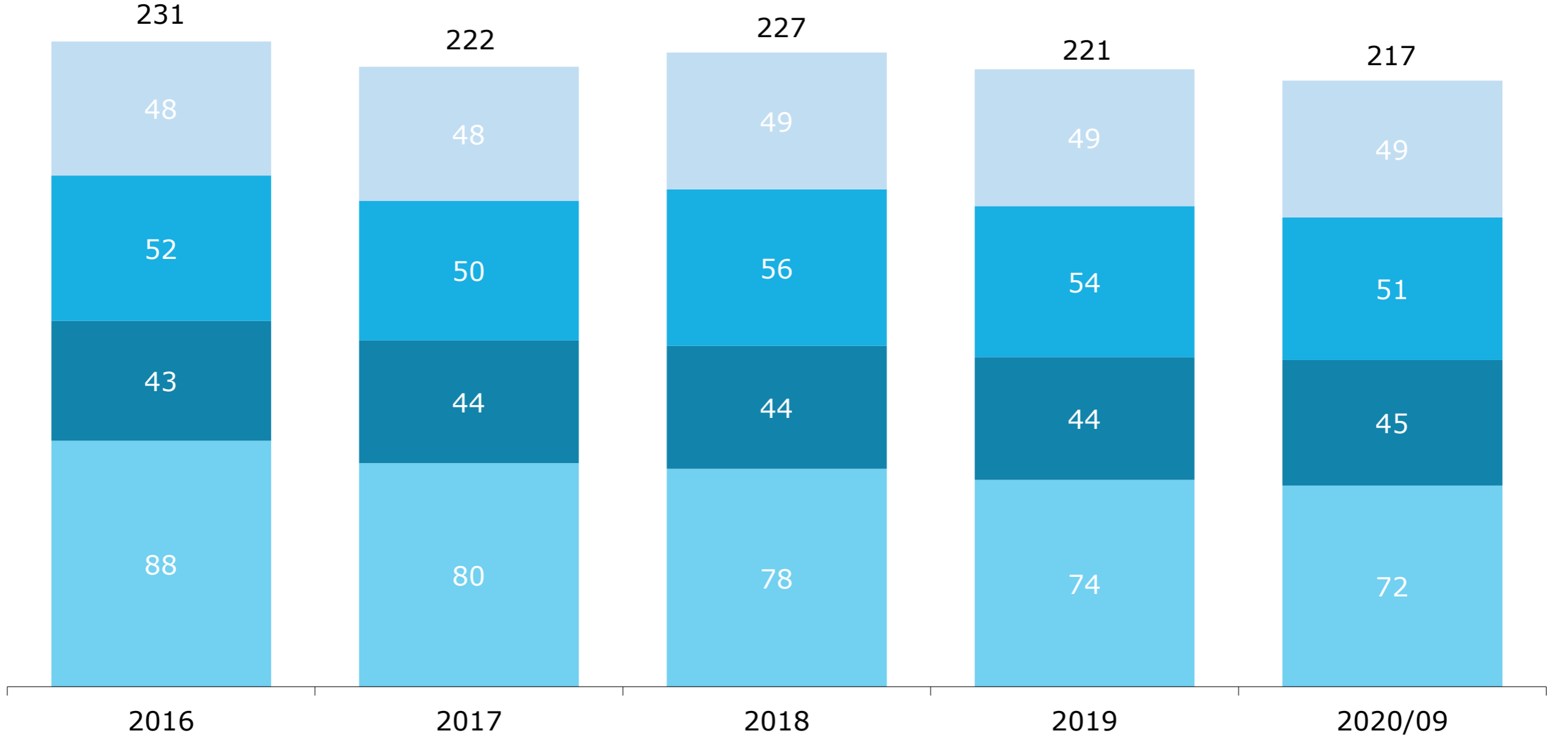
ÜYELER

■ Yatırım Ortaklığı

■ Portföy Yönetim Şirketi

■ Banka

■ Aracı Kurum

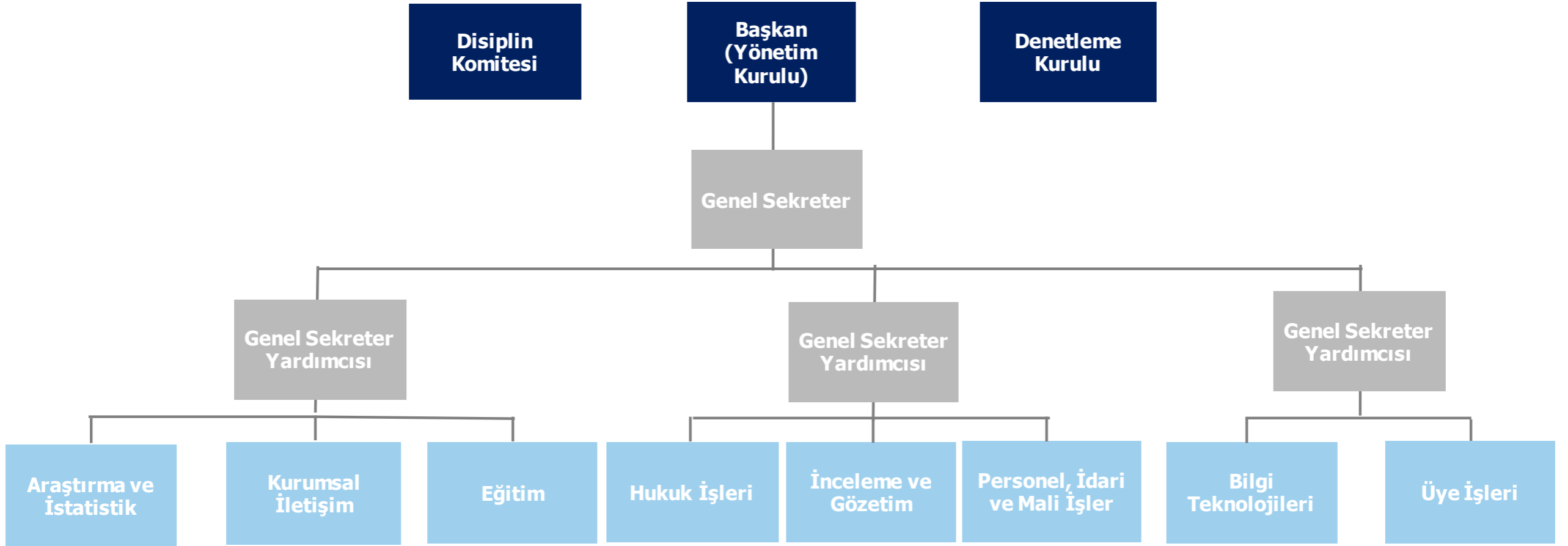
Amaçlarımız

- Sermaye piyasalarını geliştirmek
- Üyelerimiz için güven ve dayanışma içinde bir ortam yaratmak
- Meslek disiplini ve ahlakını güçlendirmek

Faaliyetlerimiz

- Üyelerimizin faaliyetlerinin adil ve dürüst olması için düzenlemeler yapmak, bu düzenlemeleri yürütmek ve denetlemek
- Kamu kurum ve kuruluşları nezdinde girişimlerde bulunmak
- Sermaye piyasasının gelişmesini sağlamak üzere istatistikler derlemek, araştırma raporları yayınlamak.
- Mesleki, yasal ve yönetsel düzenlemeleri takip ederek, gelişmeleri üyeler ile paylaşmak
- Üyelerimizin müşterilerine verdikleri hizmetlerle ilgili olarak yapılan şikayetleri değerlendirmek ve uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak
- Sektörümüzün gelişmesi ve derinleşmesine yönelik etkinlikler yapmak
- Sektör çalışanlarına yönelik eğitim programları düzenlemek
- Kamuoyunu finansal konularda aydınlatmak
- Yabancı ülkelerdeki dengimiz kuruluşlar ile sermaye piyasaları konusunda işbirliği yapmak

KURUMSAL YAPI

ULUSLARARASI ÜYELİKLER

- Asya Menkul Kıymetler Forumu (Asia Securities Forum - ASF), 2009 yılından itibaren üye.
- OECD Uluslararası Finansal Eğitim Ağı (International Network on Financial Education – INFE) 2015 yılından itibaren yardımcı üye.
- Uluslararası Menkul Kıymet Birlikleri Konseyi (International Council of Securities Associations - ICSA), 2006 yılından itibaren üye.
- Uluslararası Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Örgütü (International Organization of Securities Commissions - IOSCO), 2003 yılından itibaren gözlemci üye
- Uluslararası Yatırımcı Eğitimi Forumu (International Forum for Investor Education - IFIE), 2009 yılından itibaren üye. 2010'dan itibaren IFIE/Asya Grubu kurucu üye.

MERKEZİ KAYIT KURULUŞU

- %5 pay
- 8 üyeli yönetim kurulunda 1 üye

BORSA İSTANBUL

- %1,3 pay

SERMAYE PİYASASI LİSANSLAMA SİCİL VE EĞİTİM KURULUŞU

- %49 pay
- 7 üyeli yönetim kurulunda 2 üye

JCR AVRASYA DERECELENDİRME

- %6 pay

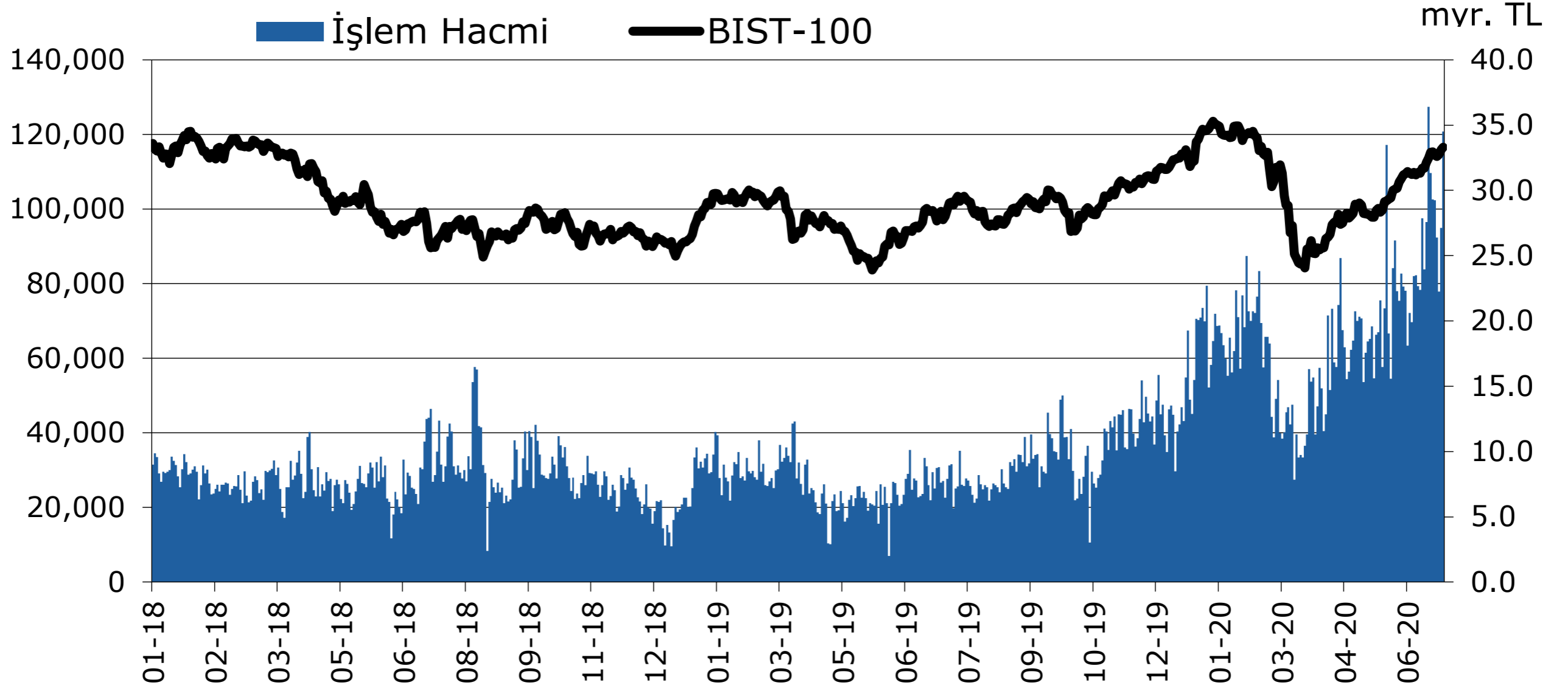
BİRLEŞİK İPOTEK FİNANSMANI

- %5 pay
- 7 üyeli yönetim kurulunda 1 üye

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI

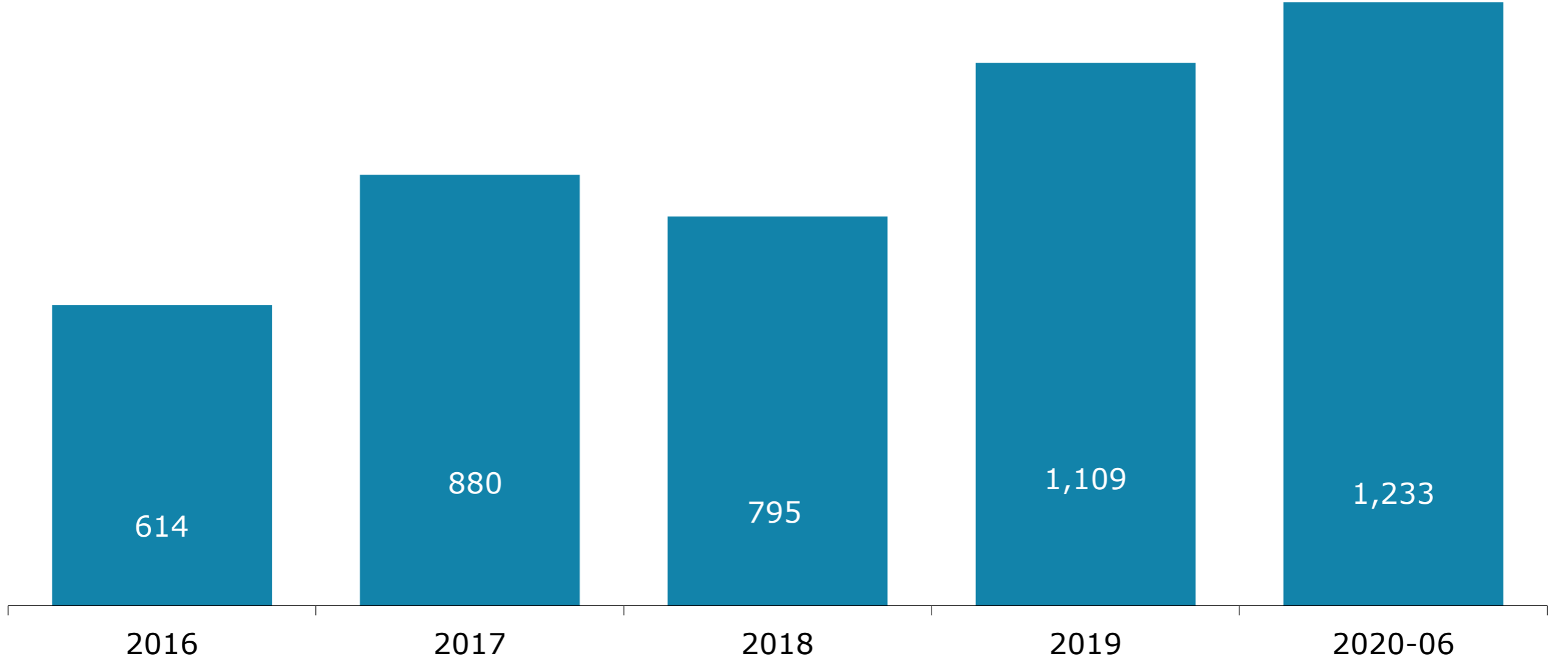

BIST-100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ

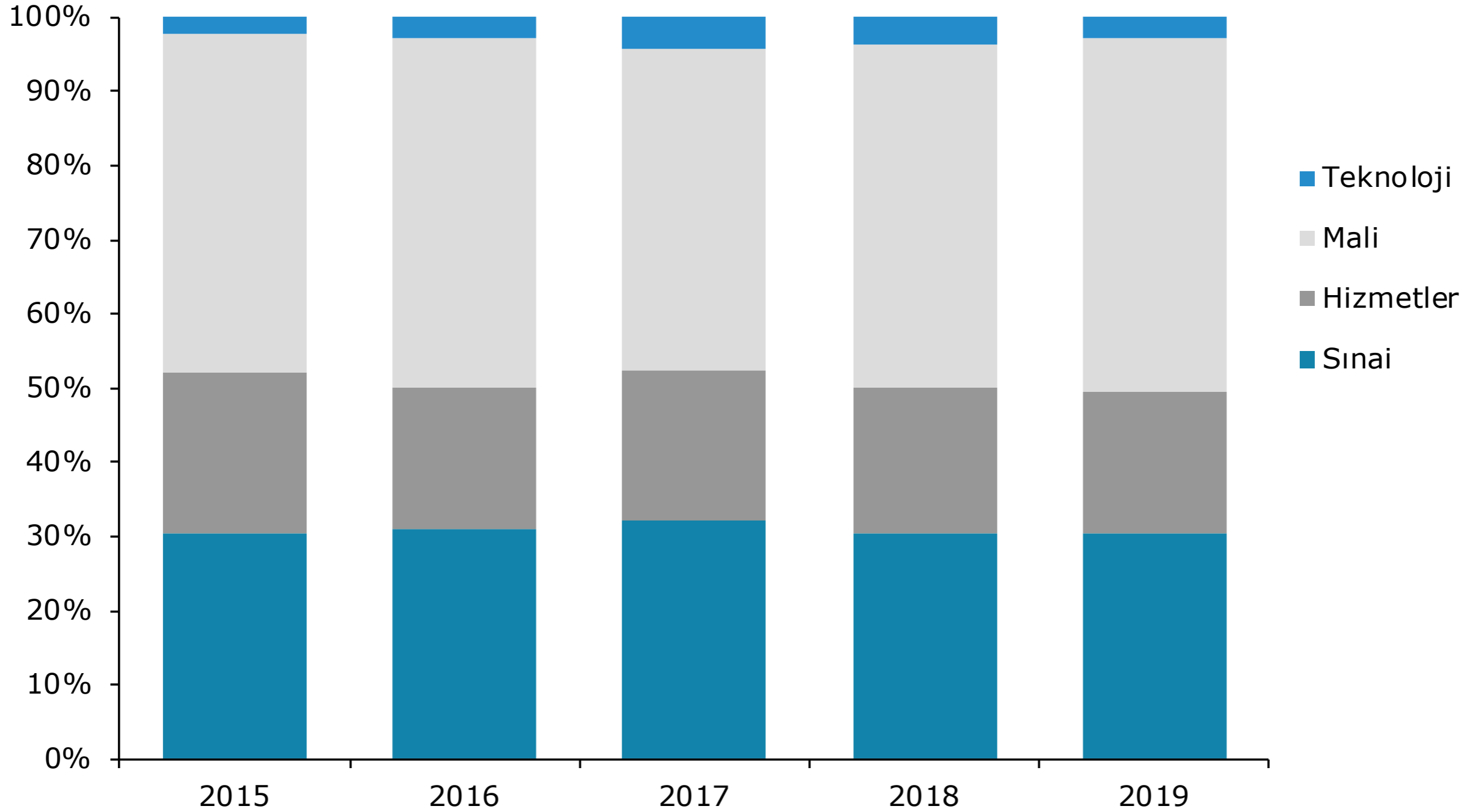
Kaynak: Borsa İstanbul

BORSA İSTANBUL PİYASA DEĞERİ (MİLYAR TL)

Kaynak: Borsa İstanbul

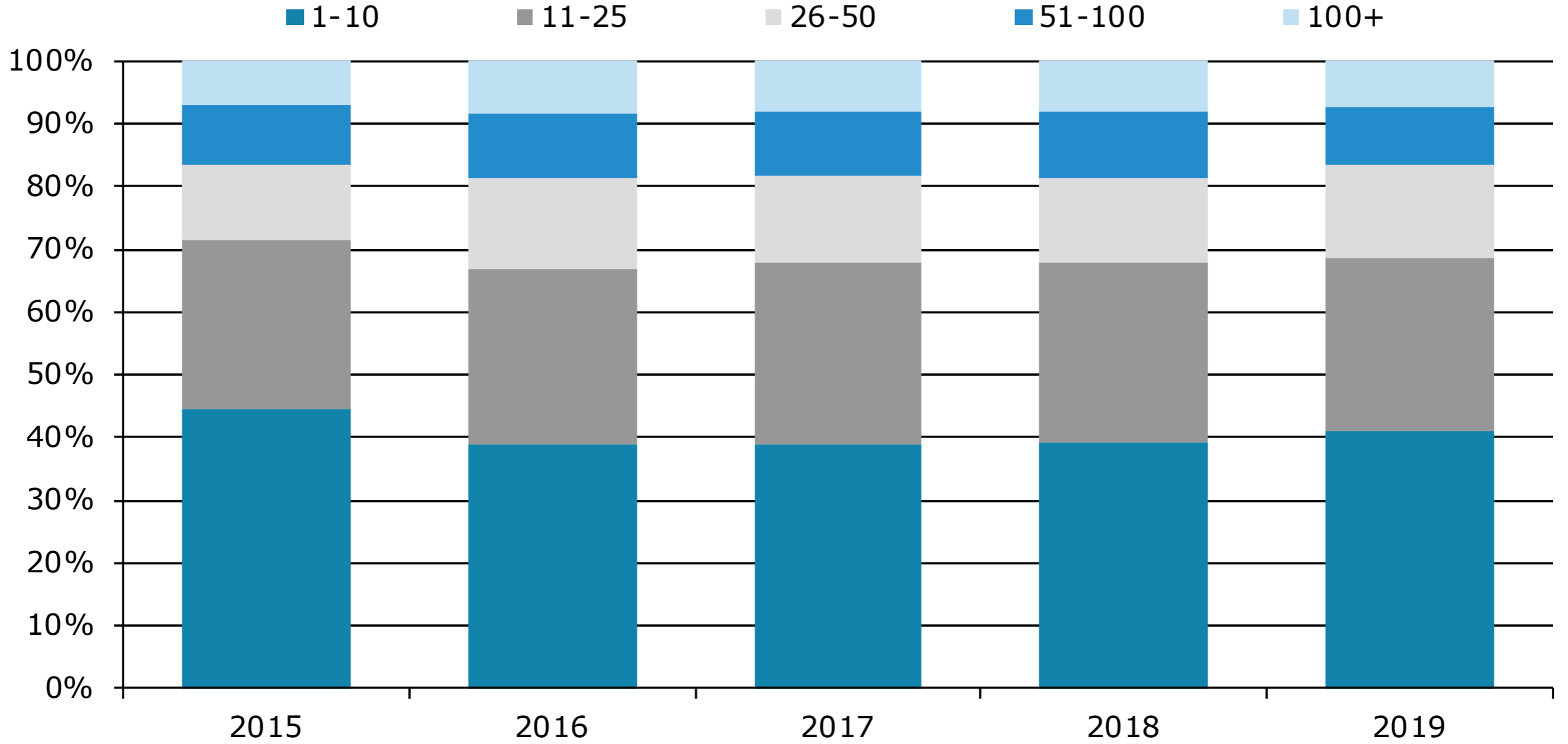
BORSA İSTANBUL PİYASA DEĞERİ SEKTÖREL DAĞILIM

Kaynak: Borsa İstanbul

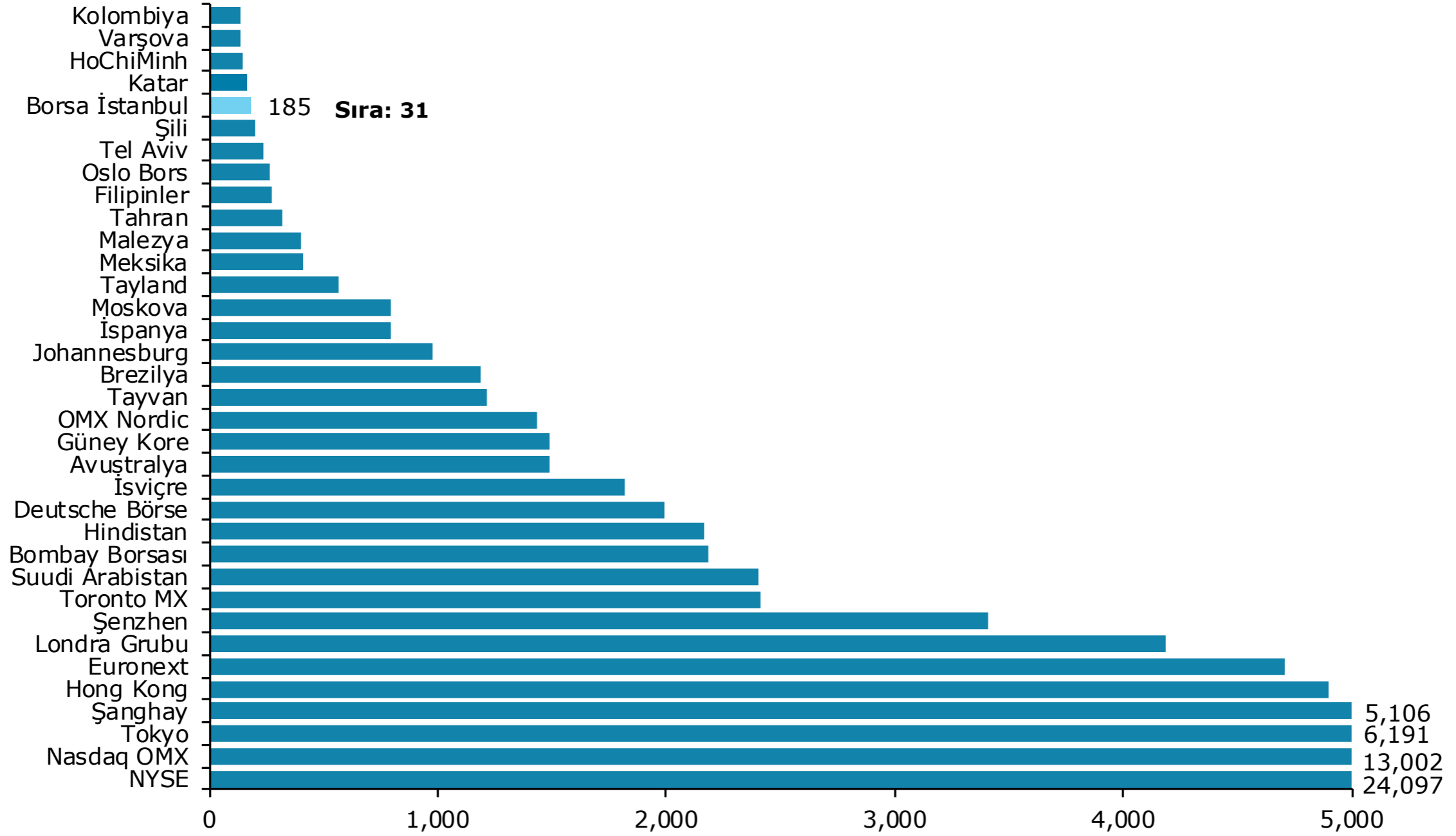
BORSA İSTANBUL PİYASA DEĞERİ YOĞUNLAŞMASI

Şirket Sayısı

Kaynak: Borsa İstanbul

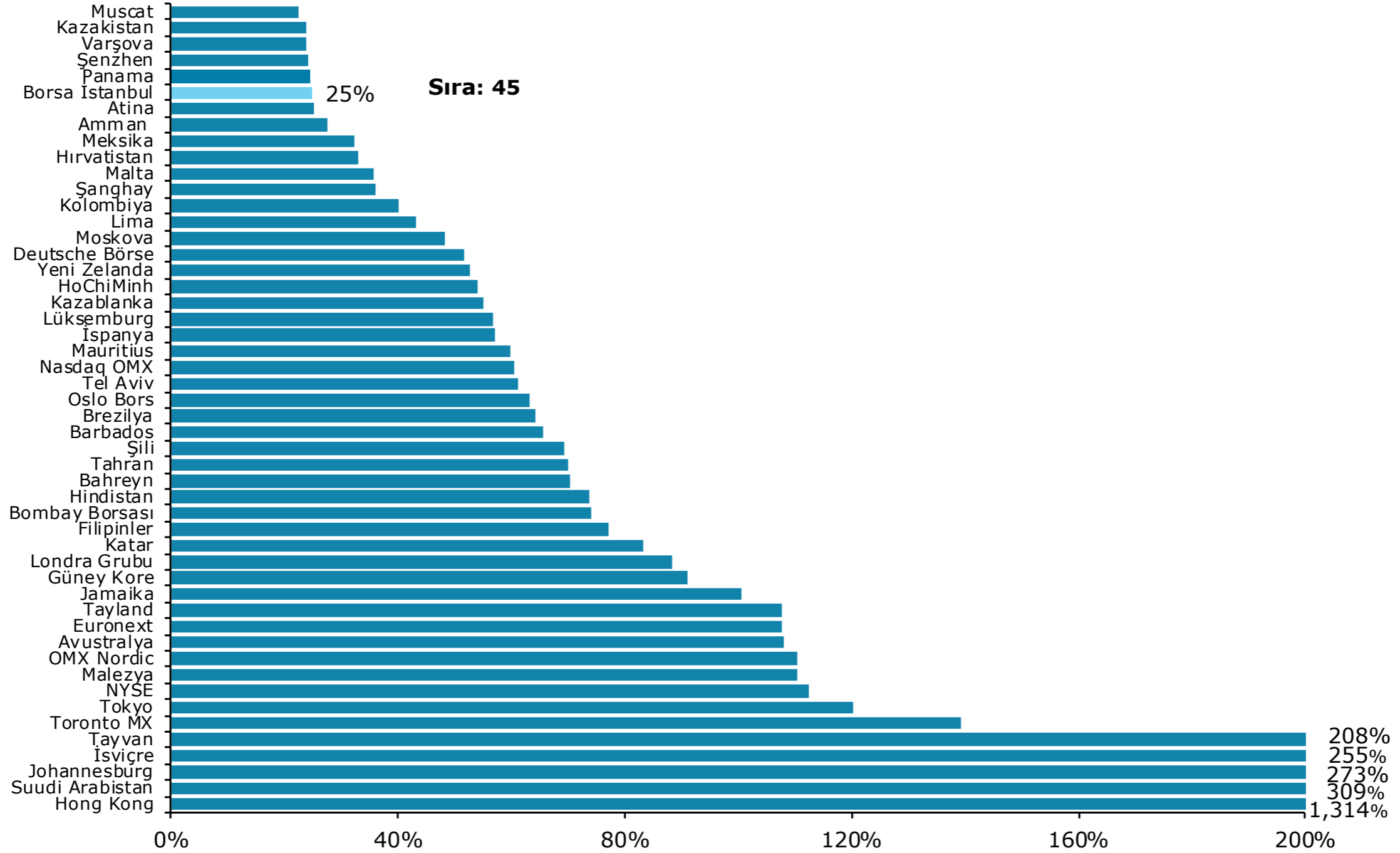
PİYASA DEĞERİ* (2019, MİLYAR \$)

Kaynak: WFE

* WFE tanımı yatırım fonları, borsa yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, kote olmayan şirketleri ve holding şirketlerini içermemektedir.

PİYASA DEĞERİ/GSYH (2019)

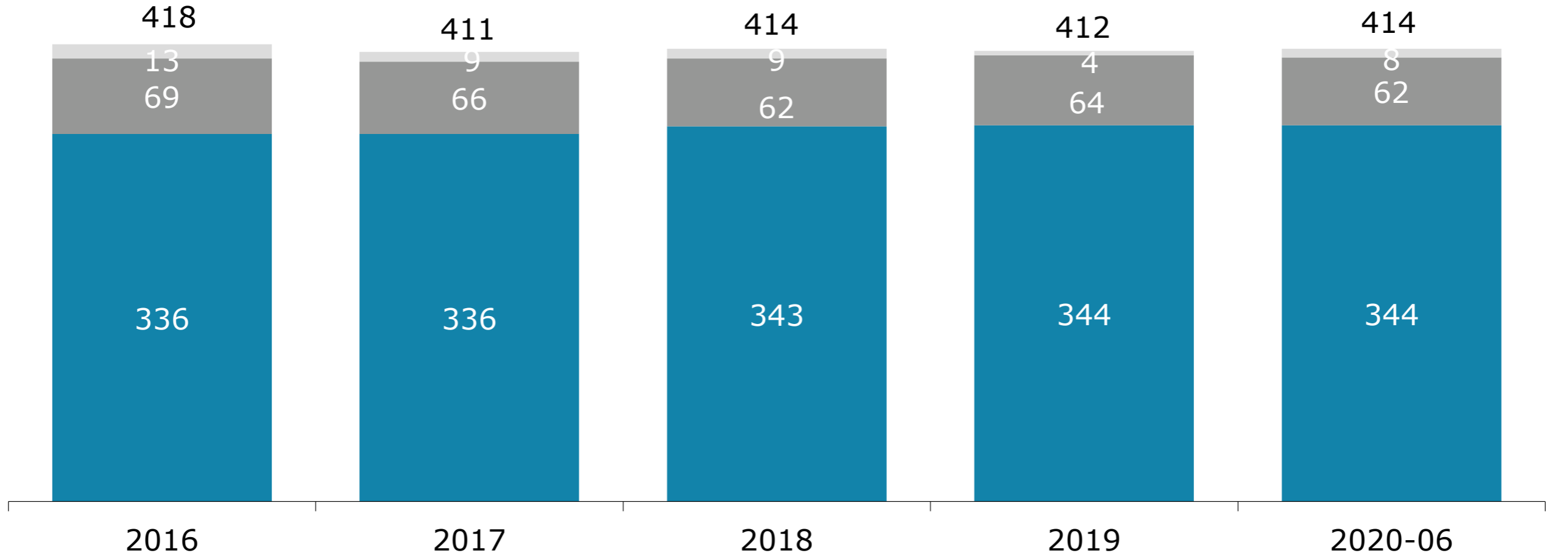

Kaynak: WFE, IMF

*Yalnızca ana pazarlar

BORSA İSTANBUL PAY PİYASASINDAKİ MENKUL KIYMET SAYISI

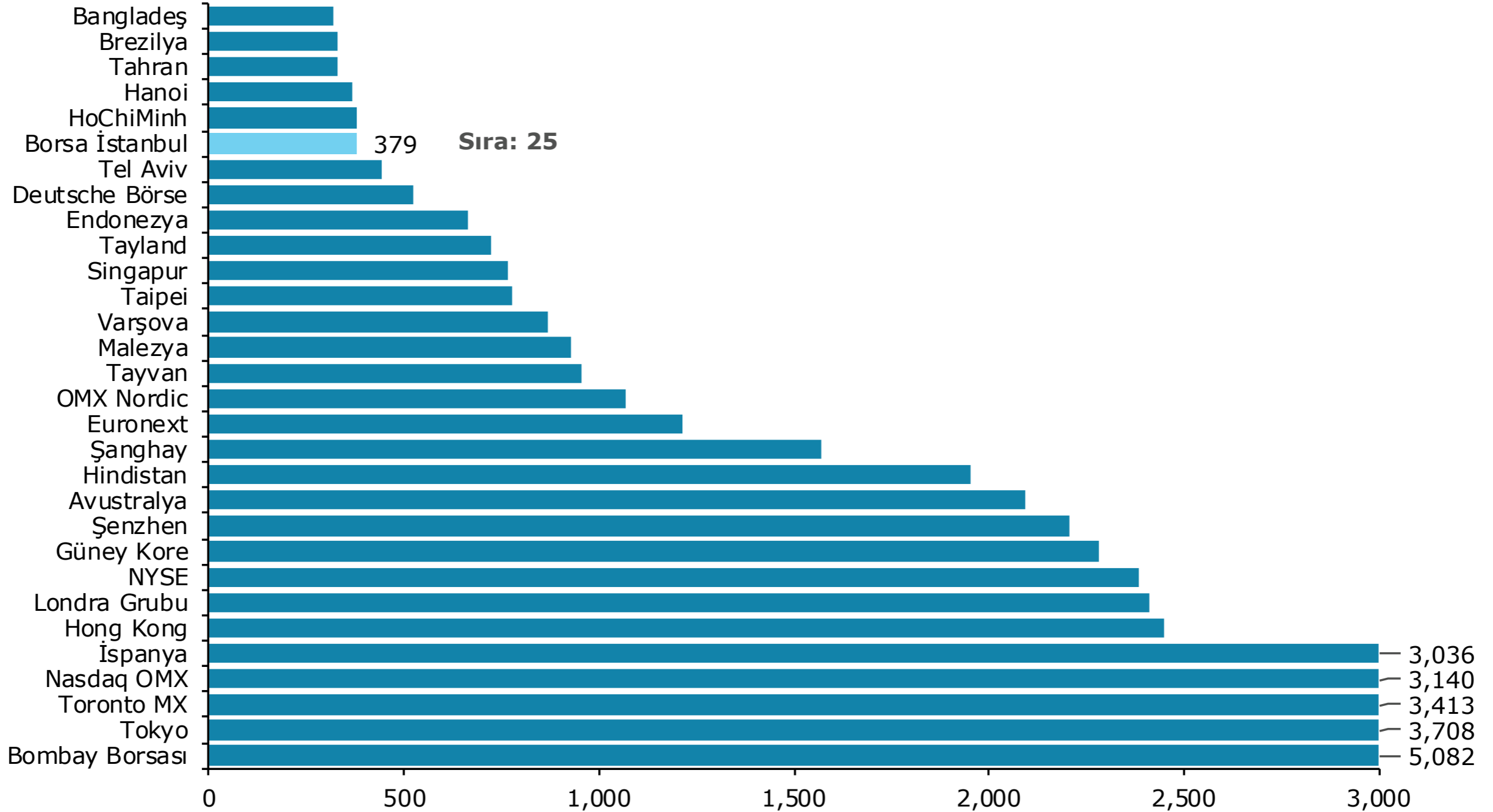
- GYO ve GSYO / Fon
- BYF
- Diğer Şirketler
- Şirket

Kaynak: Borsa İstanbul

Şirketler: Yıldız Pazar, Ana Pazar
Diğer Şirketler: Yakın İzleme Pazarı, Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı,
Gelişen İşletmeler Piyasası ve Piyasa Öncesi İşlem Platformu

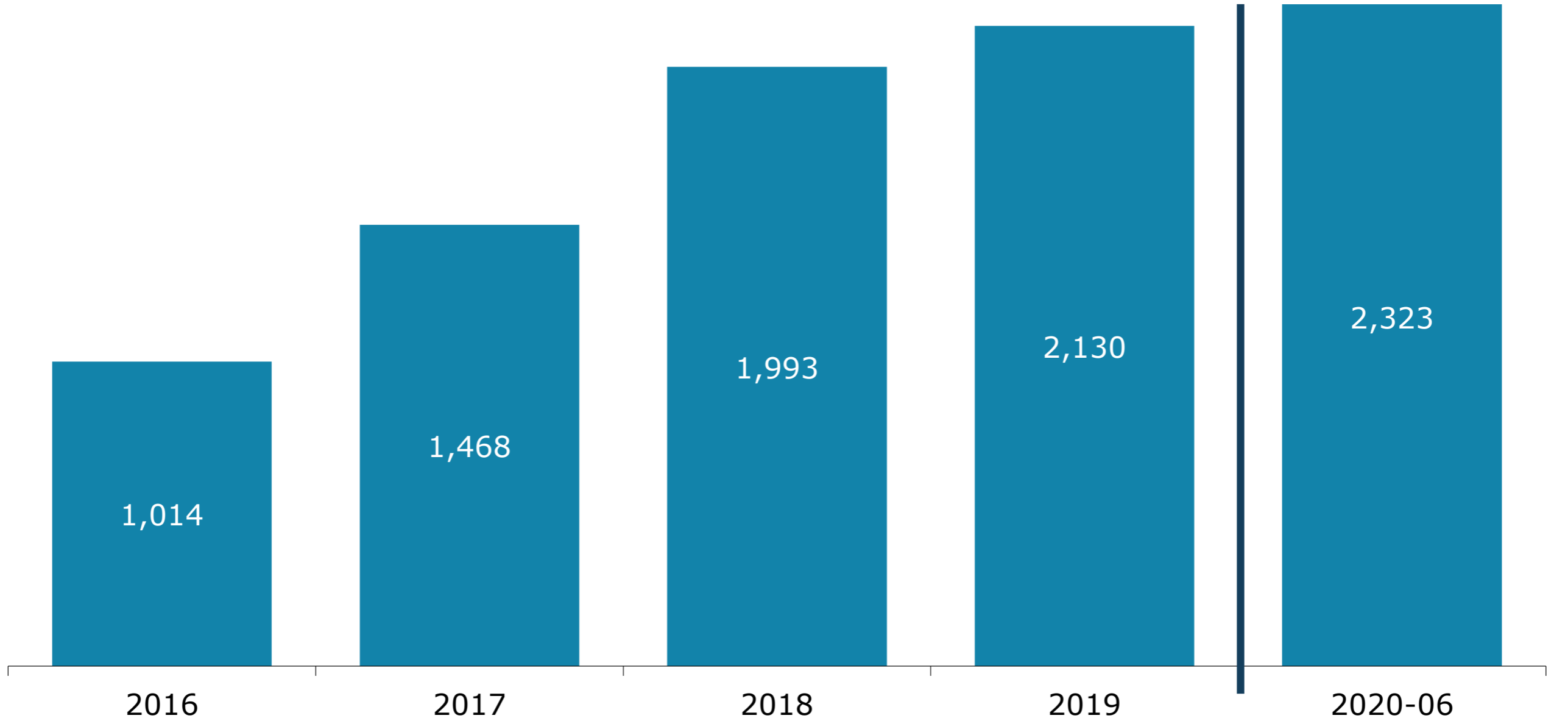
BORSALARA KOTE OLAN ŞİRKET SAYISI (2019)

Kaynak: WFE

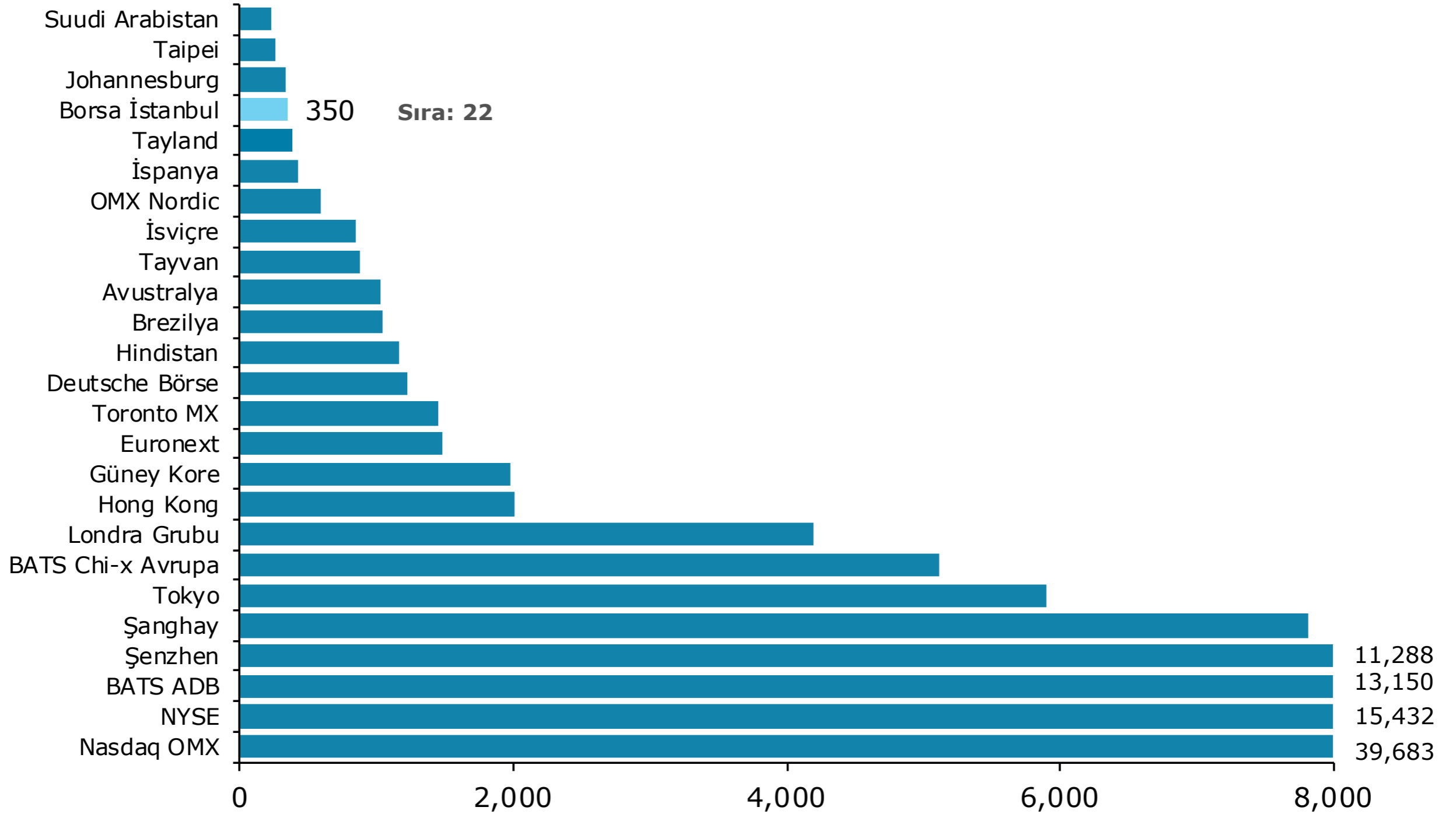
Fon, Menkul kıymet yatırım ortaklıkları ve Piyasa Öncesi İşlem Platformu hariç.

BORSA İSTANBUL PAY PİYASASI İŞLEM HACMİ (MİLYAR TL)

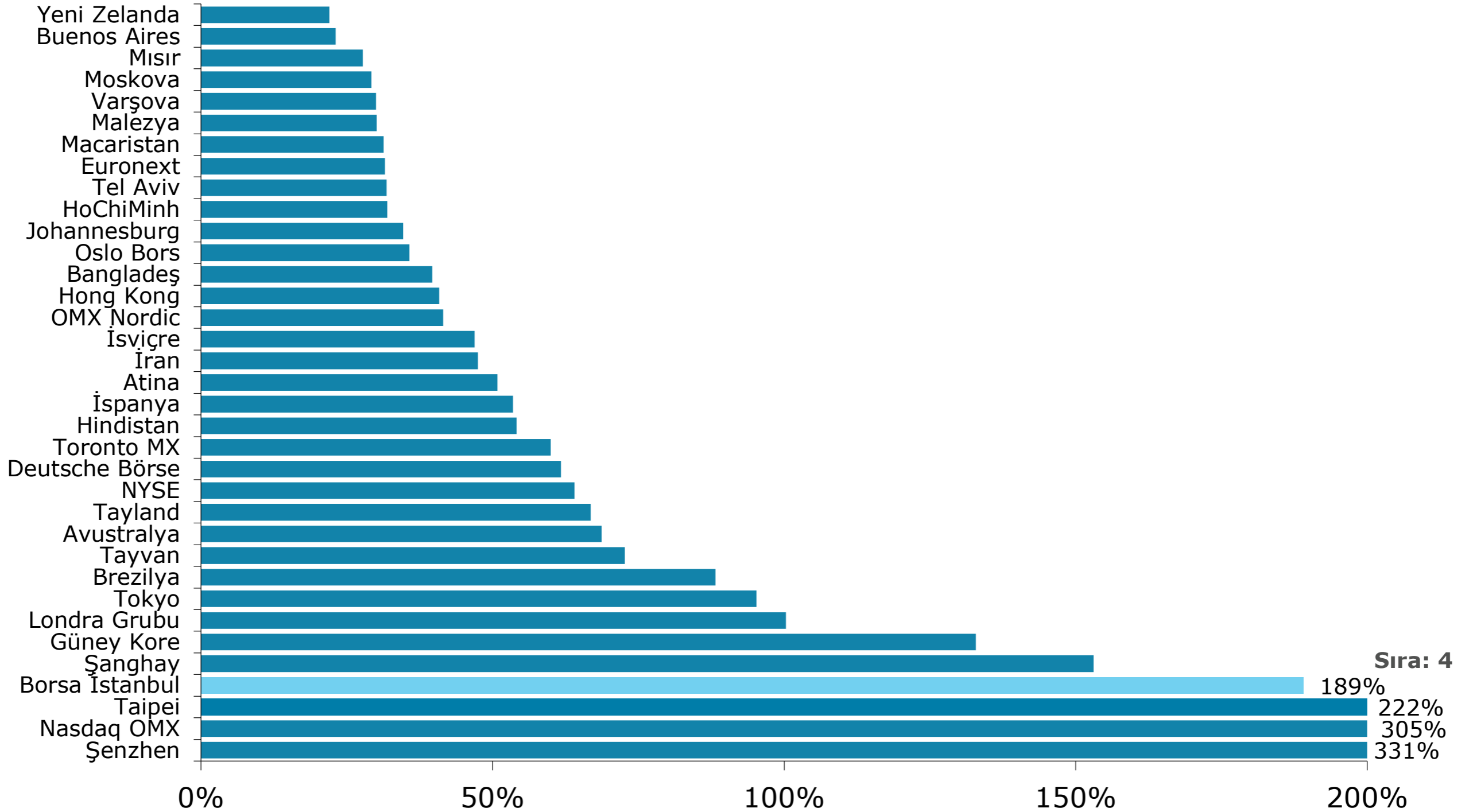
Kaynak: Borsa İstanbul

PAY SENEDİ İŞLEM HACMİ (2019, MİLYAR \$)

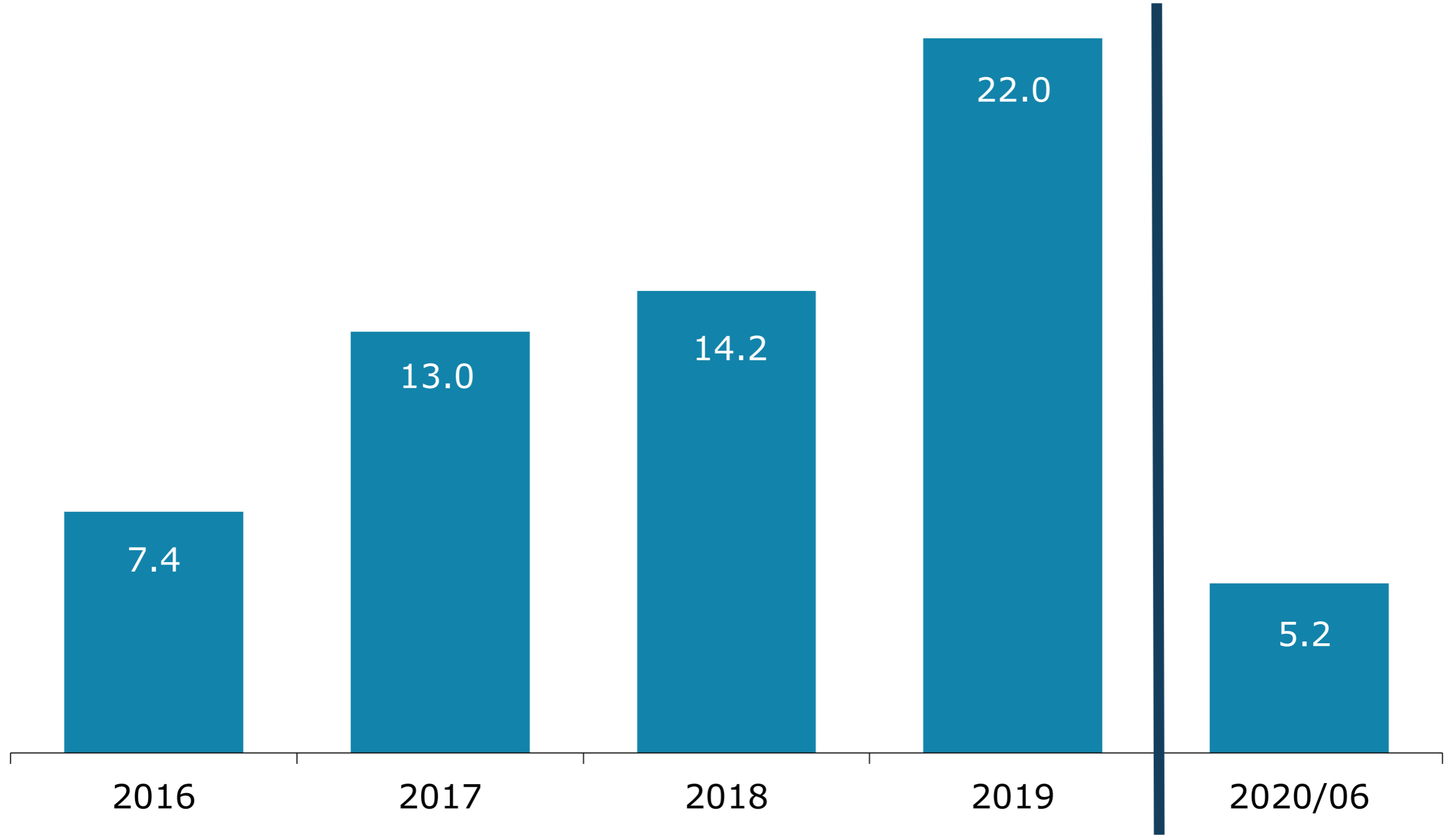
Kaynak: WFE

PAY PİYASALARINDA DEVİR HIZI (2019, İşlem Hacmi/Piyasa Değeri)

Kaynak: WFE, Borsa İstanbul

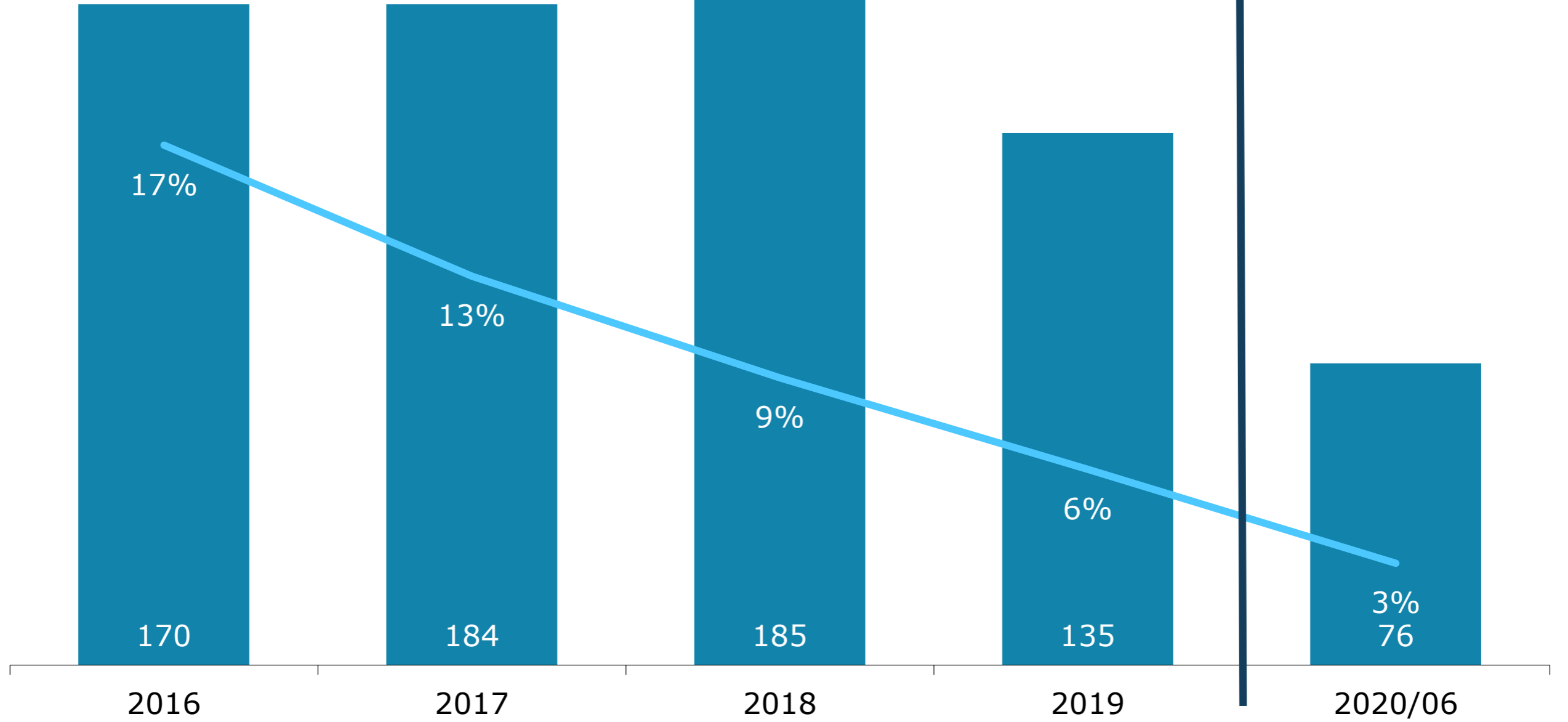
ÖDÜNÇ PAY PİYASASI İŞLEMLERİ (MİLYAR TL)

Kaynak: Takasbank

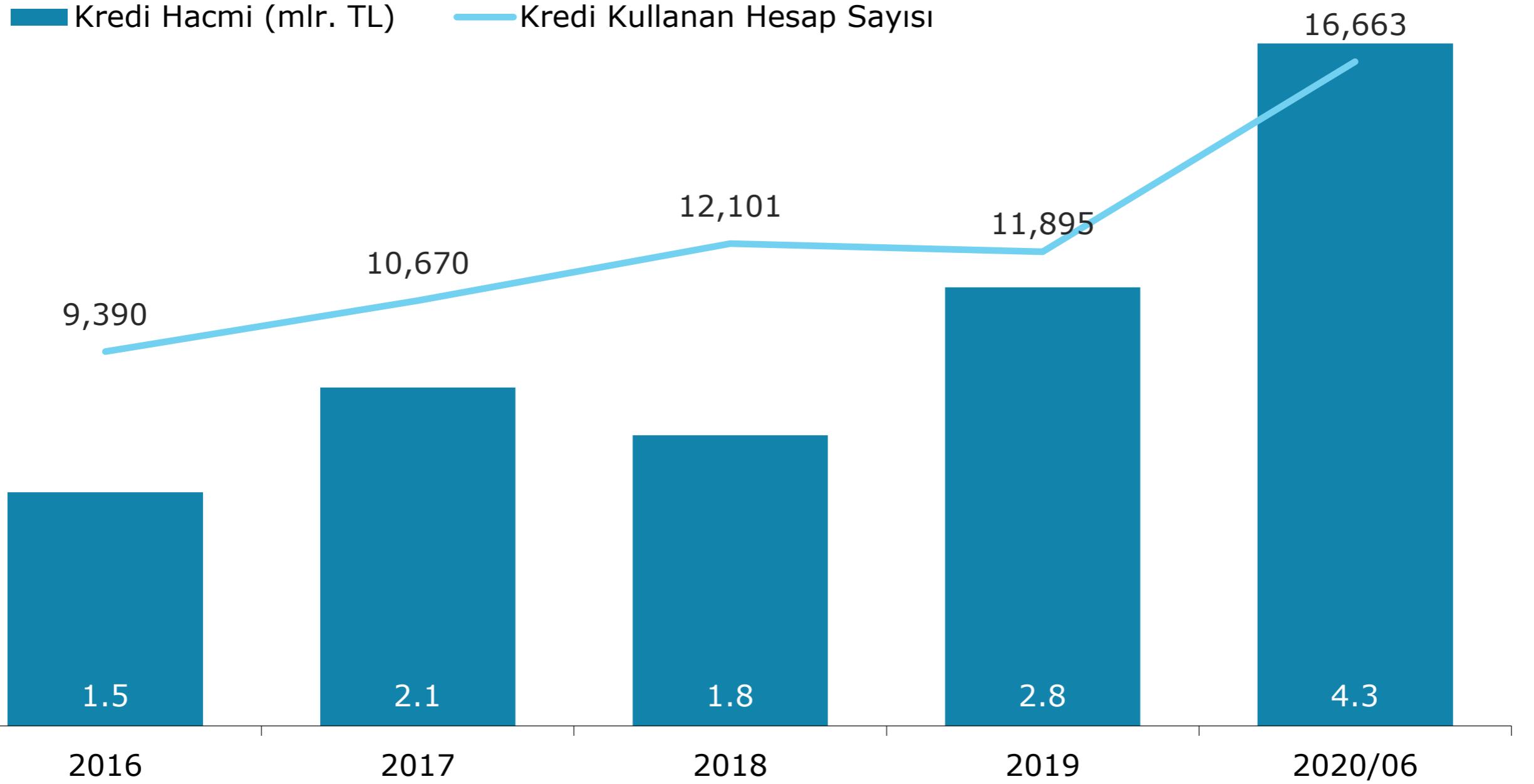
AÇIĞA SATIŞ İŞLEMLERİ

■ Açığa Satış İşlem Hacmi (myr. TL)
— Toplam İşlem Hacmindeki Payı

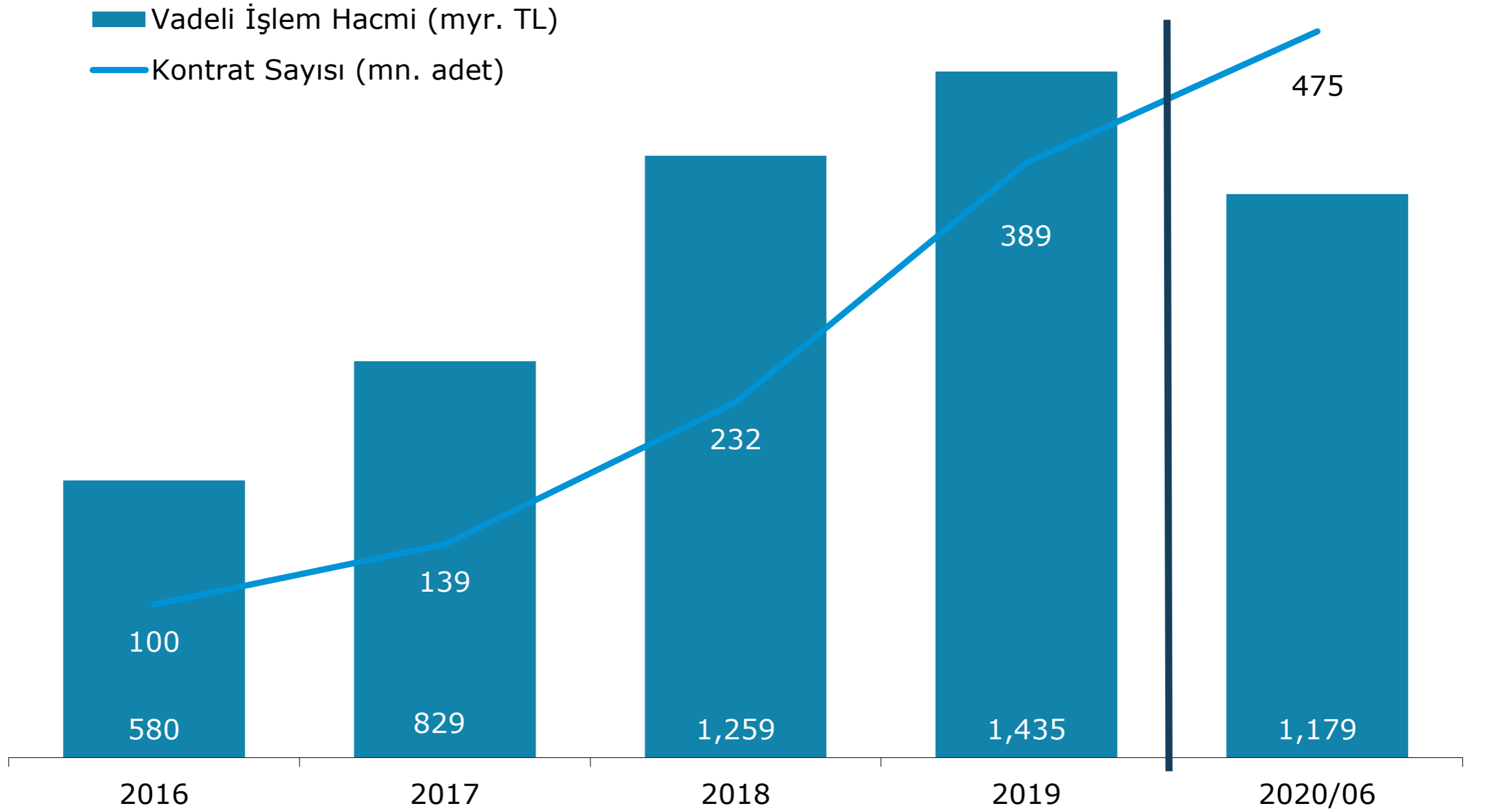
Kaynak: Borsa İstanbul

KREDİLİ İŞLEMLER

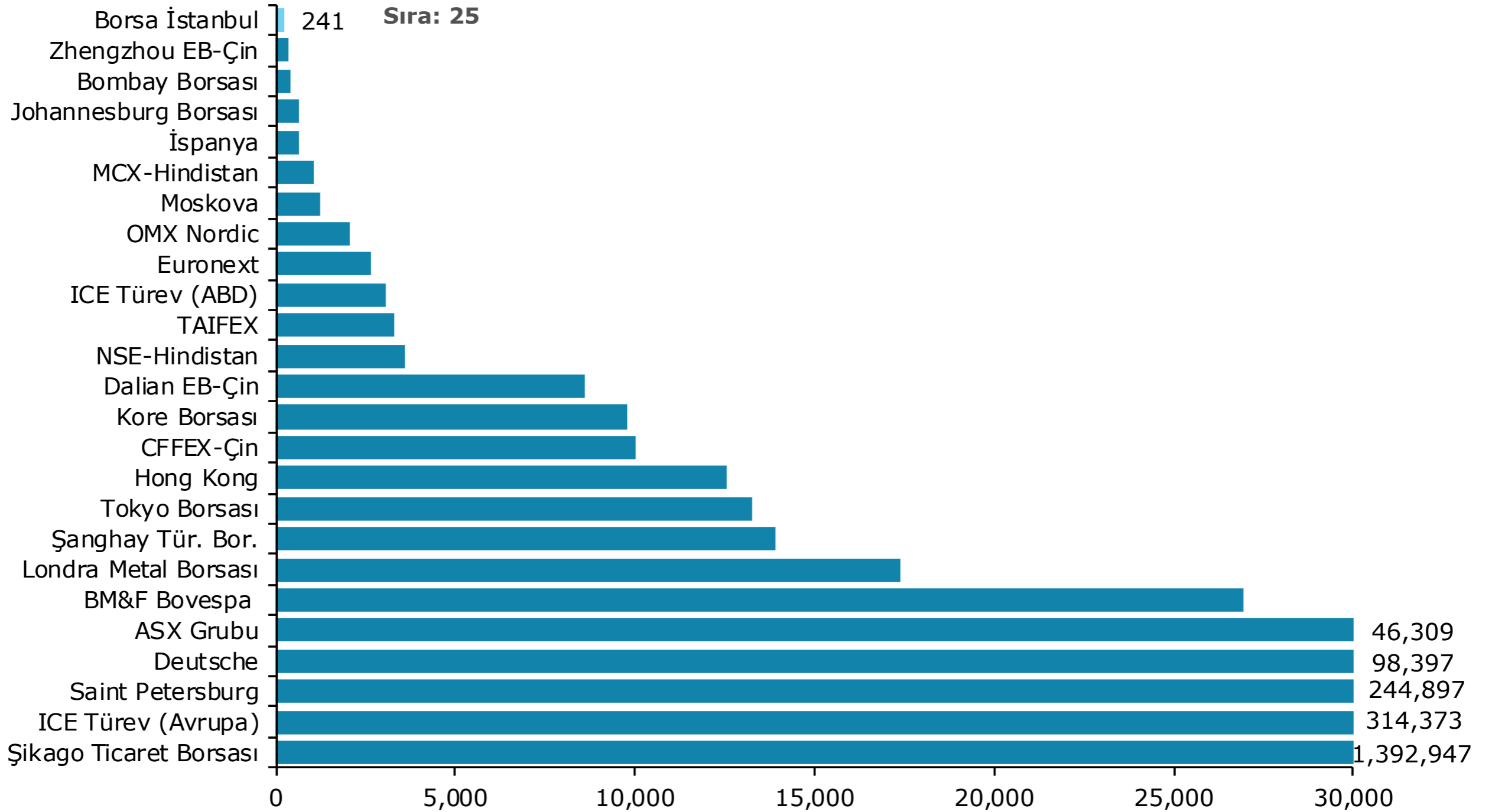
Kaynak: TSPB

BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM HACMİ

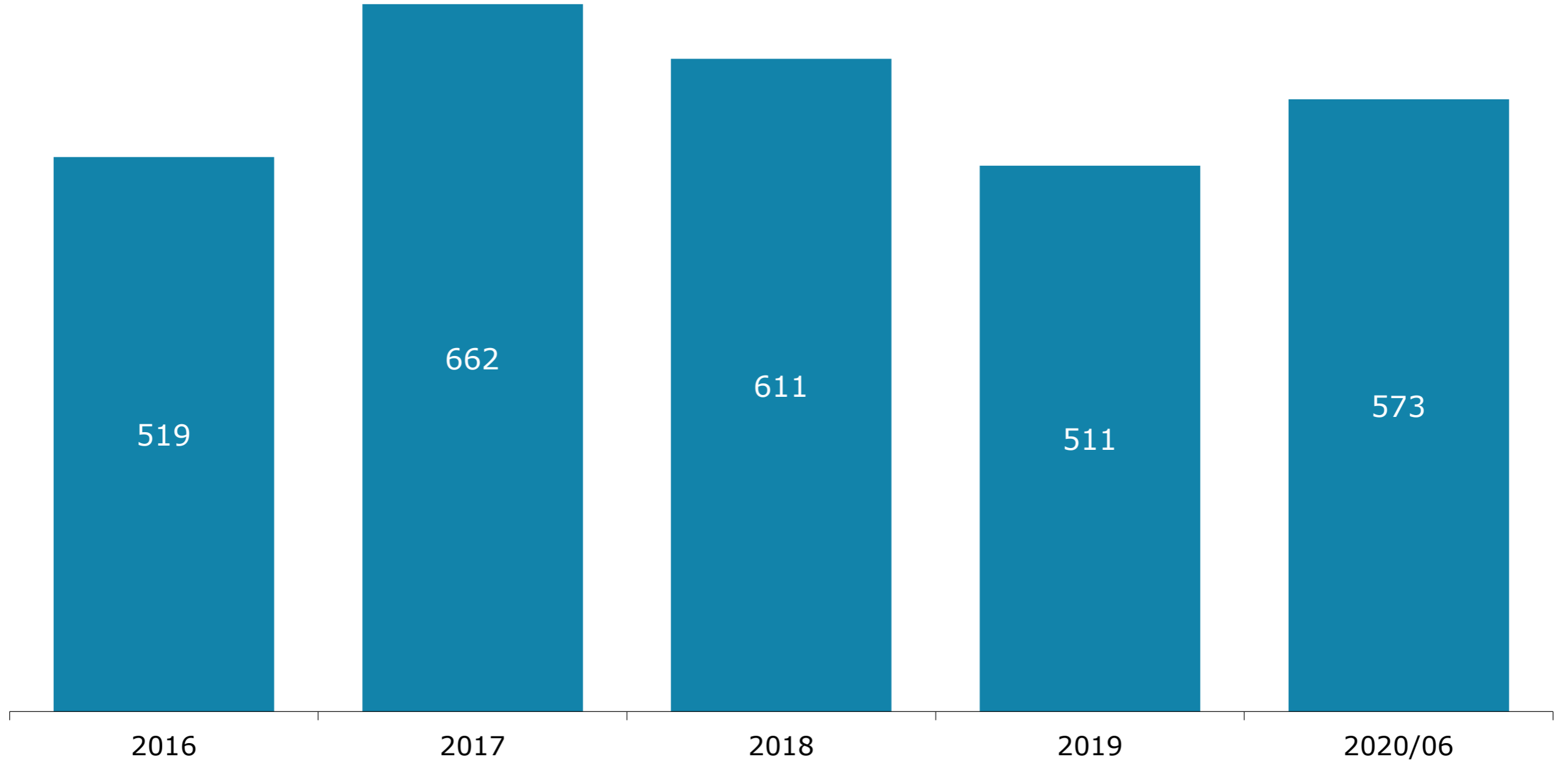
Kaynak: Borsa İstanbul

VADELİ İŞLEM HACMİ (2019, MİLYAR \$)

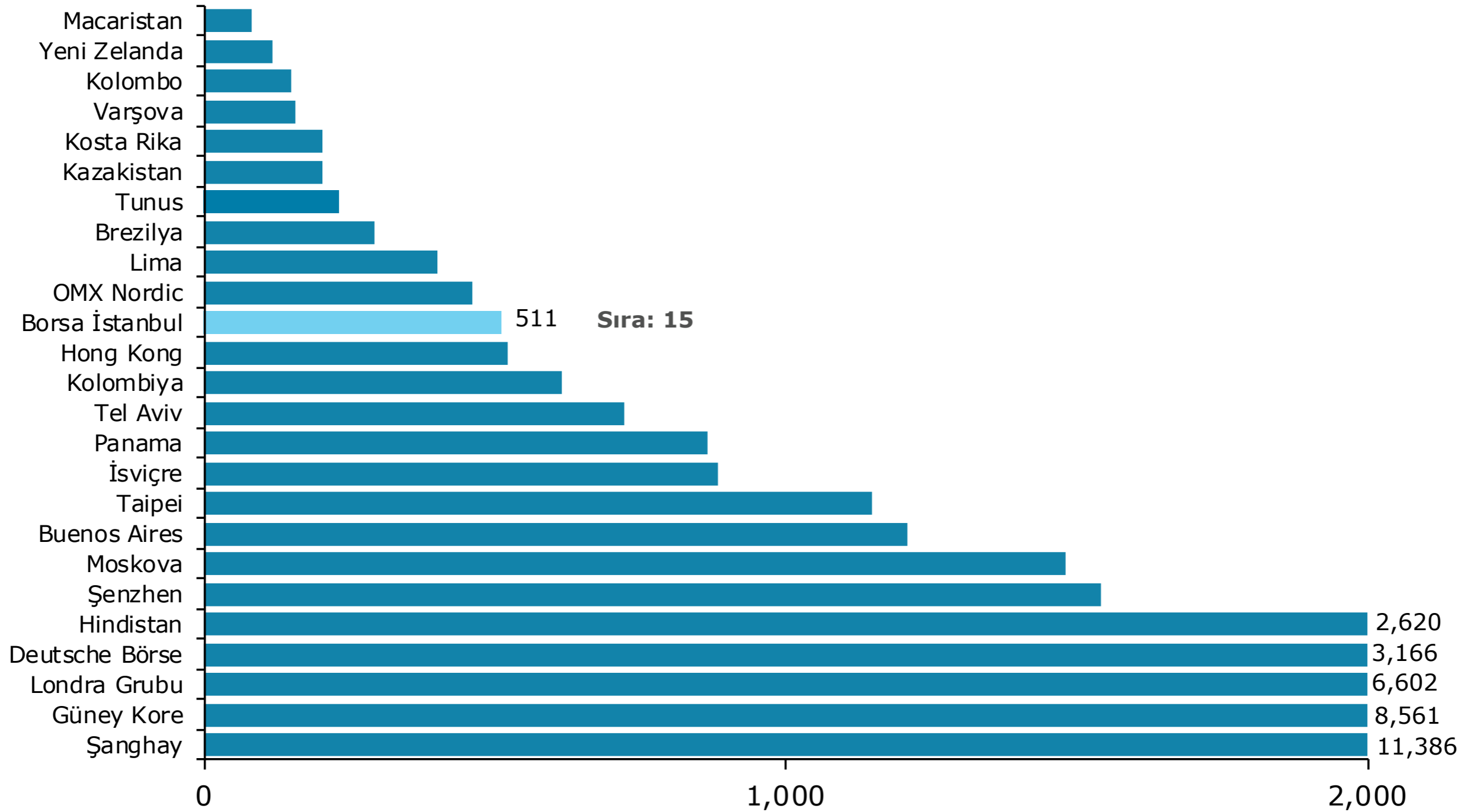
Kaynak: WFE

BORSA İSTANBUL'A KOTE OLAN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARACI SAYISI

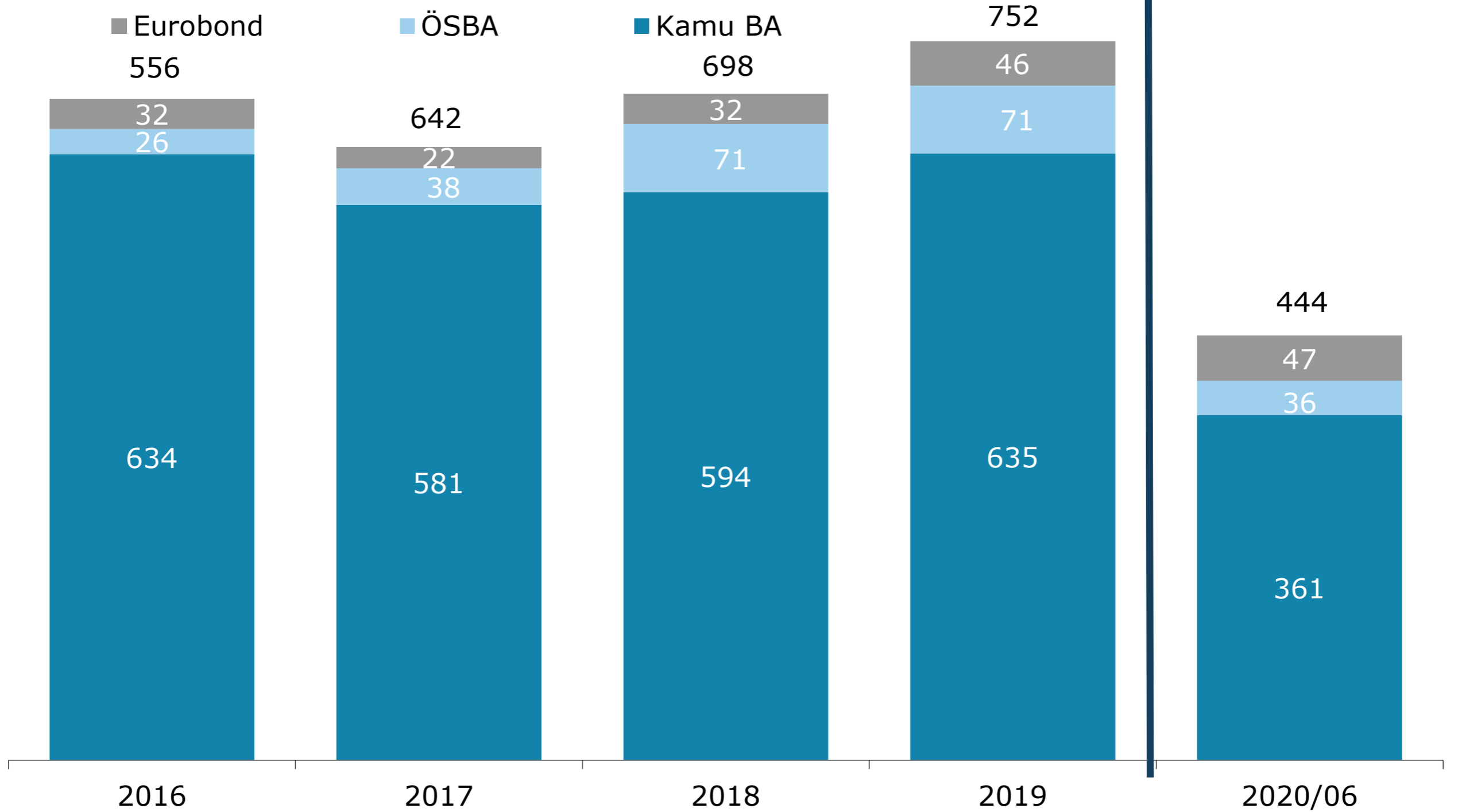
Kaynak: WFE

ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARACI SAYISI (2019)

Kaynak: WFE

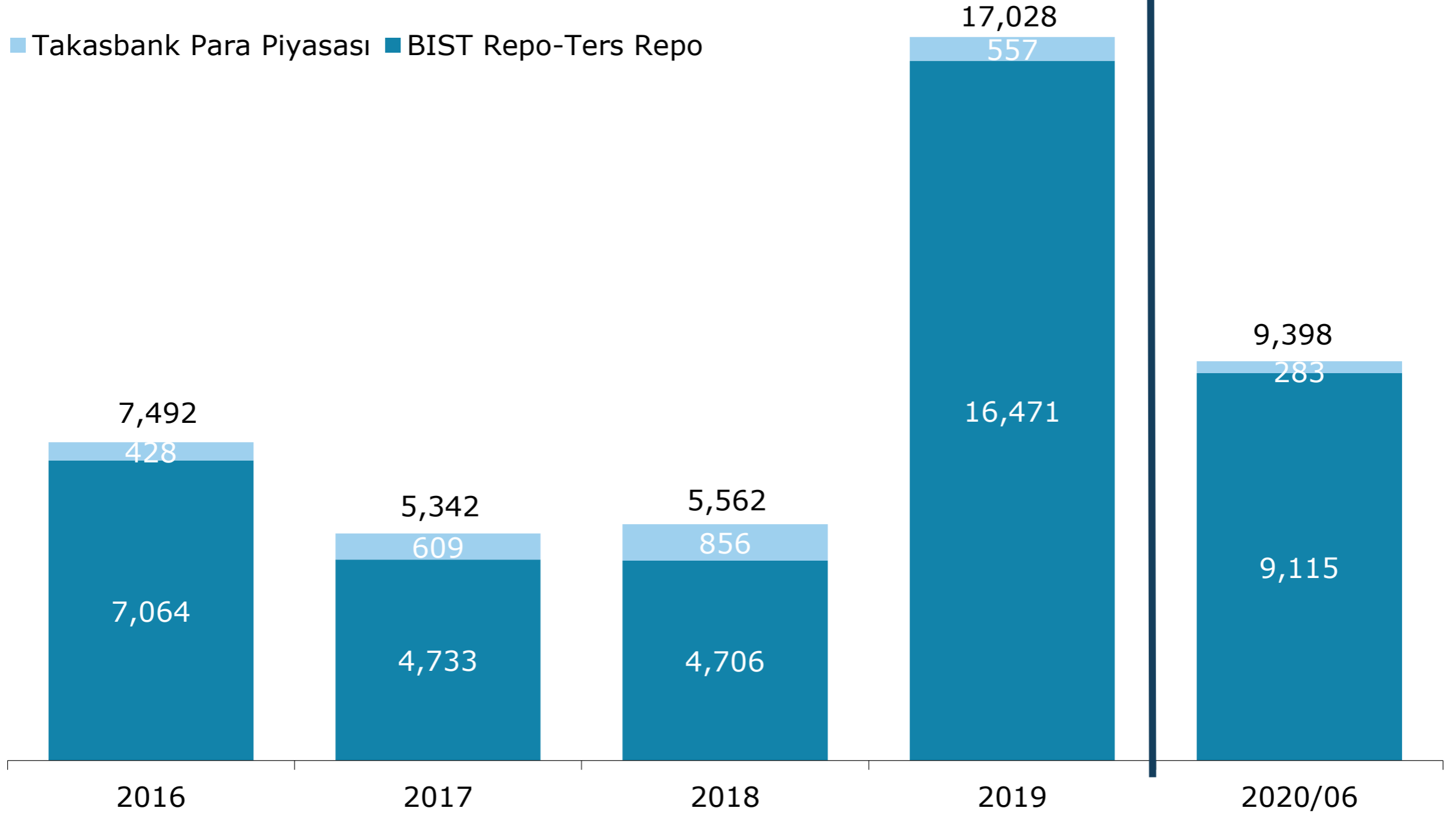
BORÇLANMA ARACI KESİN ALIM SATIM İŞLEM HACMİ (MİLYAR TL)

Kaynak: Borsa İstanbul

BIST REPO-TERS REPO VE TAKASBANK PARA PİYASASI İŞLEM HACMİ (MİLYAR TL)

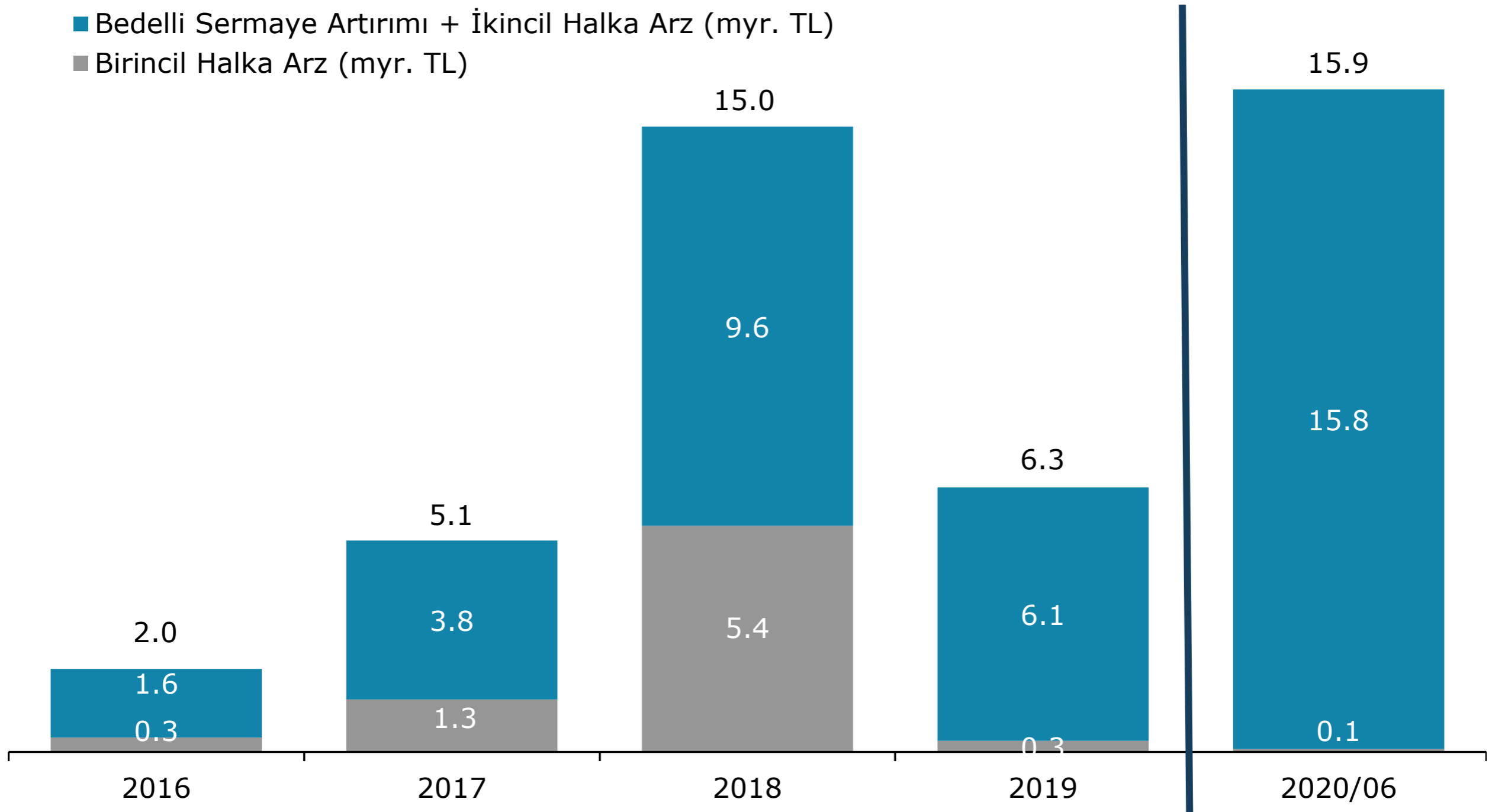
■ Takasbank Para Piyasası ■ BIST Repo-Ters Repo

Kaynak: Borsa İstanbul, Takasbank

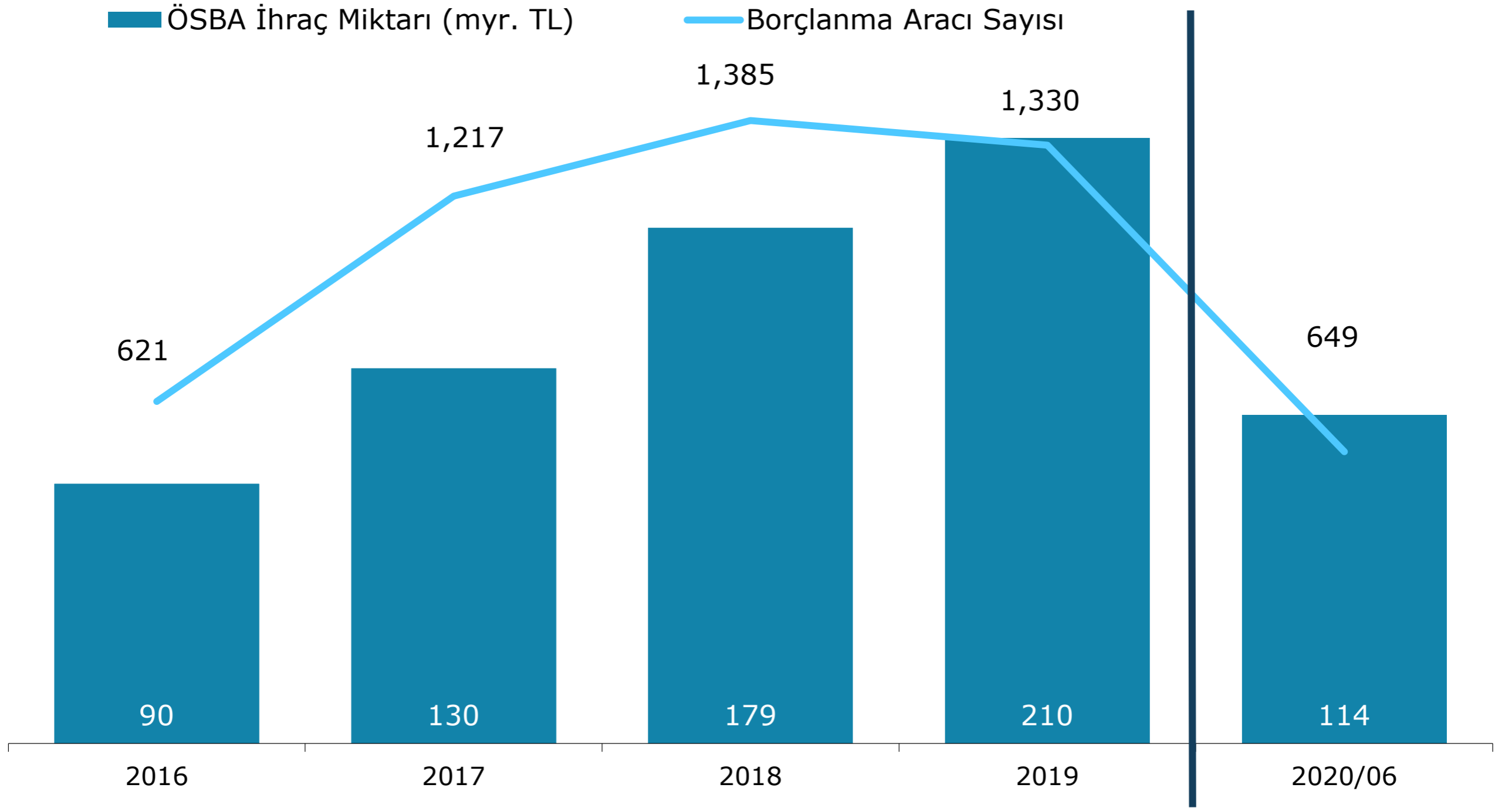
ÖZKAYNAK FİNANSMANI

- Bedelli Sermaye Artırımı + İkincil Halka Arz (myr. TL)
- Birincil Halka Arz (myr. TL)

Kaynak: Borsa İstanbul

ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARACI İHRAÇLARI

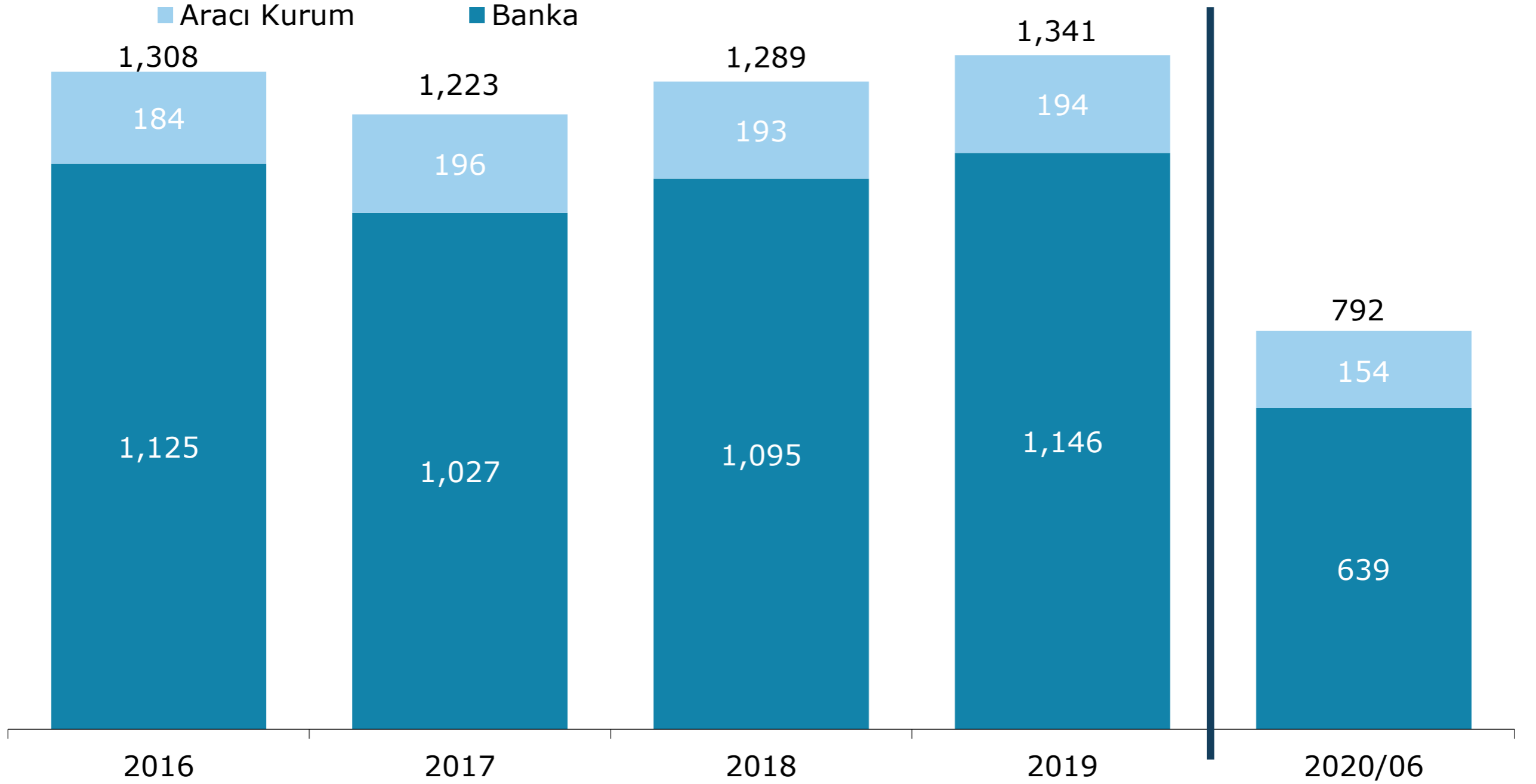
Kaynak: Borsa İstanbul

Tahsisli satışlar hariçtir.

YATIRIM KURULUŞLARI

YATIRIM KURULUŐLARININ BORÇLANMA ARACI KESİN ALIM-SATIM HACMİ (MİLYAR TL)

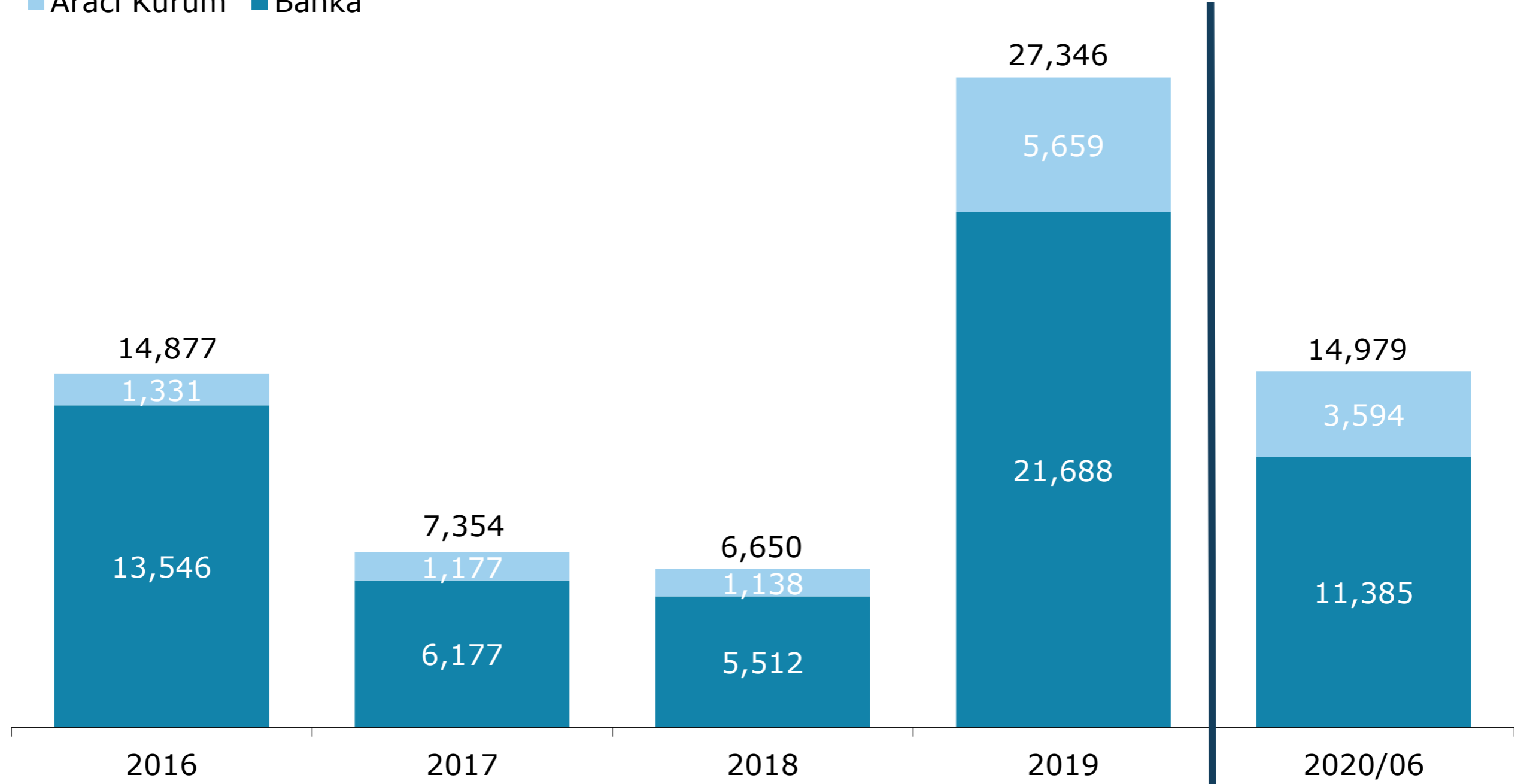

Kaynak: Borsa İstanbul

TCMB ve Takasbank verileri hariç.
Tescil işlemleri dahil.

YATIRIM KURULUŐLARININ REPO-TERS REPO HACMI (MİLYAR TL)

■ Aracı Kurum ■ Banka

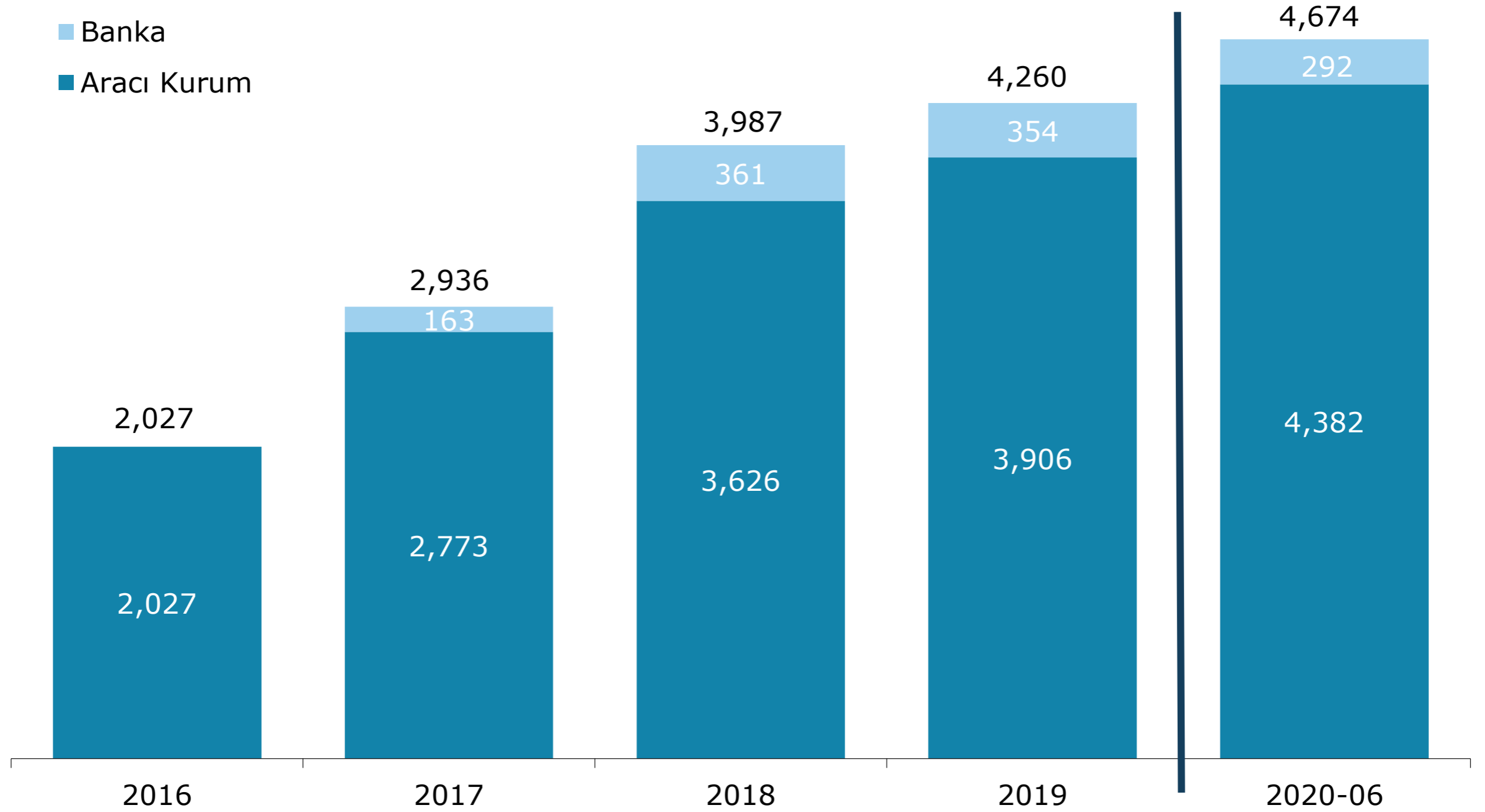

Kaynak: TSPB

TCMB ve Takasbank verileri hariç.
Tescil işlemleri dahil.

YATIRIM KURULUŐLARININ PAY PİYASASI İŞLEM HACMİ (MİLYAR TL)

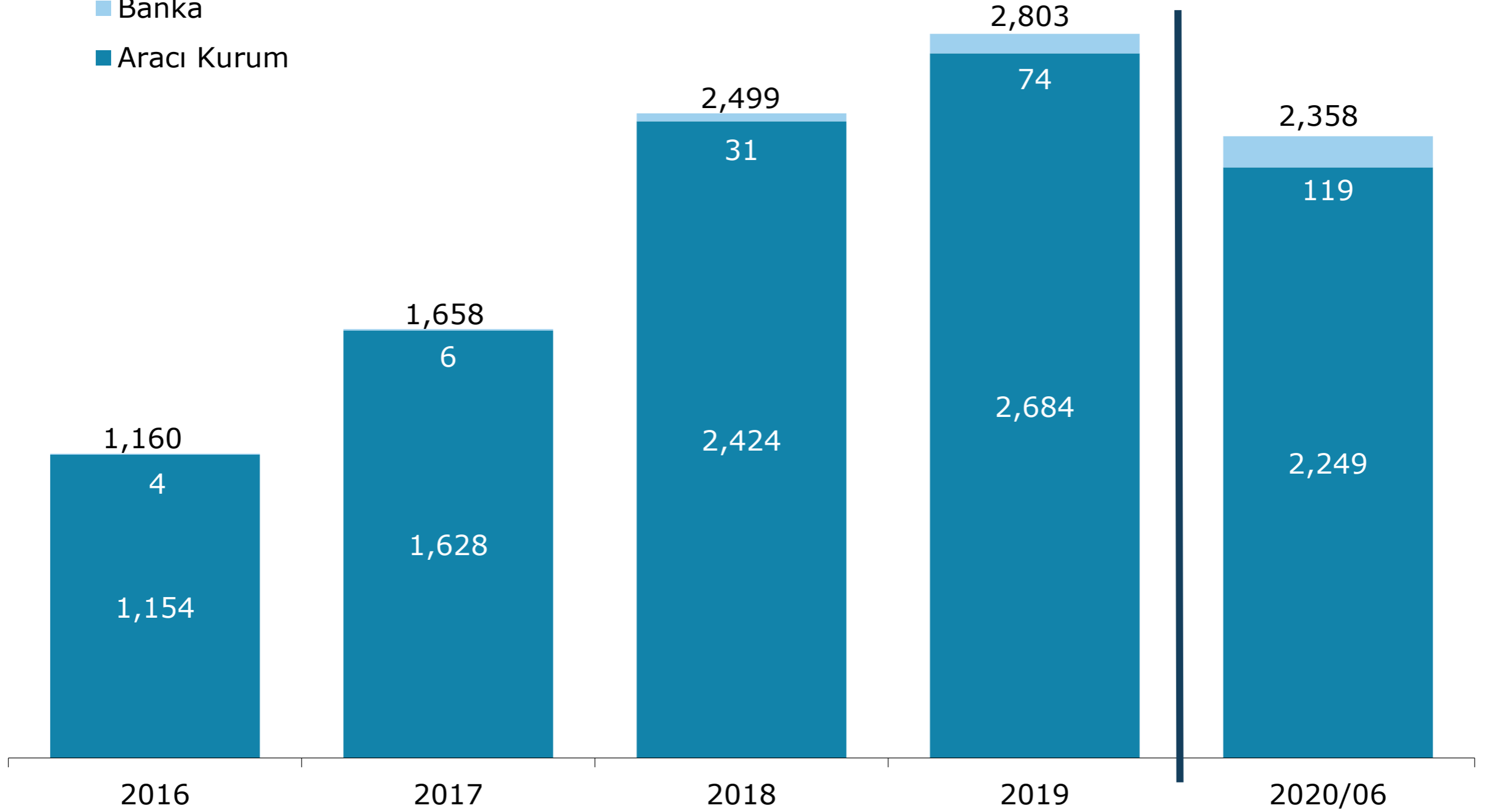
- Banka
- Aracı Kurum

Kaynak: Borsa İstanbul

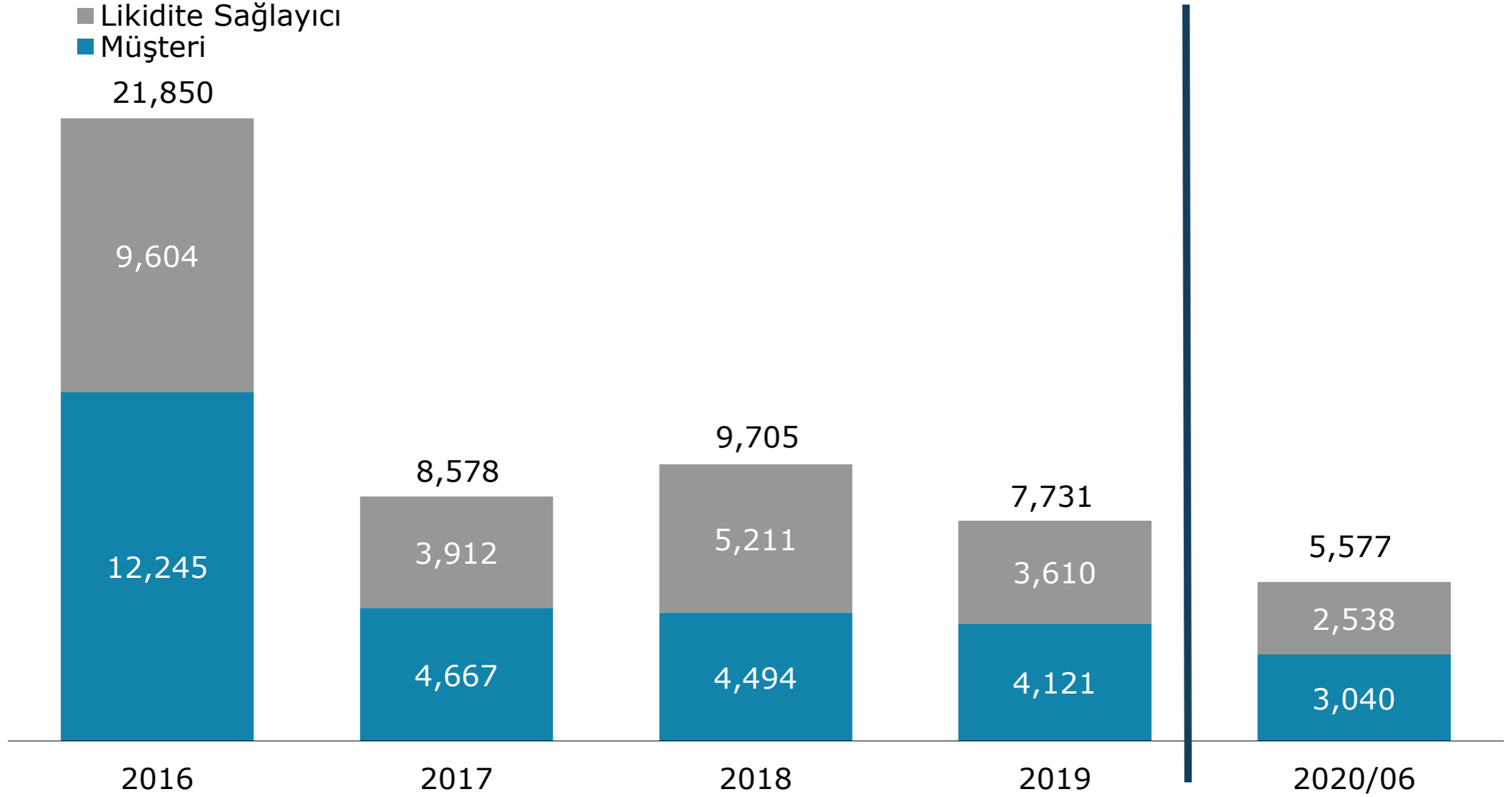
YATIRIM KURULUŐLARININ VADELİ İŞLEM HACMİ (MİLYAR TL)

- Banka
- Aracı Kurum

Kaynak: Borsa İstanbul

KALDIRAÇLI İŞLEM HACMİ (MİLYAR TL)

Kaynak: TSPB

İŞLEM HACİMLERİNDE YOĞUNLAŞMA (OCAK-HAZİRAN 2020)

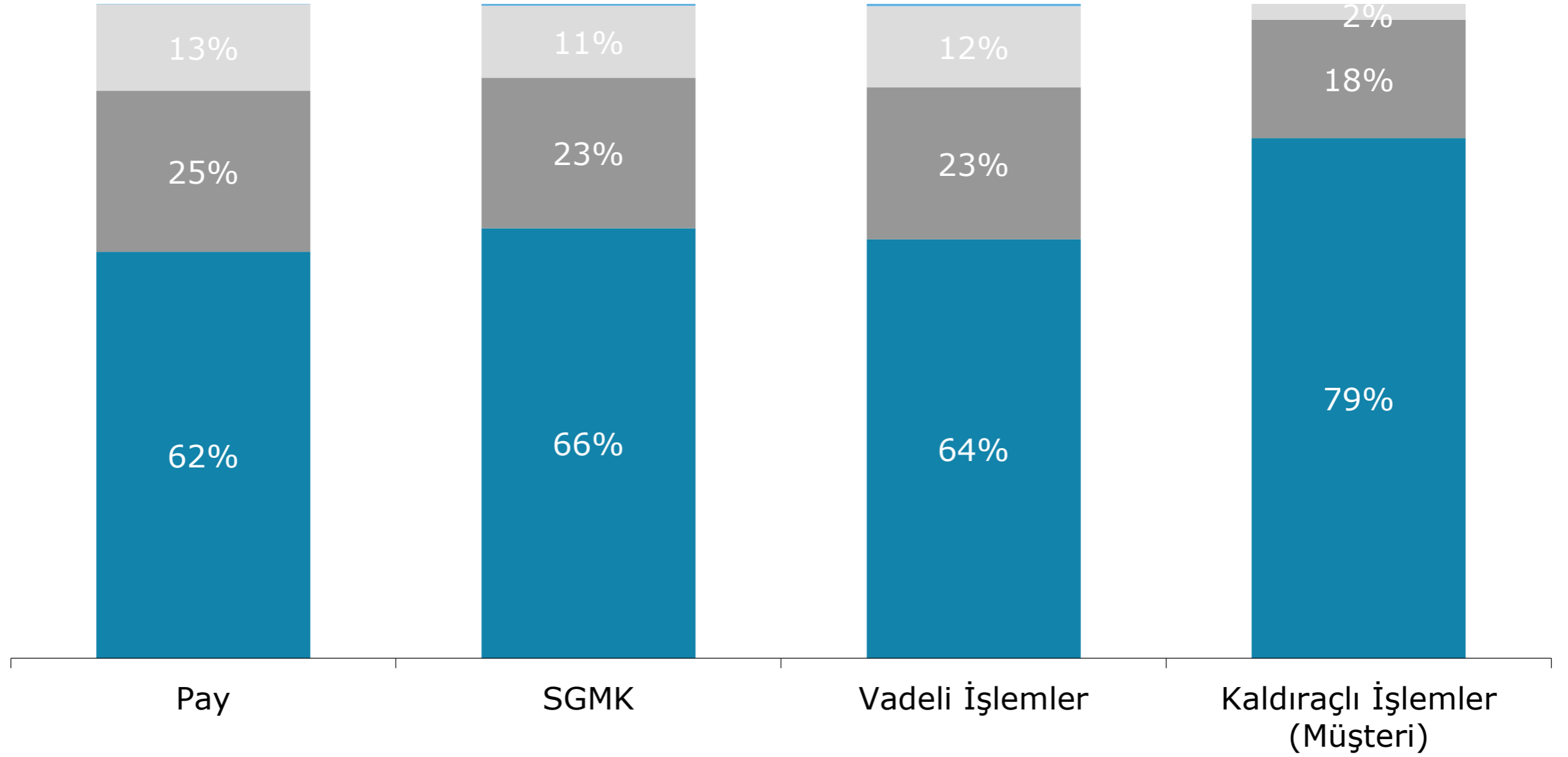
Yatırım Kuruluşu Sayısı

■ 51+

■ 21-50

■ 11-20

■ 1-10

Kaynak: Borsa İstanbul, TSPB

PİYASALARDAKİ İLK ON YATIRIM KURULUŞU (OCAK-HAZİRAN 2020)

Pay Piyasası

1	YAPI KREDİ YATIRIM	13%
2	İŞ YATIRIM	10%
3	AK YATIRIM	6%
4	MERRILL LYNCH	6%
5	GARANTİ YATIRIM	6%
6	GEDİK YATIRIM	5%
7	QNB FİNANS YATIRIM	4%
8	VAKIF YATIRIM	4%
9	İFO YATIRIM	4%
10	A1 CAPITAL YATIRIM	4%
	Toplam (myr. TL)	4,674

Vadeli İşlemler

1	YAPI KREDİ YATIRIM	15%
2	İŞ YATIRIM	9%
3	GARANTİ YATIRIM	7%
4	QNB FİNANS YATIRIM	6%
5	İFO YATIRIM	5%
6	DENİZ YATIRIM	5%
7	AK YATIRIM	5%
8	TACİRLER YATIRIM	4%
9	TEB YATIRIM	4%
10	MERRILL LYNCH	4%
	Toplam (myr. TL)	2,358

SGMK Kesin Alım-Satım

1	HSBC BANK A.Ş.	12%
2	TÜRKİYE GARANTİ BANKASI	10%
3	TÜRK EKONOMİ BANKASI	9%
4	AKBANK	7%
5	AK YATIRIM	6%
6	TÜRKİYE İŞ BANKASI	5%
7	YAPI VE KREDİ BANKASI	5%
8	JPMORGAN	4%
9	TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI	4%
10	YAPI KREDİ YATIRIM	4%
	Toplam (trilyon TL)	792

Kaldıraçlı İşlemler (Müşteri)

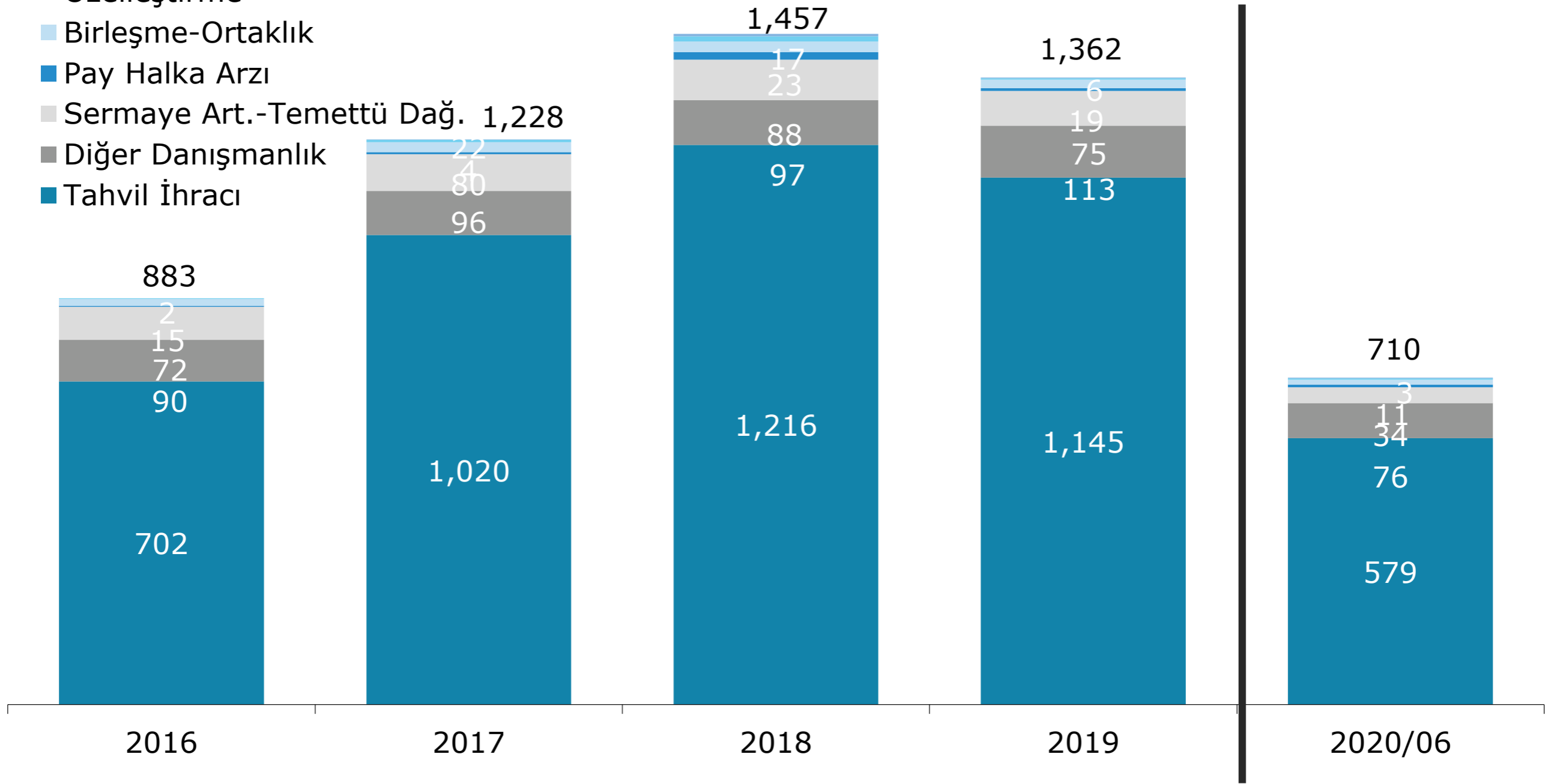
1	AK YATIRIM	18%
2	GCM YATIRIM	11%
3	İŞ YATIRIM	10%
4	INTEGRAL YATIRIM	10%
5	MEKSA YATIRIM	10%
6	GEDİK YATIRIM	5%
7	QNB FİNANS YATIRIM	4%
8	DENİZ YATIRIM	4%
9	YAPI KREDİ YATIRIM	4%
10	İŞIK MENKUL	4%
	Toplam (myr. TL)	3,040

Kaynak: Borsa İstanbul, TSPB

SGMK işlemleri TCMB ve Takasbank verileri hariç.
Tescil işlemleri dahil.

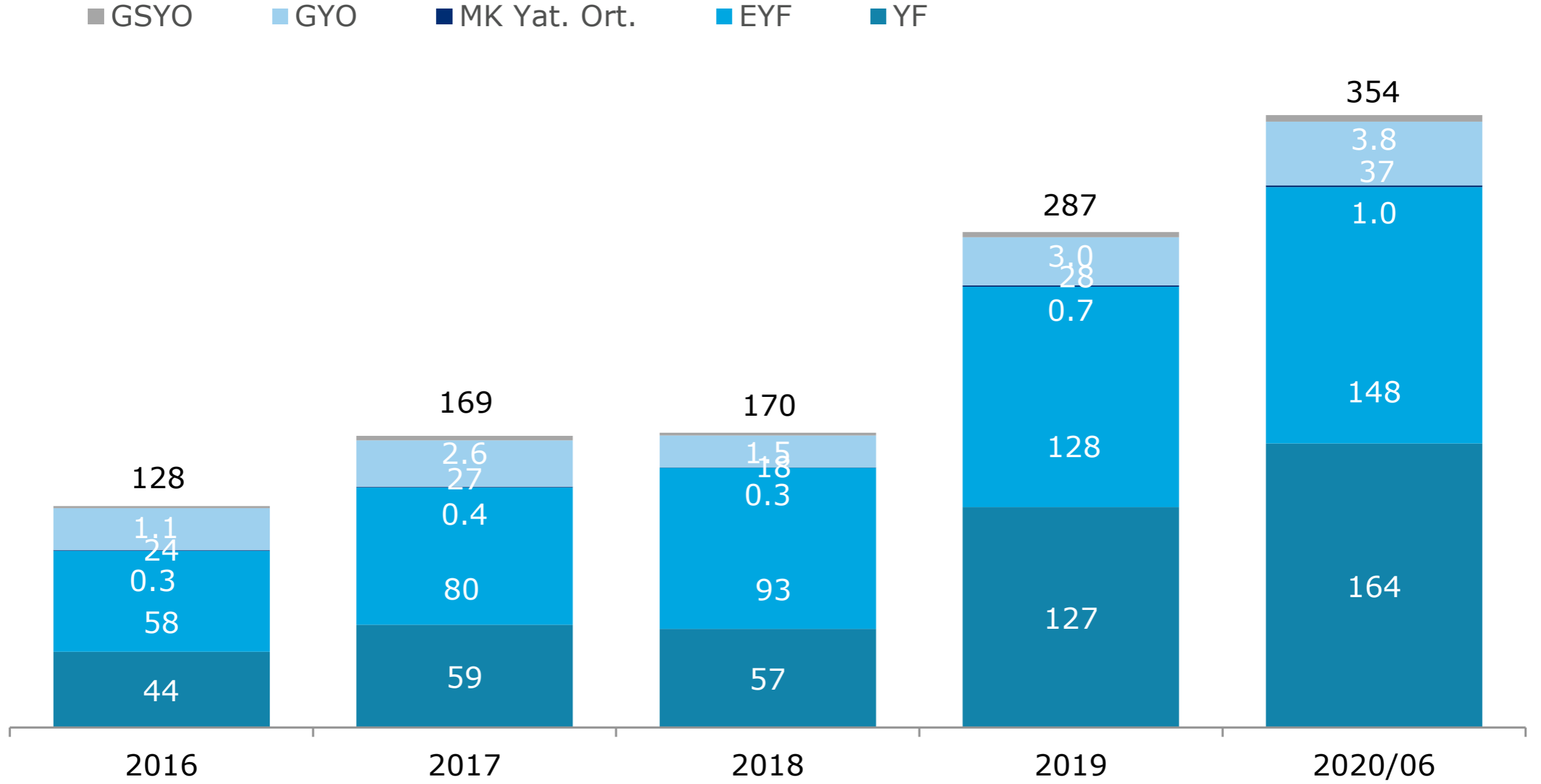
TAMAMLANAN KURUMSAL FİNANSMAN PROJE SAYISI (SADECE ARACI KURUMLAR)

- Diğer Finansmana Aracılık
- Özelleştirme
- Birleşme-Ortaklık
- Pay Halka Arzı
- Sermaye Art.-Temettü Dağ. 1,228
- Diğer Danışmanlık
- Tahvil İhracı

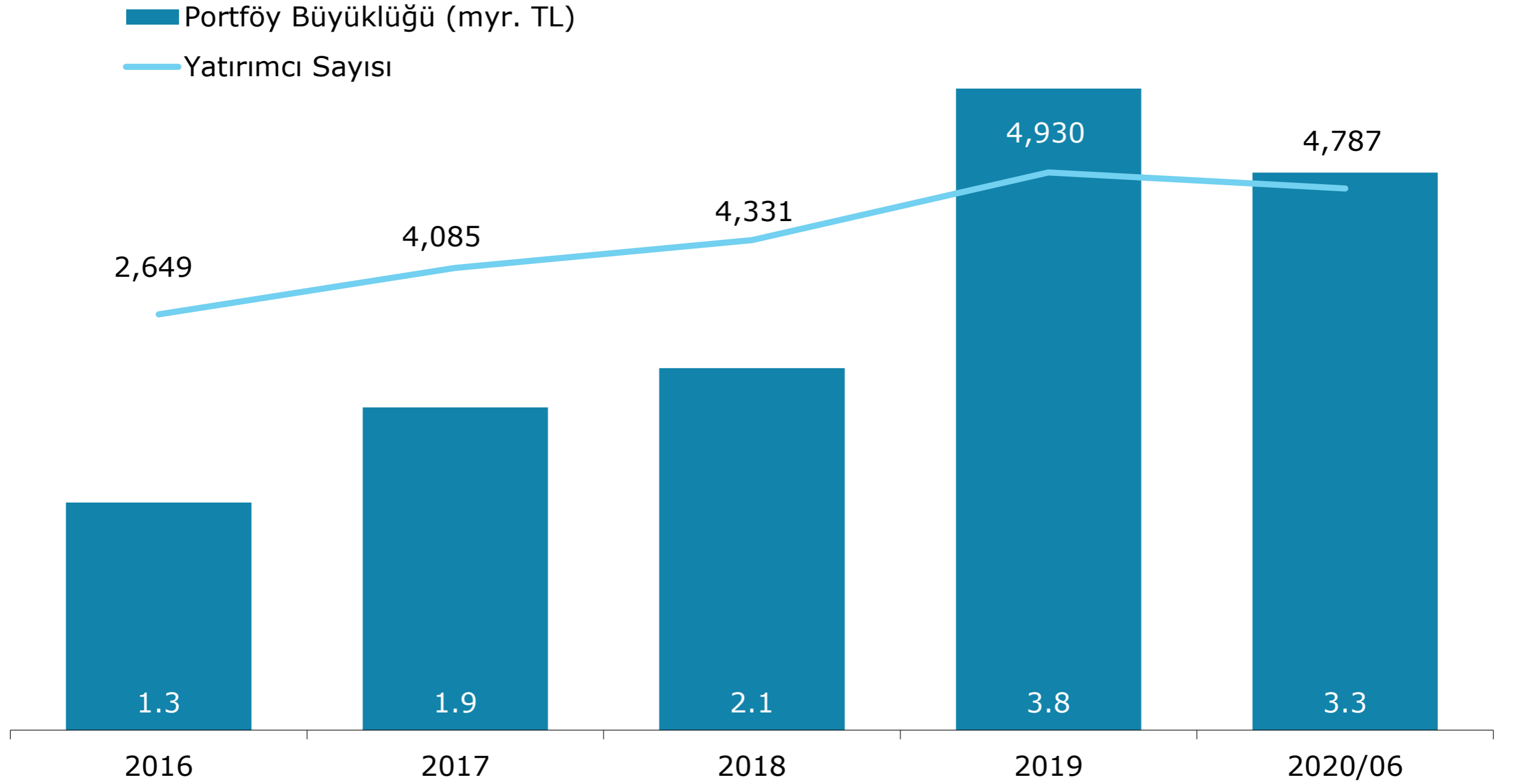
Kaynak: TSPB

KURUMSAL YATIRIMCILARIN PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜ (MİLYAR TL)

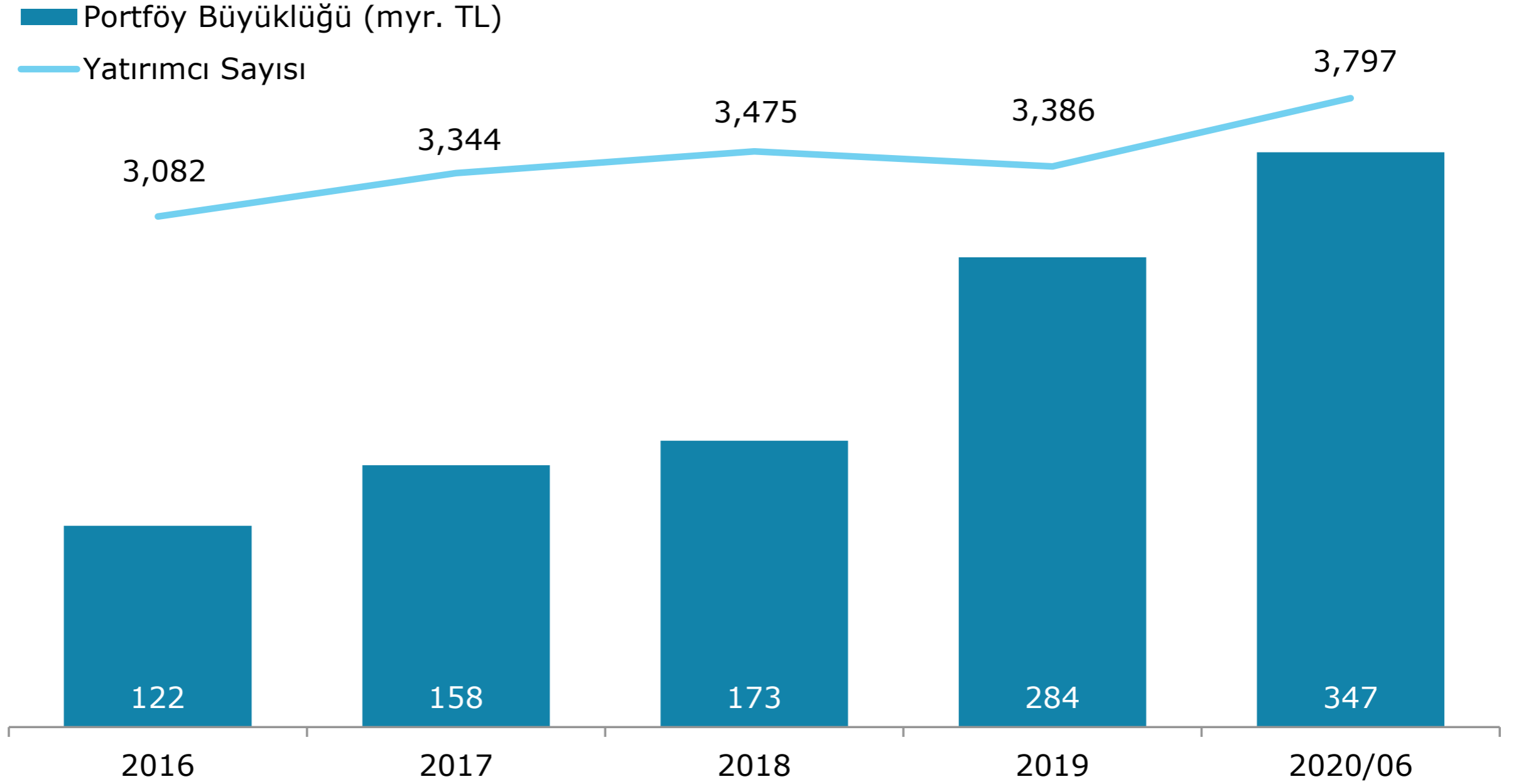
Kaynak: Borsa İstanbul, TSPB

ARACI KURUMLARDA VARLIK YÖNETİMİ

Kaynak: TSPB

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNDE VARLIK YÖNETİMİ

Kaynak: SPK, TSPB

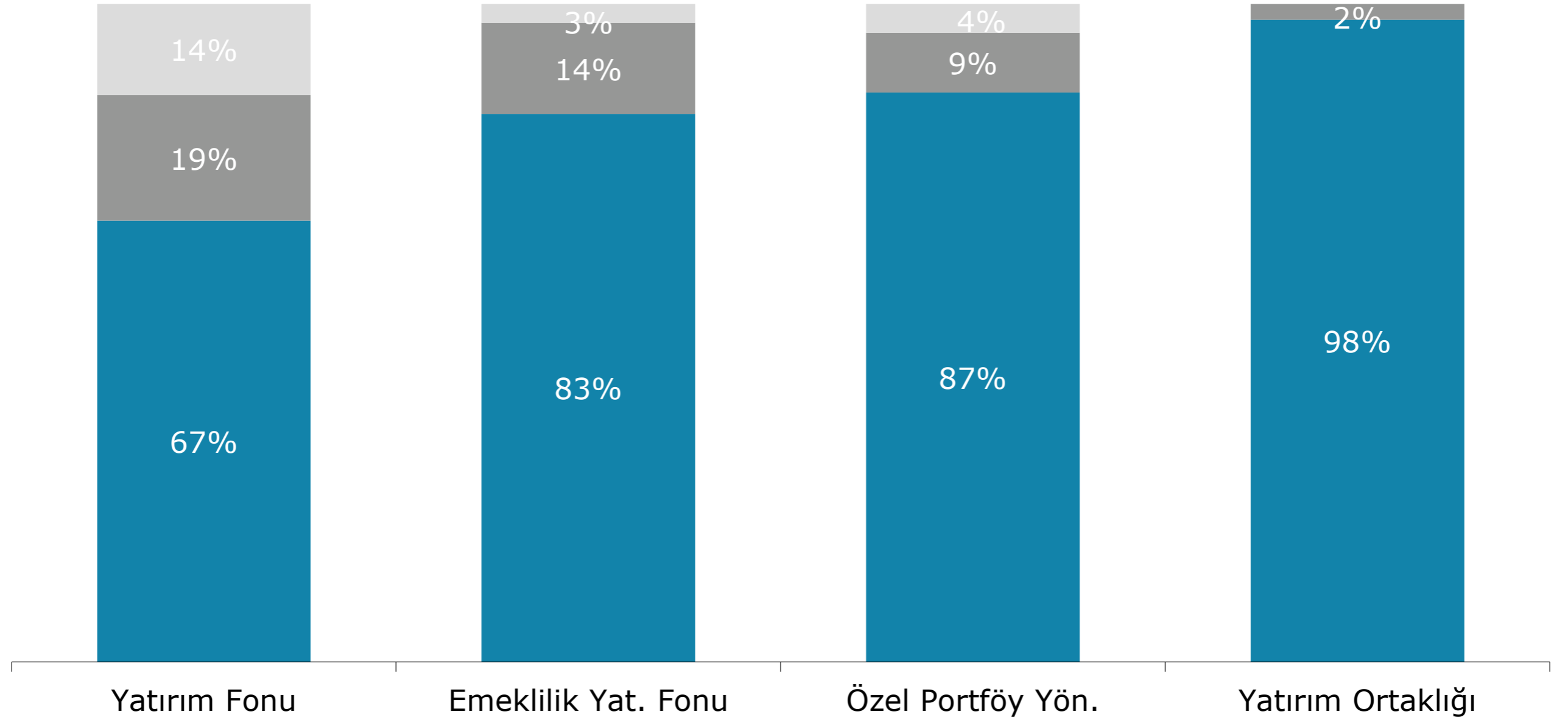
PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNDE YOĞUNLAŞMA (2020 HAZİRAN)

Portföy Yön. Şirketi Sayısı

■ 10+

■ 6-10

■ 1-5

Kaynak: TSPB

FAALİYETE GÖRE İLK 5 PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETİ (2020 HAZİRAN)

Yatırım Fonu

1	İŞ PORTFÖY	21%
2	ZİRAAT PORTFÖY	16%
3	AK PORTFÖY	12%
4	YAPI KREDİ PORTFÖY	11%
5	GARANTİ PORTFÖY	6%
	Toplam (milyar TL)	164.2

Emeklilik Yatırım Fonu

1	ZİRAAT PORTFÖY	21%
2	AK PORTFÖY	19%
3	İŞ PORTFÖY	17%
4	YAPI KREDİ PORTFÖY	13%
5	GARANTİ PORTFÖY	13%
	Toplam (milyar TL)	148.4

Özel Portföy Yönetimi

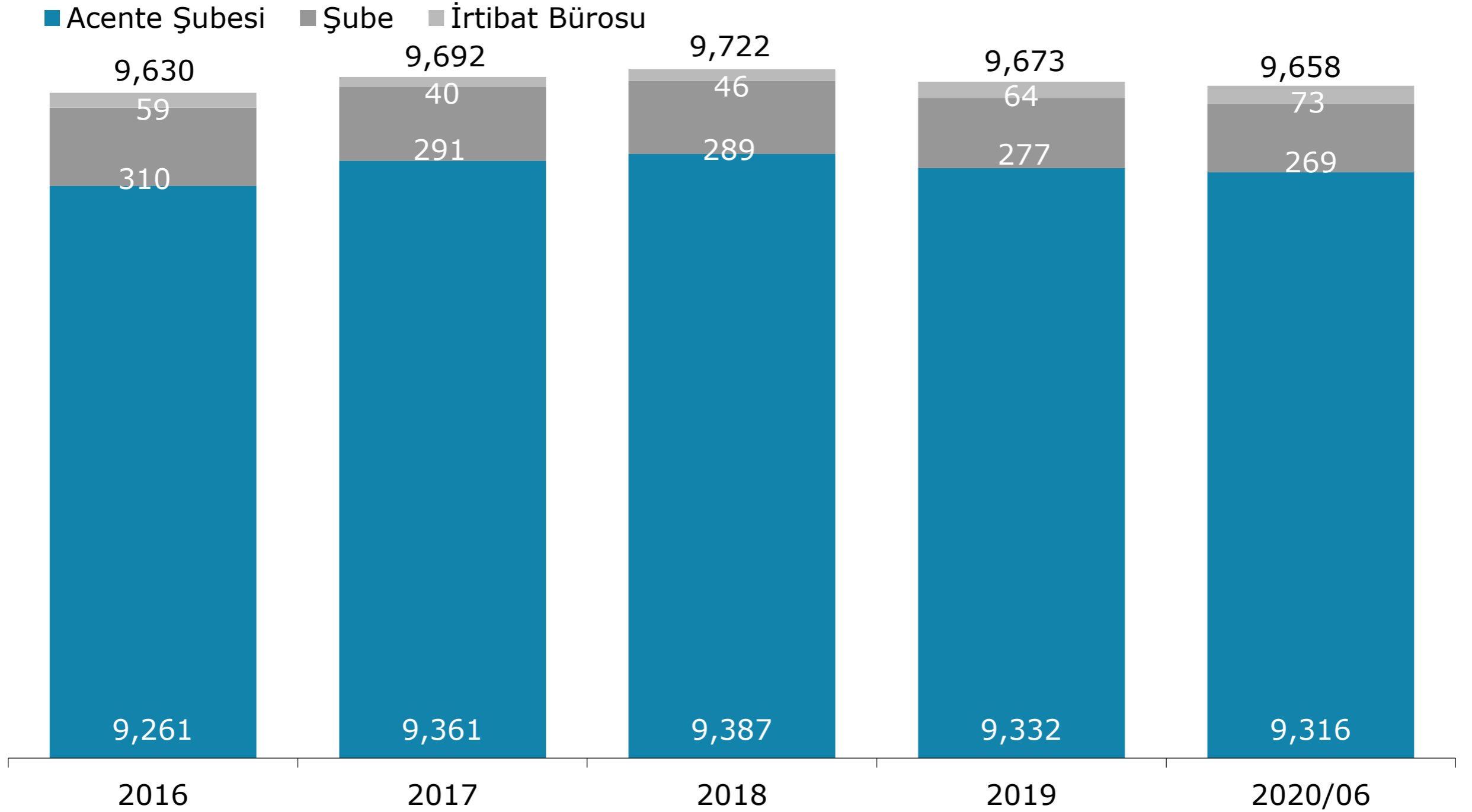
1	ZİRAAT PORTFÖY	29%
2	AK PORTFÖY	21%
3	AZİMUT PORTFÖY	16%
4	İŞ PORTFÖY	13%
5	İSTANBUL PORTFÖY	7%
	Toplam (milyar TL)	34.5

Yatırım Ortaklığı

1	METRO PORTFÖY	43%
2	İŞ PORTFÖY	34%
3	HEDEF PORTFÖY	10%
4	GARANTİ PORTFÖY	6%
5	OYAK PORTFÖY	5%
	Toplam (milyon TL)	633.6

Kaynak: TSPB

ARACI KURUMLARIN ŐUBE AğI

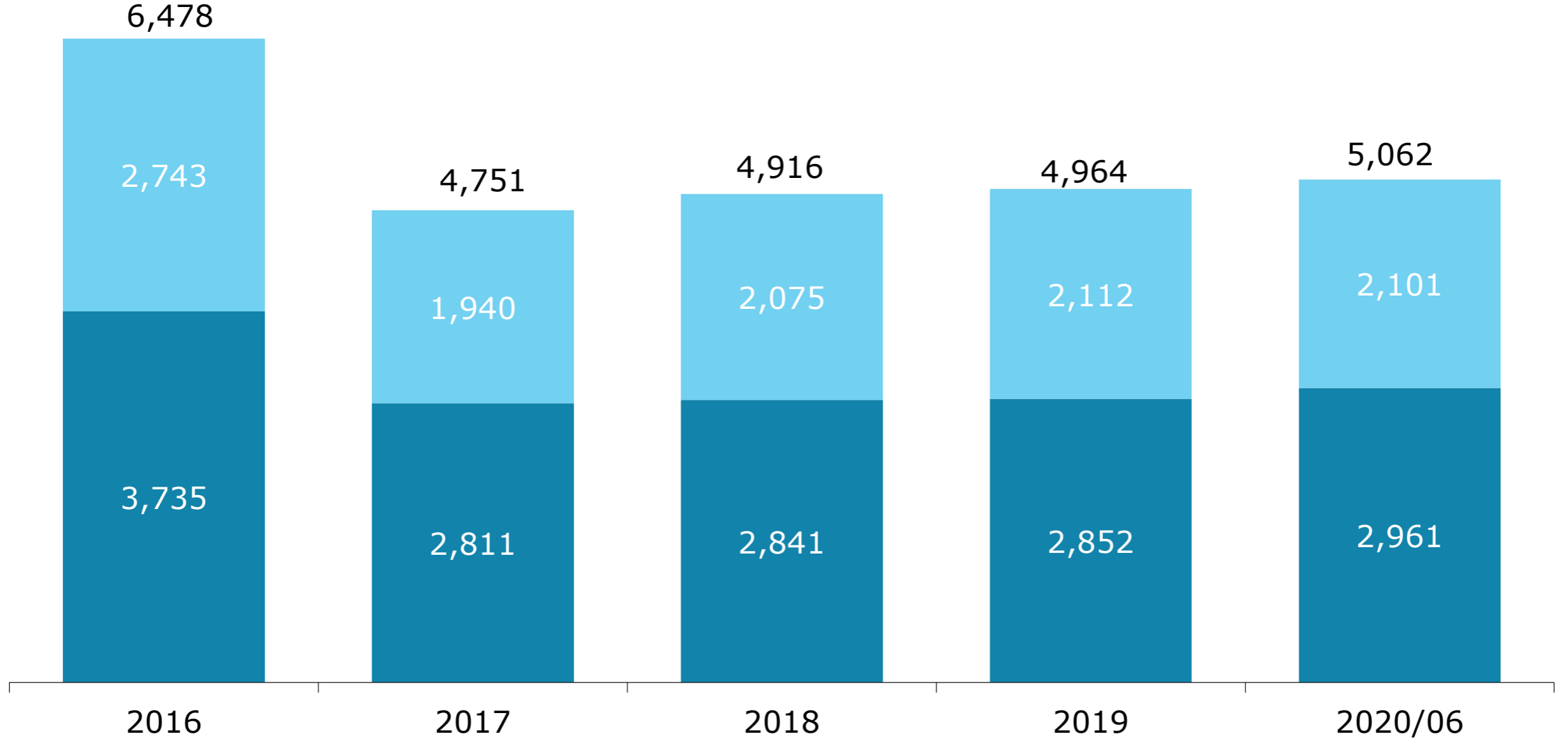

Kaynak: TSPB

ARACI KURUMLARIN ÇALIŞAN SAYISI

■ Erkek Çalışan Sayısı

■ Kadın Çalışan Sayısı

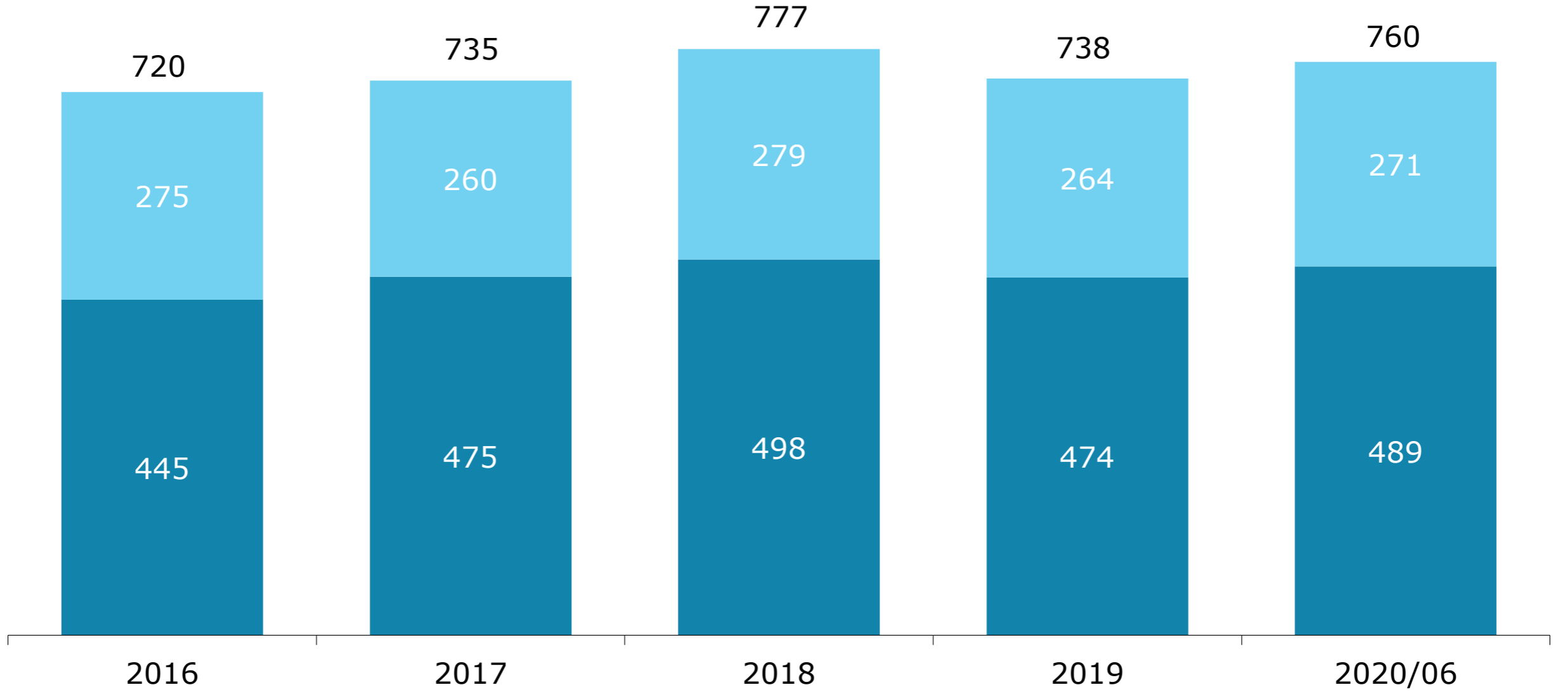

Kaynak: TSPB

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN ÇALIŞAN SAYISI

■ Erkek Çalışan Sayısı

■ Kadın Çalışan Sayısı

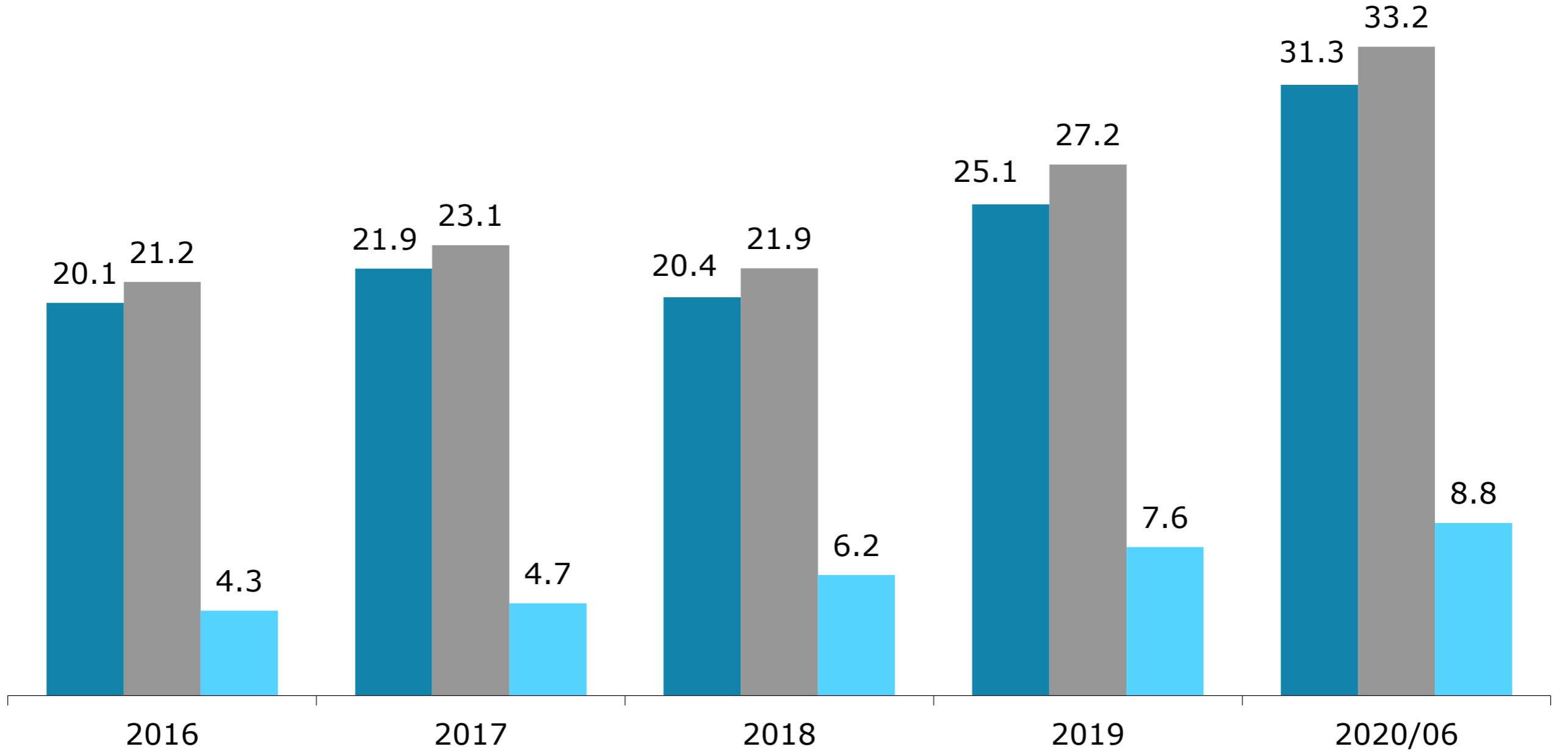
Kaynak: TSPB

ARACI KURUMLARIN BİLANÇOSU (MİLYAR TL)

■ Dönen Varlıklar

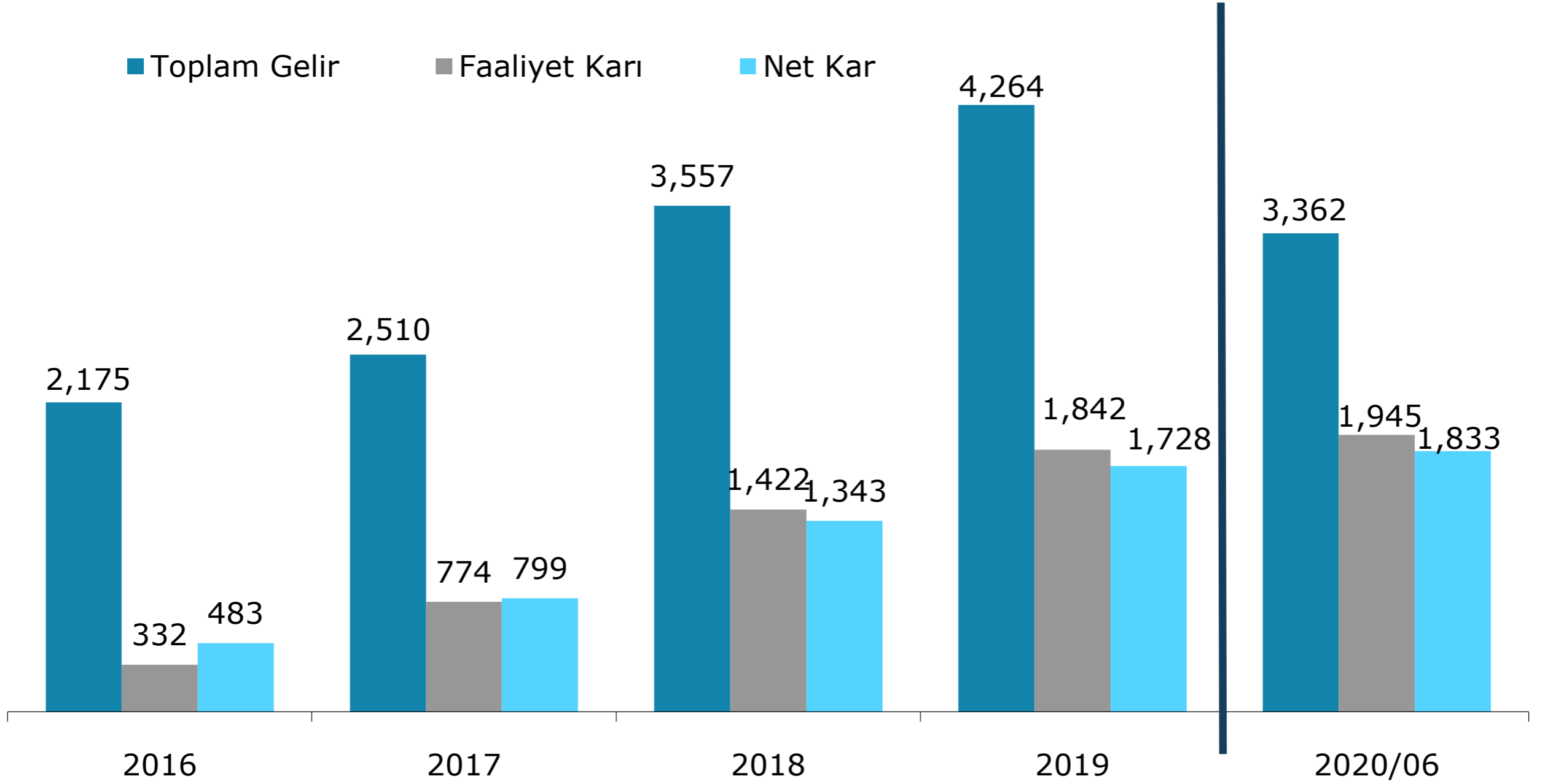
■ Toplam Varlıklar

■ Özsermaye

Kaynak: TSPB

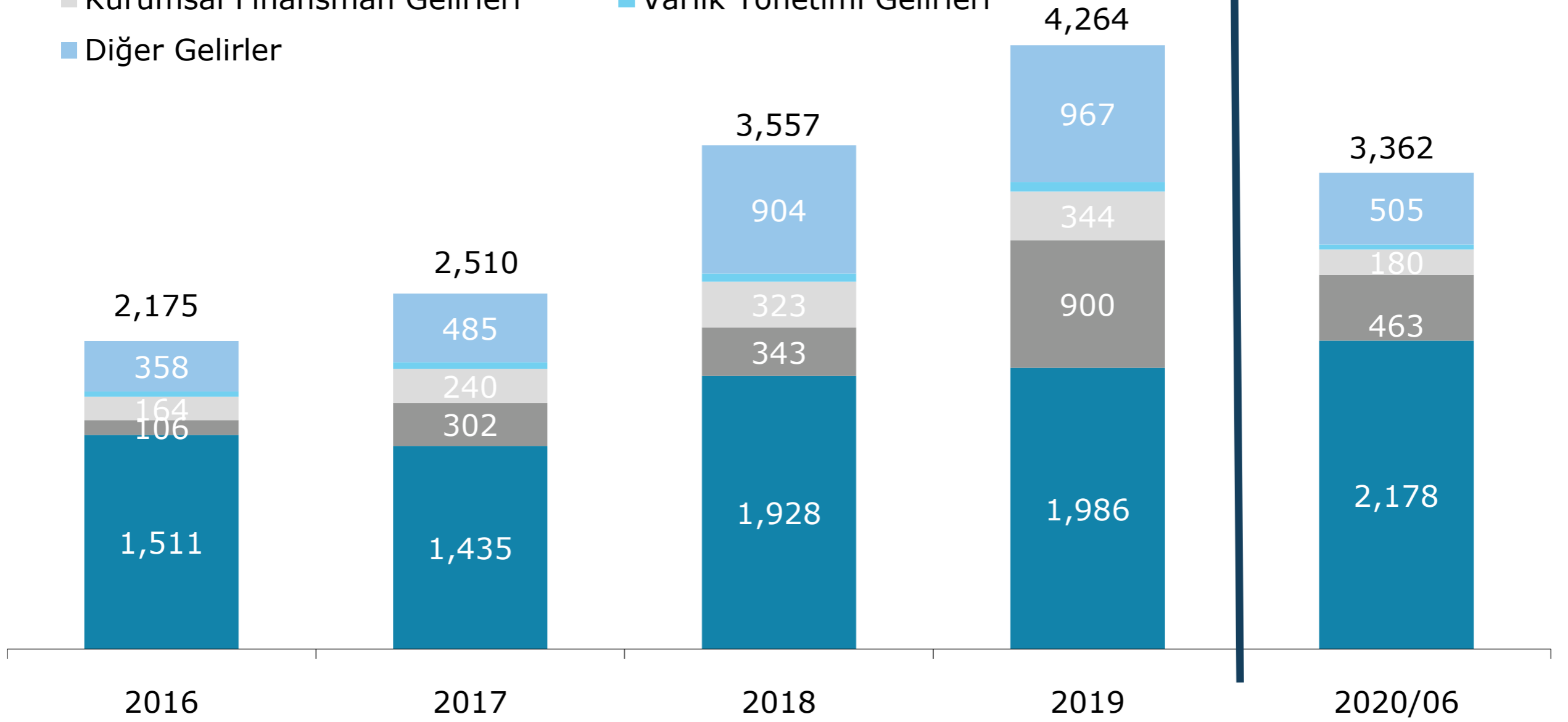
ARACI KURUMLARIN GELİR TABLOSU (MİLYON TL)

Kaynak: TSPB

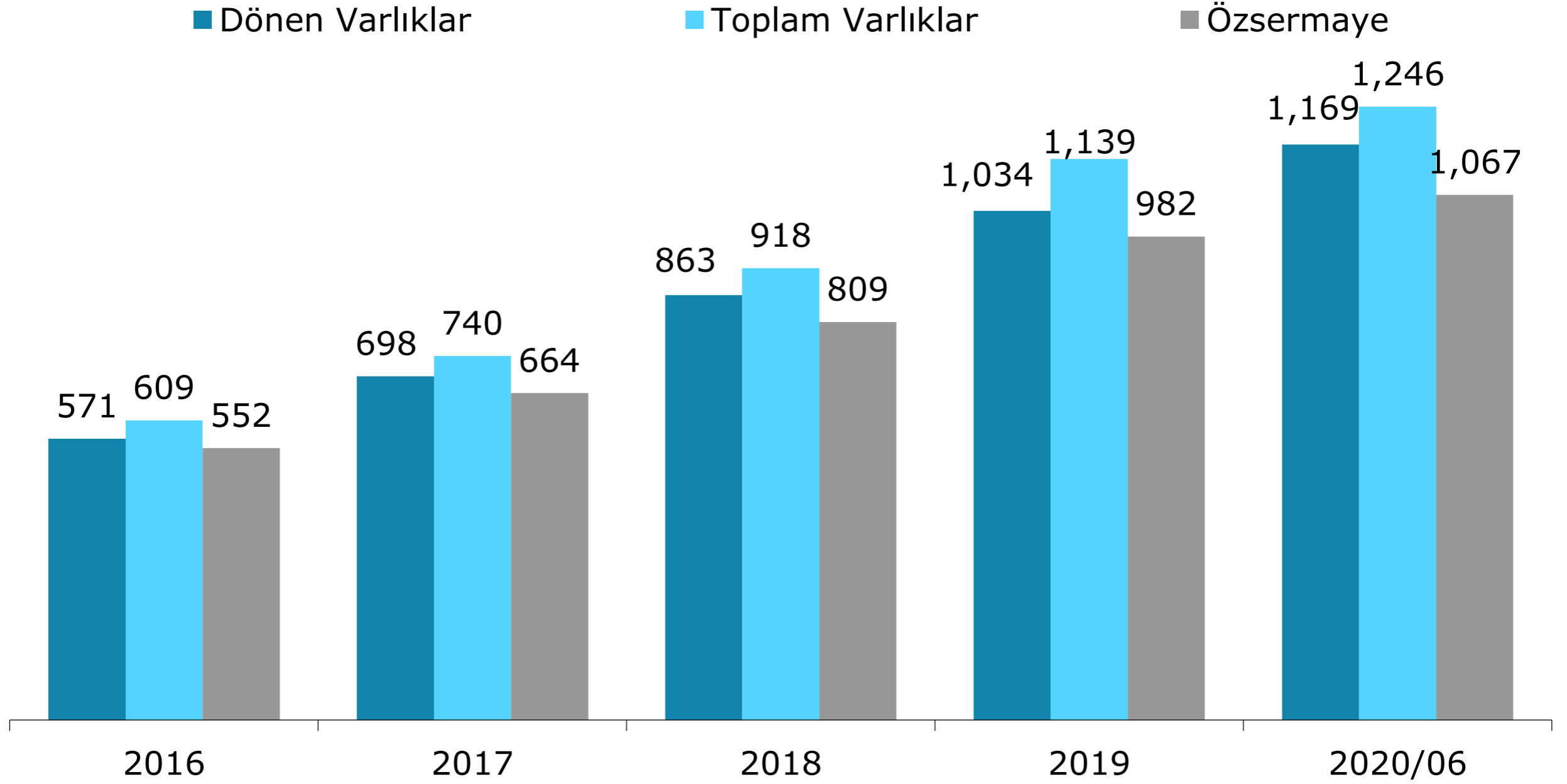
ARACI KURUMLARIN GELİR DAĞILIMI (MİLYON TL)

- Komisyon Gelirleri
- Kurumsal Finansman Gelirleri
- Diğer Gelirler
- Kurum Portföyü Kar/Zararları
- Varlık Yönetimi Gelirleri

Kaynak: TSPB

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN BİLANÇOSU (MİLYON TL)

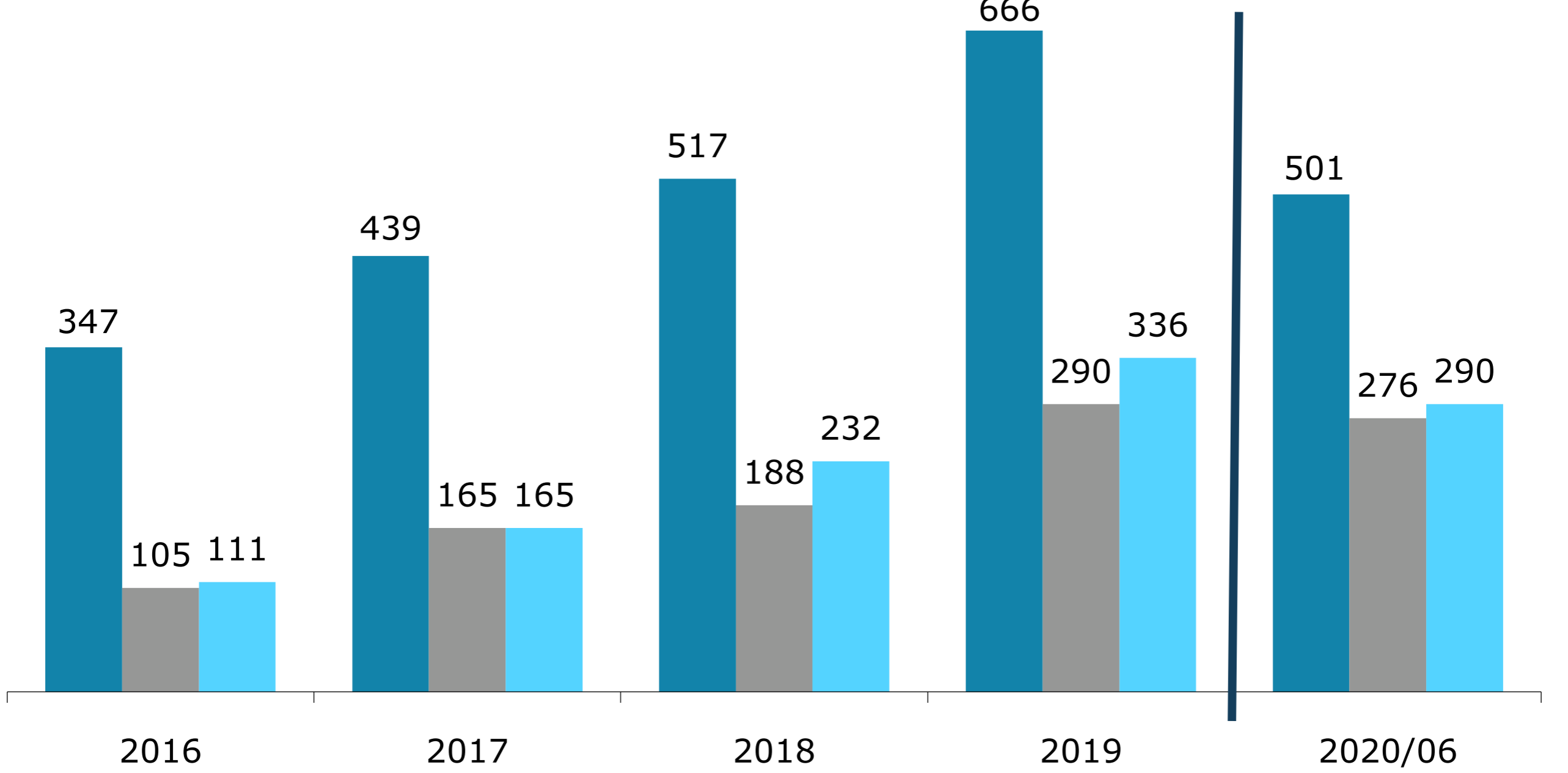
Kaynak: TSPD

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN GELİR TABLOSU (MİLYON TL)

■ Toplam Gelir

■ Faaliyet Karı

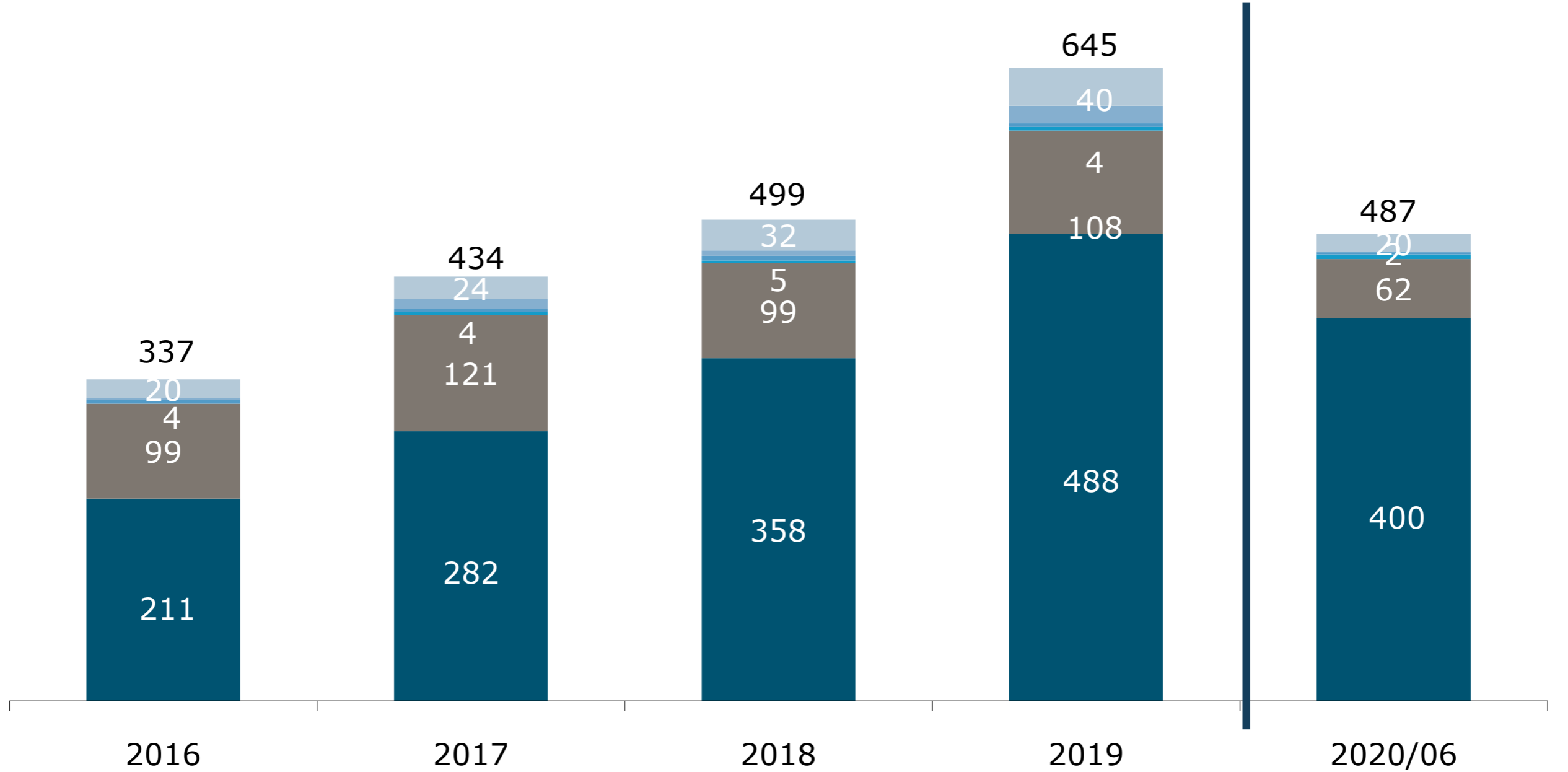
■ Net Kar

Kaynak: TSPB

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN GELİR DAĞILIMI (MİLYON TL)

- Özel Portföy Yönetimi
- Yatırım Danışmanlığı
- Emeklilik Yatırım Fonu Yönetimi
- Diğer
- Yatırım Ortaklığı Yönetimi
- Yatırım Fonu Yönetimi

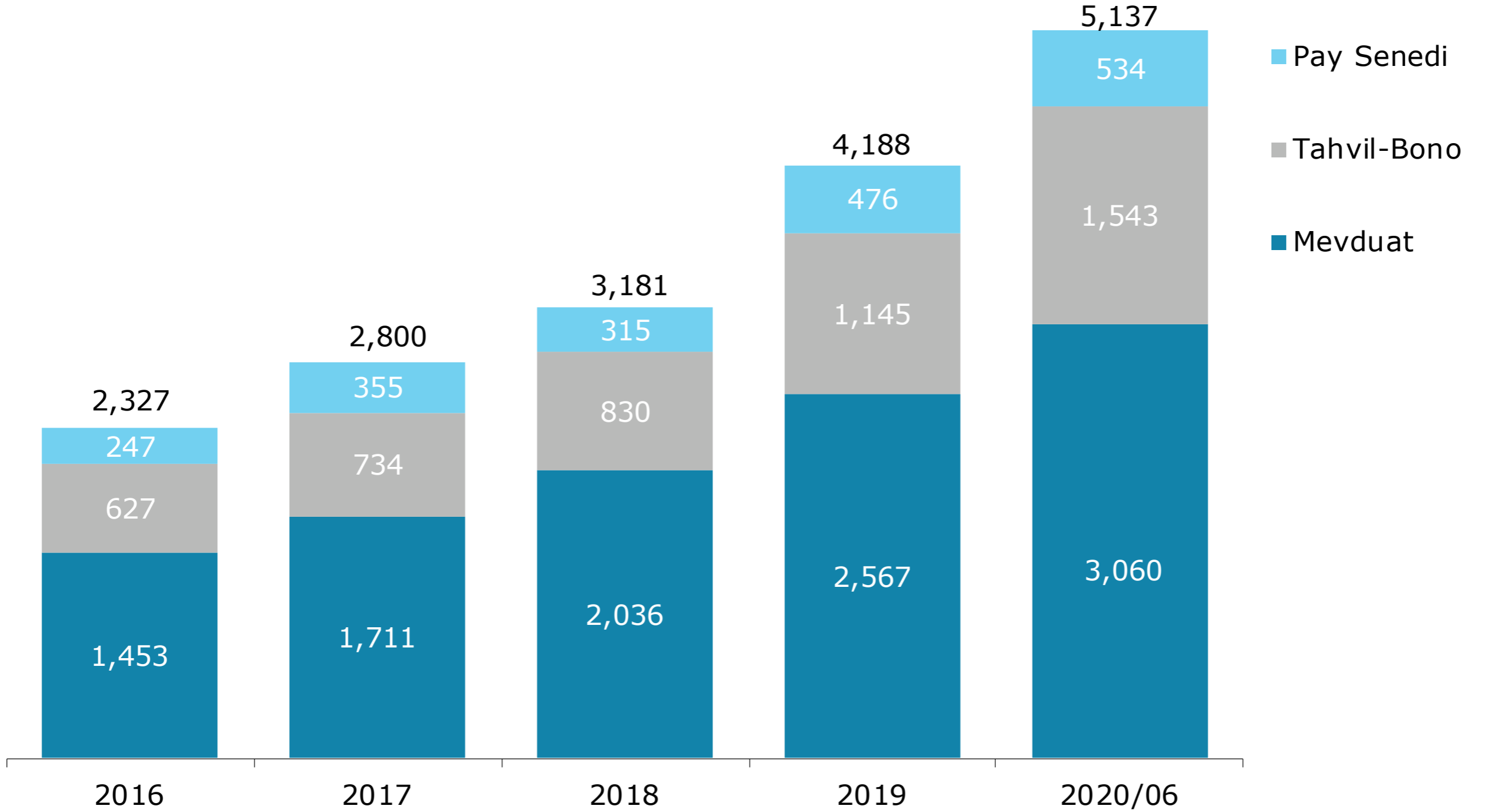

Kaynak: TSPB

YATIRIMCI PROFİLİ

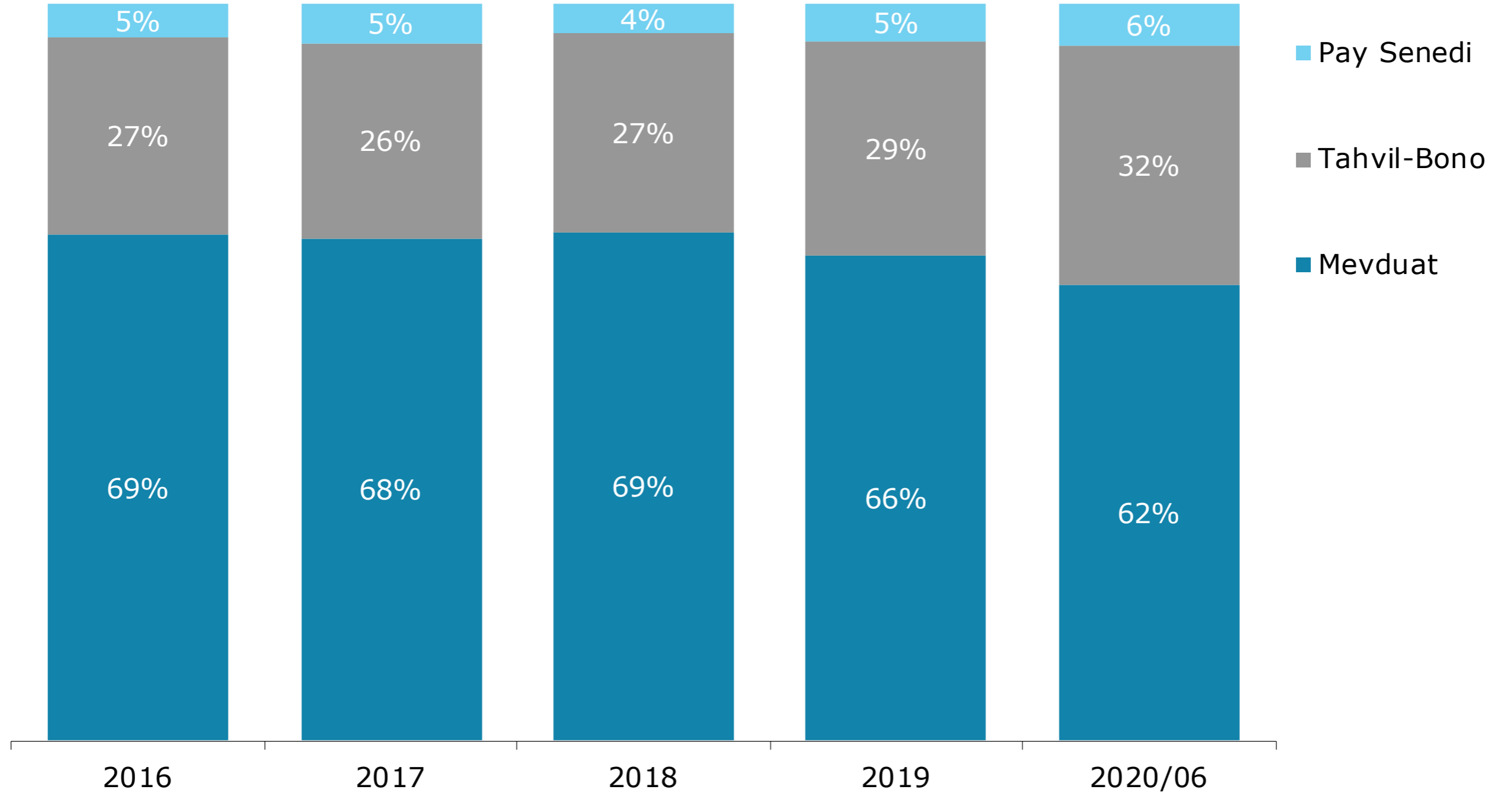

YURTIÇİ TASARRUFLARIN DAĞILIMI (MİLYAR TL)

Kaynak: BBDK, MKK, TSPB hesaplamaları

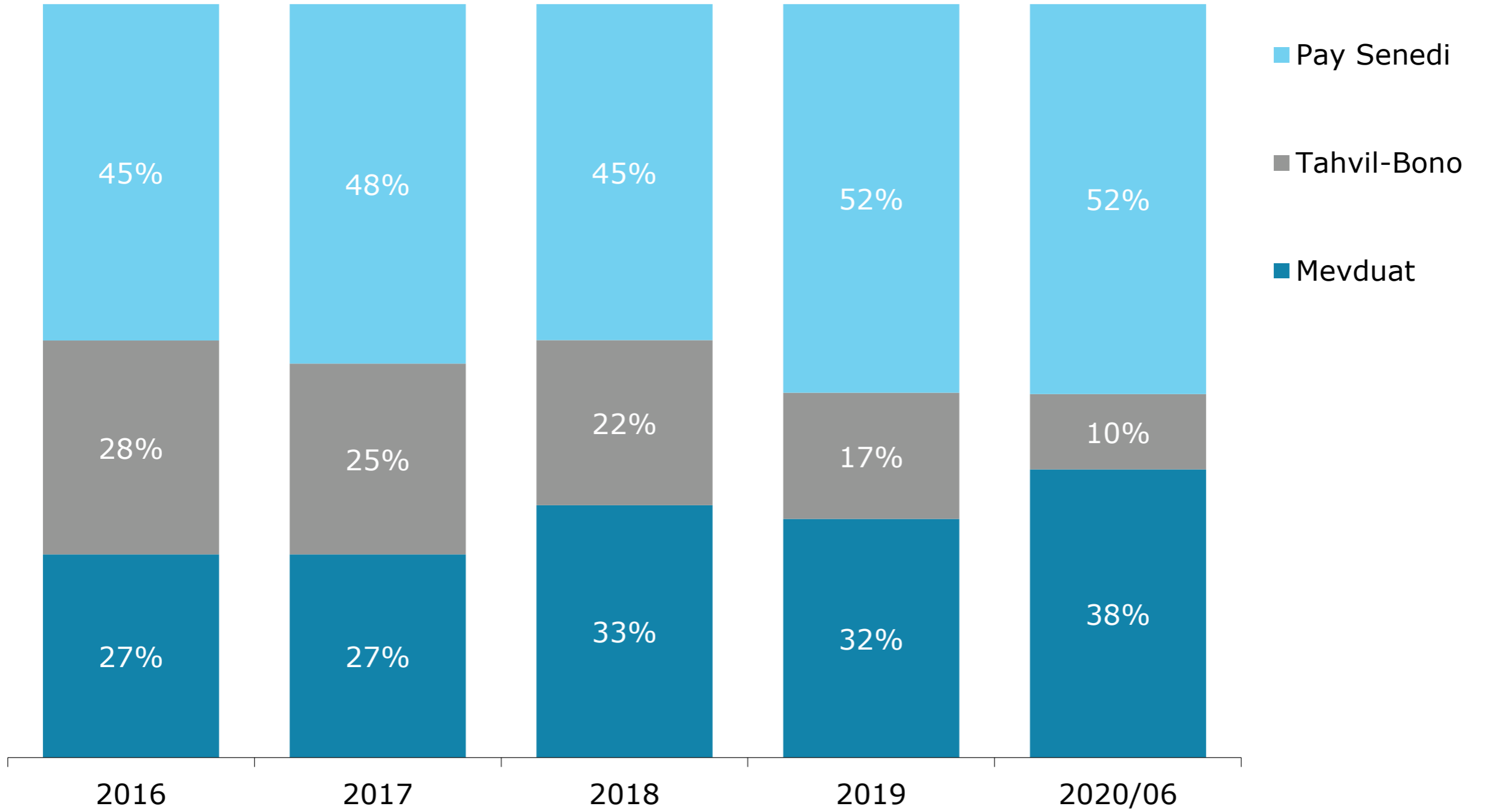
YURTIÇİ YERLEŞİKLERİN YATIRIM TERCİHLERİ

Kaynak: BBDK, MKK, TSPB hesaplamaları

Yurtiçi yerleşiklerin toplam tasarrufu: 4,6 trilyon TL (2020 Haziran)

YURTDIŞI YERLEŐIKLERİN YATIRIM TERCİHLERİ

Kaynak: BBDK, MKK, TSPB hesaplamaları

Yurtdiőı yerleşiklerin toplam tasarrufu: 515 milyar TL (2020 Haziran)

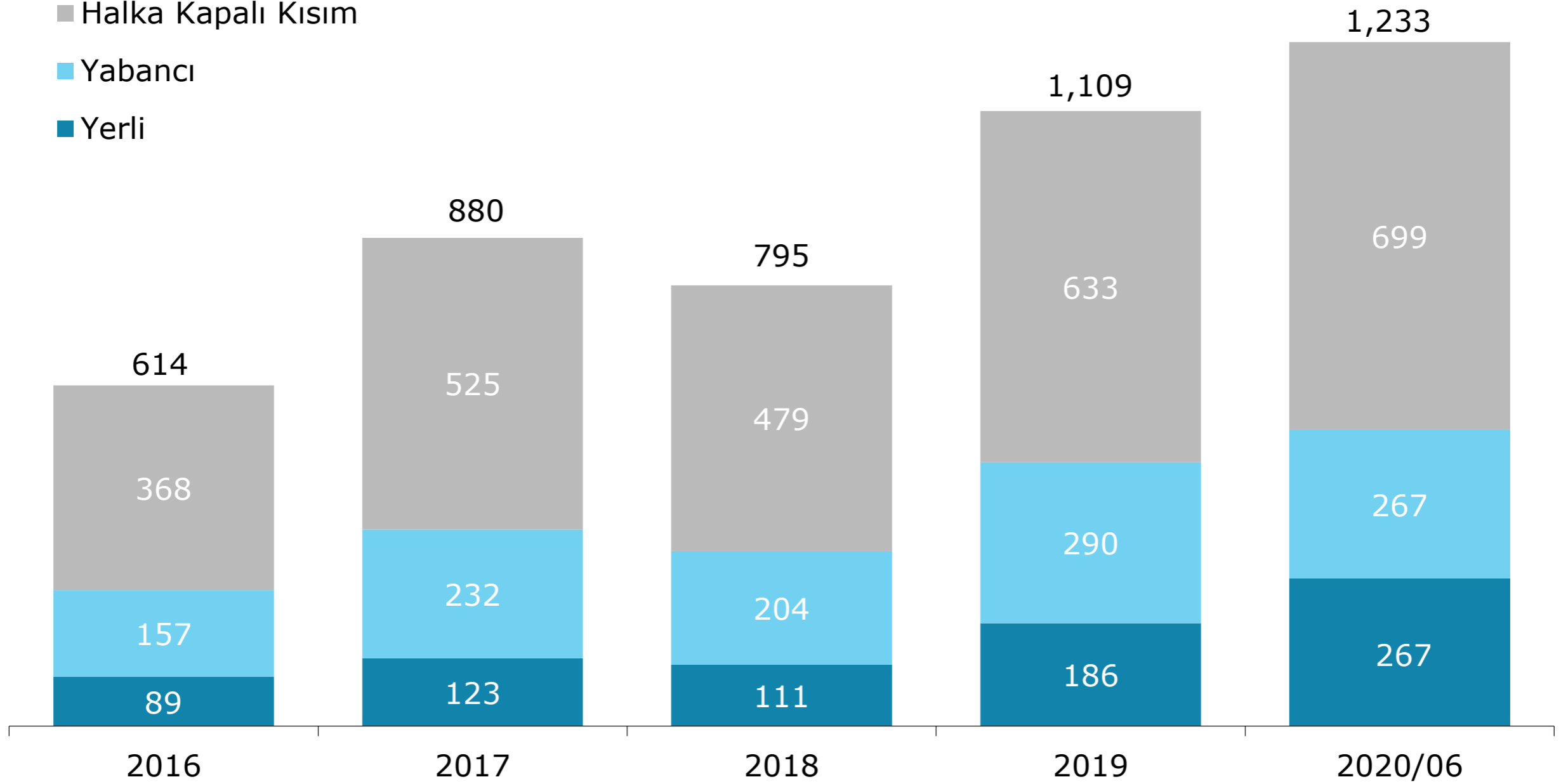
PAY SENEDİ YATIRIMCI SAYISI

Pay Senedi Yatırımcı Sayısı (bin)	2016	2017	2018	2019	2020/06
Yurtiçi Yatırımcılar	1,049.2	1,031.3	1,081.3	1,193.7	1,558.4
Yurtiçi Bireysel	1,043.5	1,025.9	1,076.1	1,188.1	1,552.2
Yurtiçi Kurumlar	5.0	4.7	4.6	4.9	5.4
Yurtiçi Kurumsal	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8
Yurtdışı Yatırımcılar	9.8	9.5	9.6	9.7	10.9
Yurtdışı Bireysel	6.2	6.2	6.2	6.6	8.0
Yurtdışı Kurumlar	1.5	1.4	1.5	1.4	1.3
Yurtdışı Kurumsal	2.1	1.9	1.9	1.7	1.6
Toplam	1,059.0	1,040.8	1,090.9	1,203.4	1,569.3

Kaynak: MKK

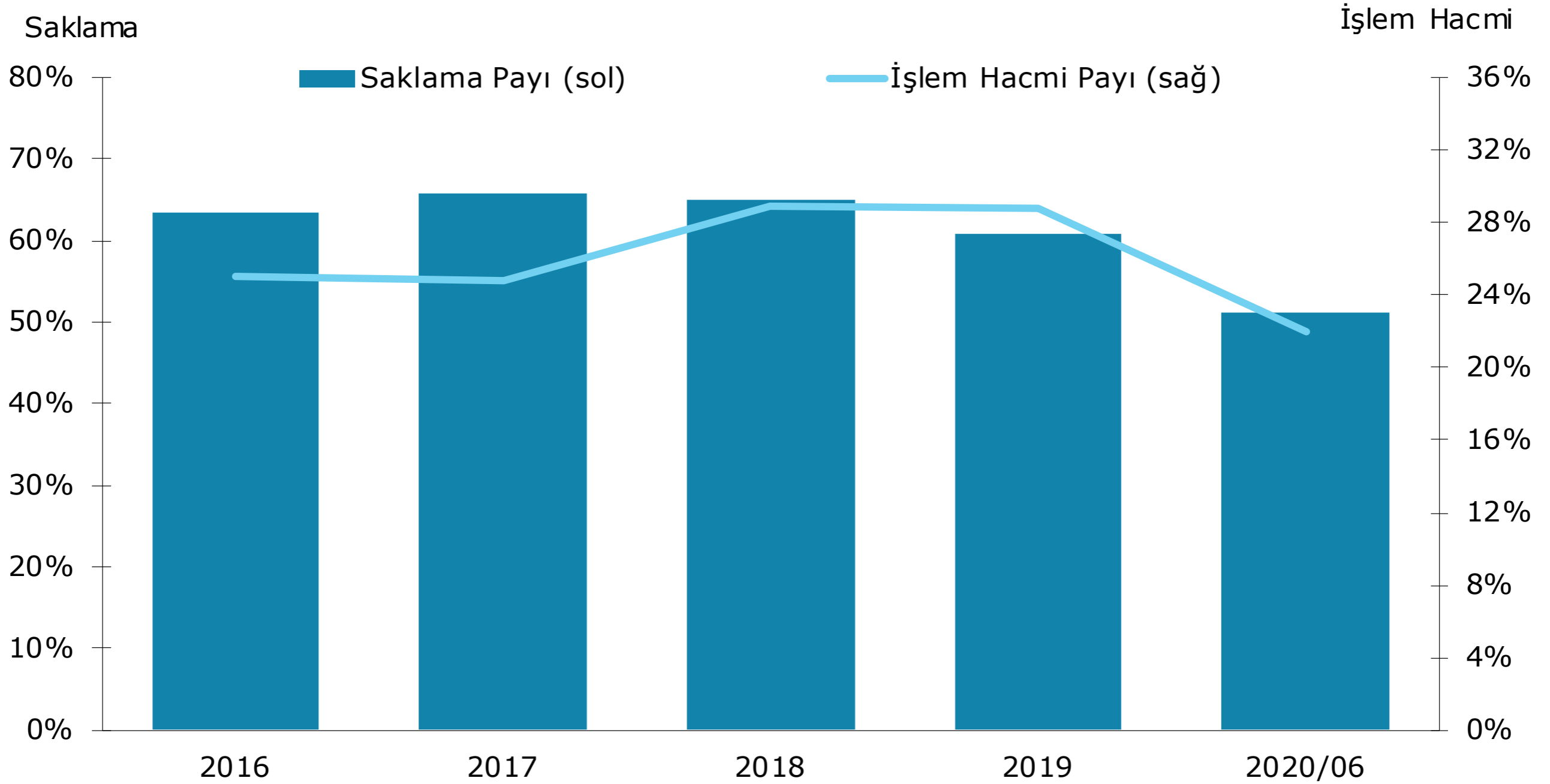
PAY SENEDİ PORTFÖYÜ DAĞILIMI (MİLYAR TL)

- Halka Kapalı Kısım
- Yabancı
- Yerli

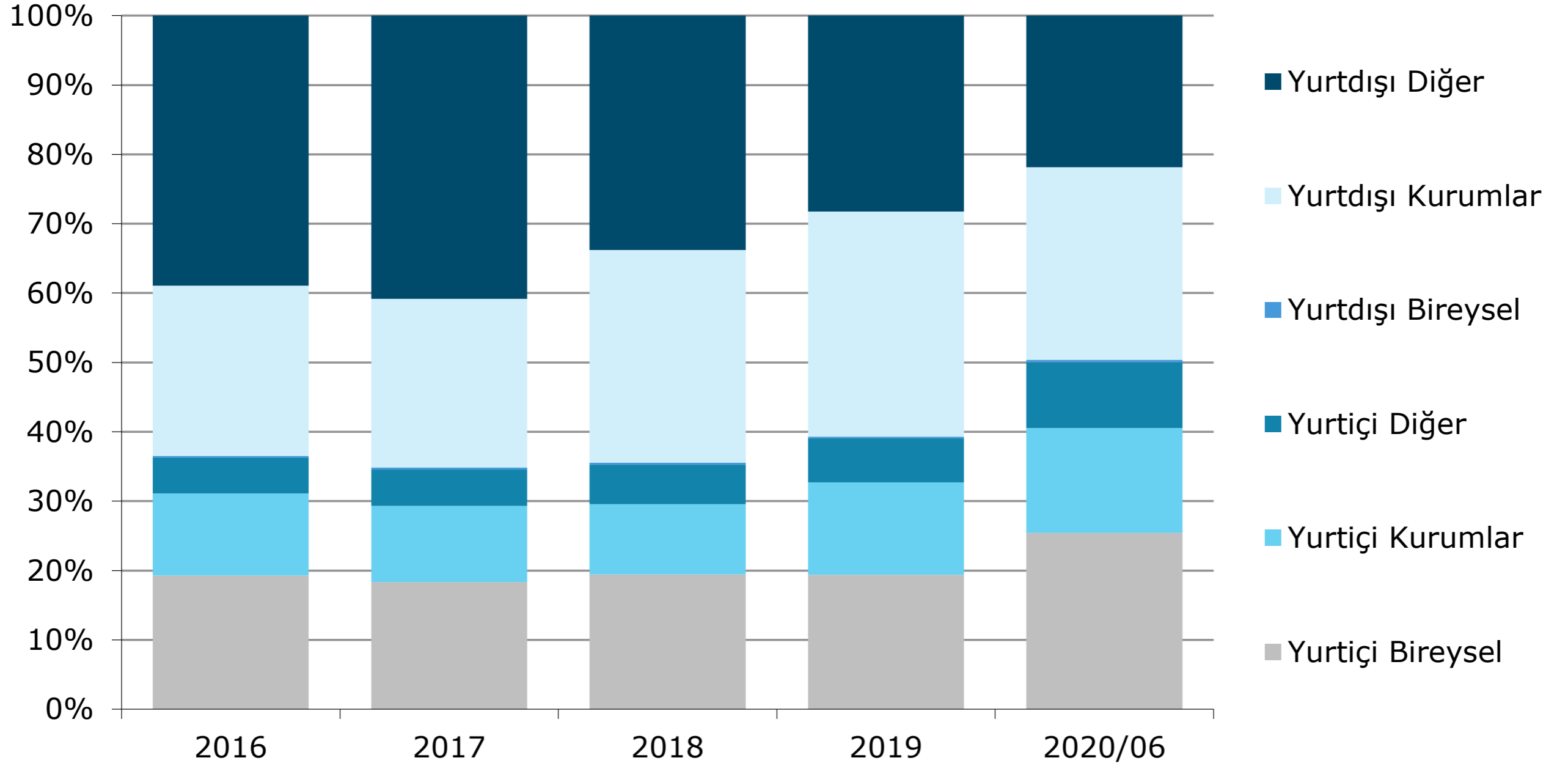
Kaynak: MKK, Borsa İstanbul

PAY PİYASASINDA YABANCI YATIRIMCILAR

Kaynak: MKK, Borsa İstanbul

PAY SENEDİ PORTFÖY DAĞILIMI

Kaynak: MKK

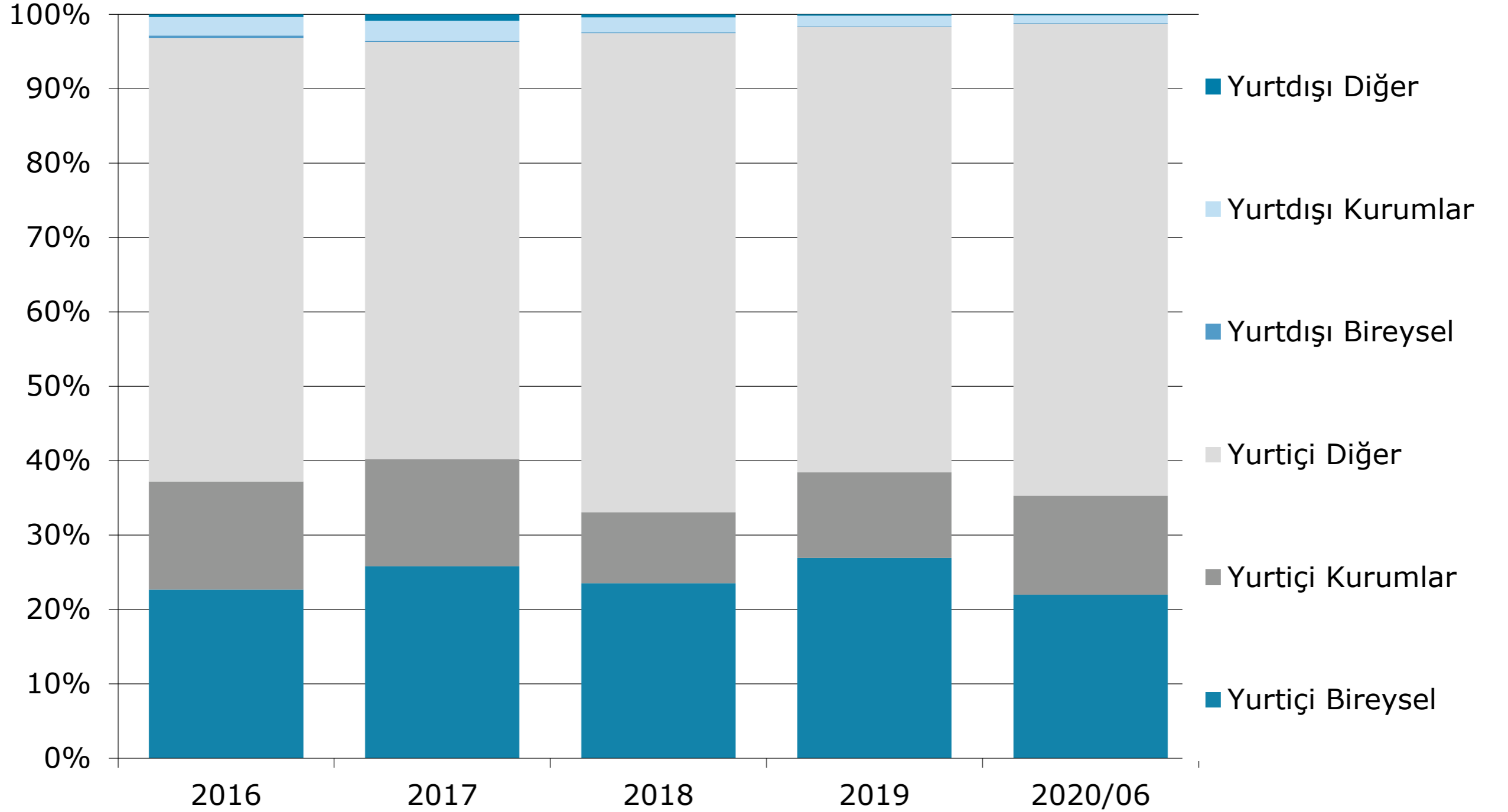
Halka açık pay senedi portföyü: 534 milyar TL (2020 Haziran)

ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARACI YATIRIMCI SAYISI

ÖSBA Yatırımcı Sayısı	2016	2017	2018	2019	2020/06
Yurtiçi Yatırımcılar	96,771	81,865	77,671	65,998	62,083
Yurtiçi Bireysel	93,217	78,954	75,361	64,010	60,068
Yurtiçi Kurumlar	2,886	2,292	1,660	1,344	1,383
Yurtiçi Kurumsal	668	619	650	644	632
Yurtdışı Yatırımcılar	705	622	662	453	457
Yurtdışı Bireysel	677	594	641	431	435
Yurtdışı Kurumlar	25	24	18	19	20
Yurtdışı Kurumsal	3	4	3	3	2
Toplam	97,476	82,487	78,333	66,451	62,540

Kaynak: MKK

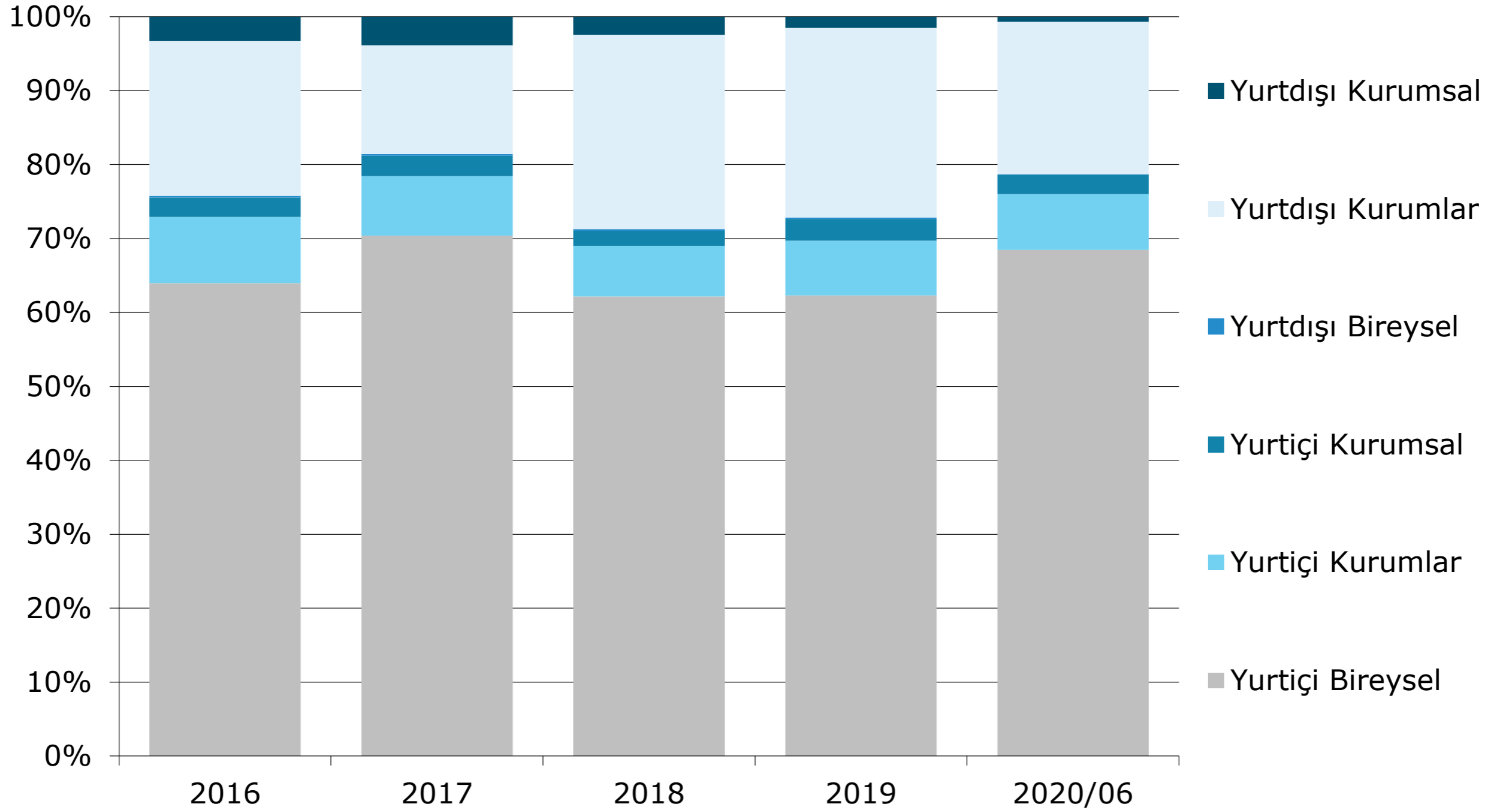
ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARACI PORTFÖY DAĞILIMI

Kaynak: MKK

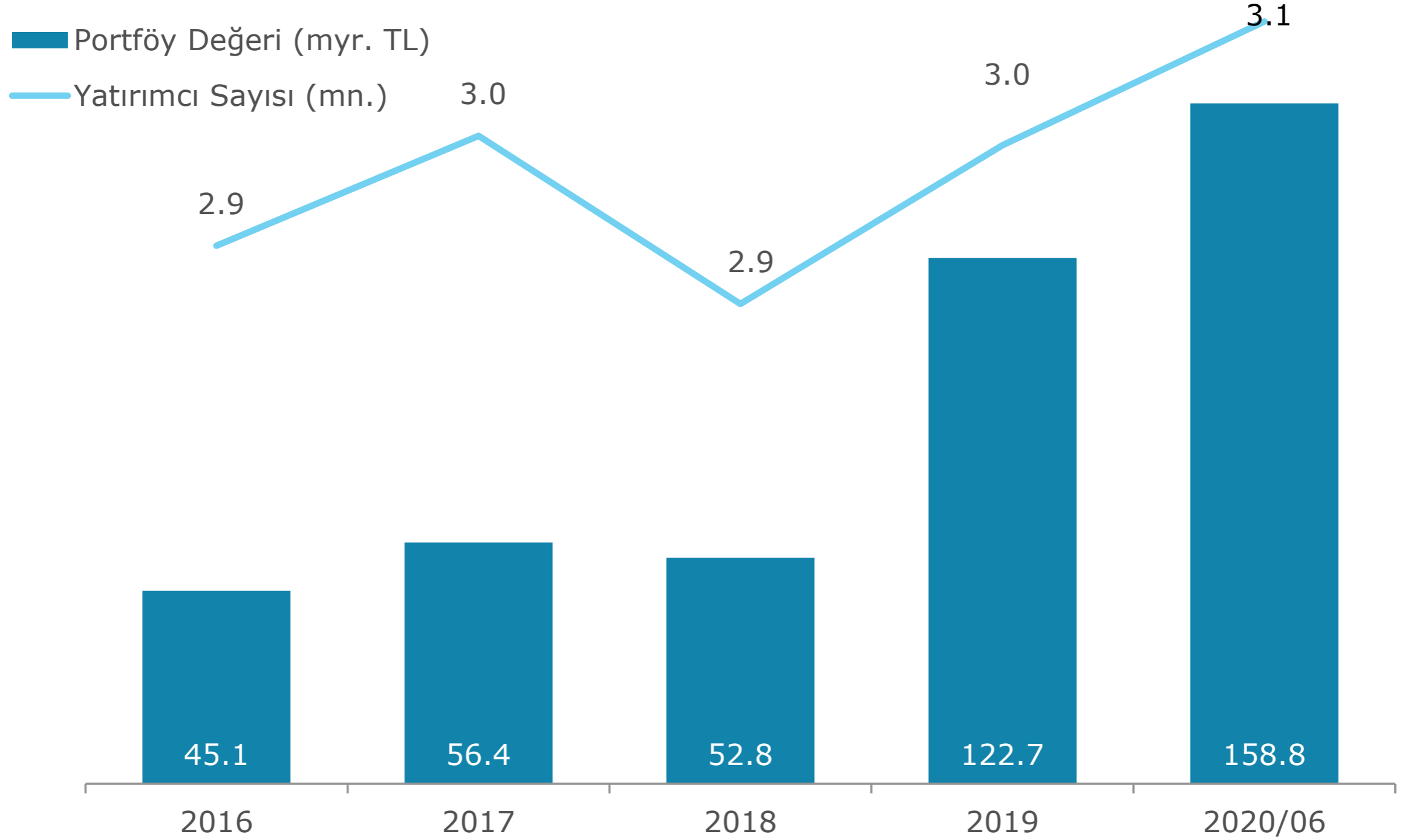
ÖSBA portföy büyüklüğü: 116 milyar TL (2020 Haziran)

YATIRIMCI GRUPLARINA GÖRE PAY PİYASASI İŞLEM HACMİ DAĞILIMI

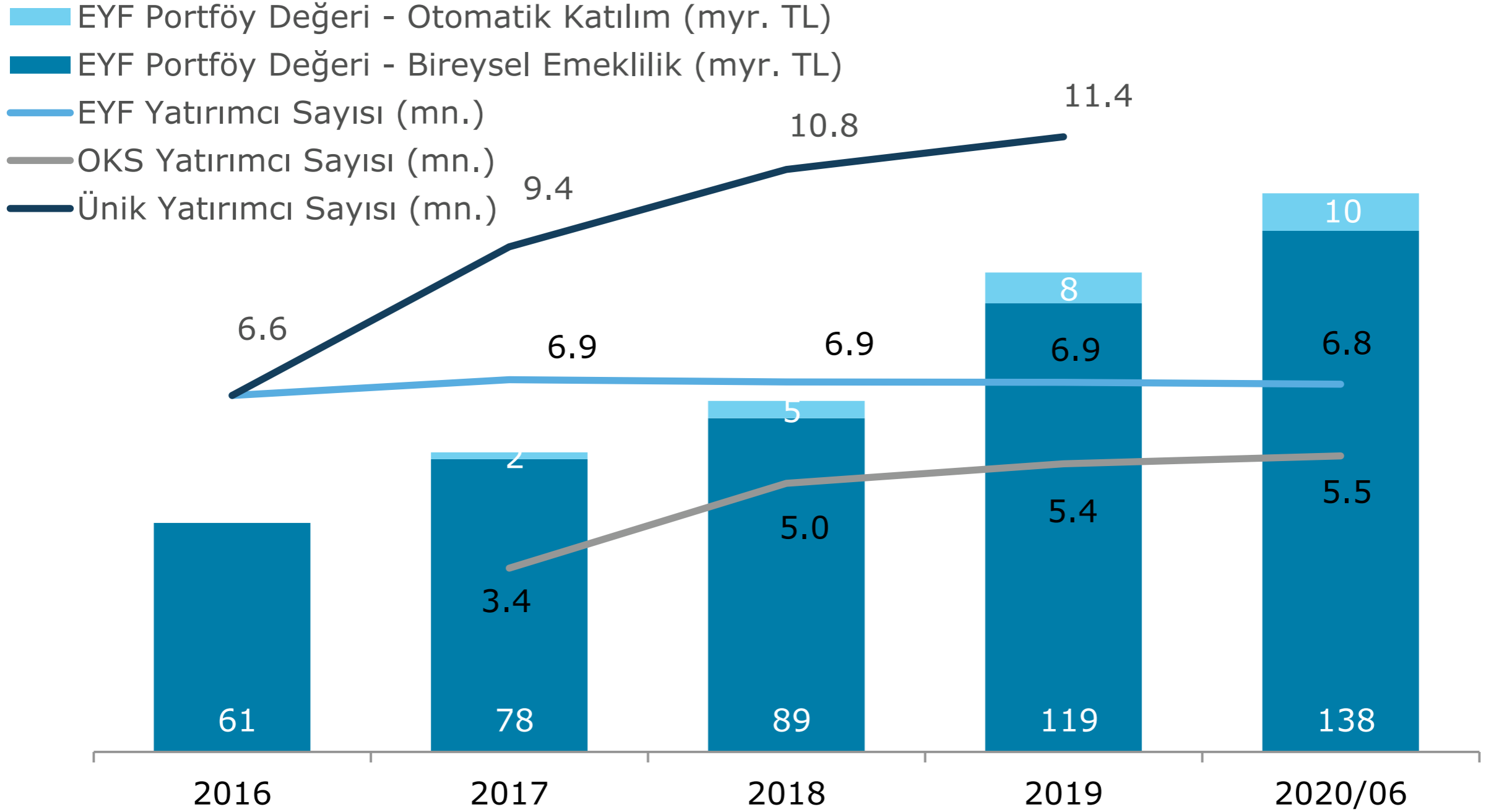
Kaynak: TSPB

YATIRIM FONU YATIRIMCILARI

Kaynak: MKK

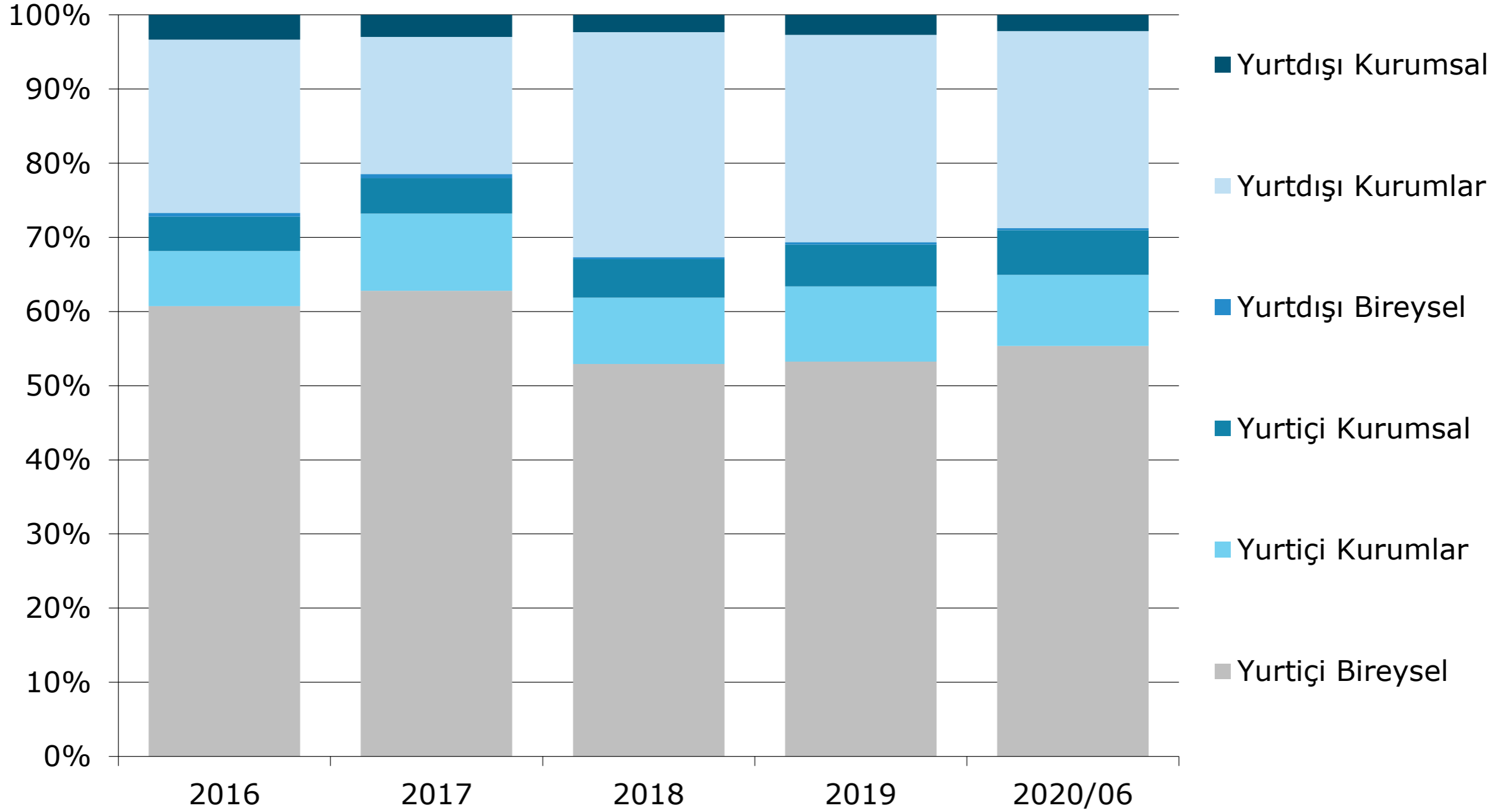
EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI YATIRIMCILARI

Kaynak: EGM

EYF: Emeklilik Yatırım Fonu
Otomatik Katılım Portföy büyüklüğü devlet katkılarını içermektedir.

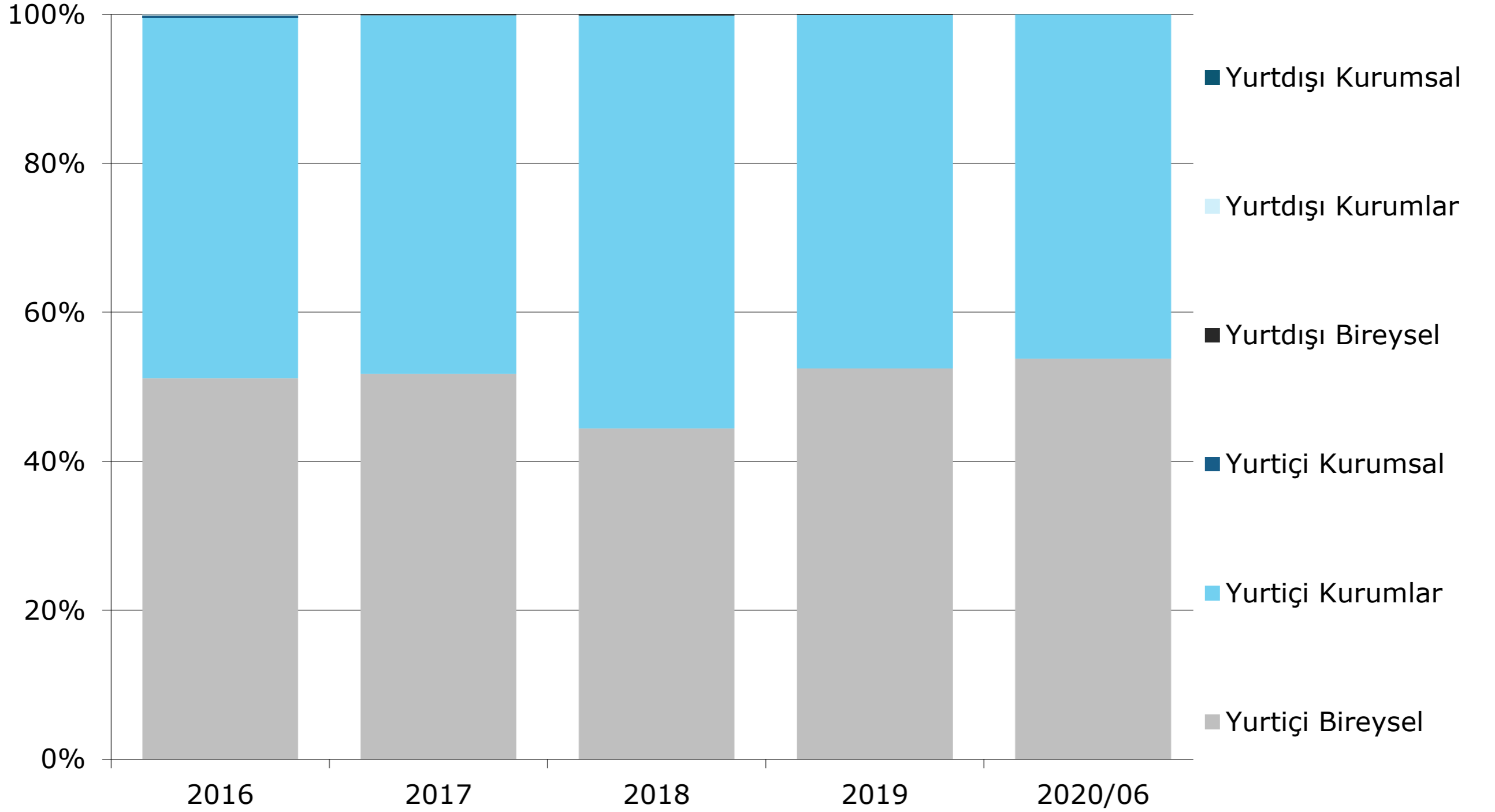
VADELİ İŞLEMLER YATIRIMCI DAĞILIMI*

Kaynak: TSPB

*Sadece aracı kurumlar ve yatırım bankaları

KALDIRAÇLI İŞLEM YATIRIMCI DAĞILIMI

Kaynak: TSPB

www.tspb.org.tr

info@tspb.org.tr

